

Tilinpäätös 2024

Kunnanhallitus 14.4.2025 § 83

Sisällys

1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
1.1 Kunnanjohtajan katsaus	4
1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	6
1.3 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	9
1.4 Arvio tulevasta kehityksestä	10
1.5 Kunnan henkilöstö	10
2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	12
3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus (vain ulkoiset tulot ja menot).....	16
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	16
3.2 Toiminnan rahoitus	17
4 Rahoitusasema ja sen muutokset	18
4.1 Tase ja sen tunnusluvut.....	18
5 Kokonaistulot ja –menot	20
6 Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	21
6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä.....	21
6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	22
6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	22
6.3.1 Kiinteistö Oy Muonion Kotikontu.....	22
6.3.2 Kiinteistö Oy Muonion Hilla.....	23
6.3.3 Kiinteistö Oy Muonion Lakka	23
6.3.4 Asunto Oy Muonion Kullero.....	24
6.3.5 Muonion Ruoka- ja Siivouspalvelut Oy.....	24
6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	25
6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	26
6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	27
7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	30
7.1 Tilikauden tuloksen käsittely.....	30
7.2 Talouden tasapainottamis- ja alijäämän kattamistoimenpiteet.....	30
8 Toteutusvertailu, talousarvion toteutuminen	31
8.1 Käyttötalouden toteutuminen	31
8.1.1 Vaalit.....	31
8.1.2 Tilintarkastus.....	31
8.1.3 Kunnanhallitus	32
8.1.4 Tunturi-Lapin maaseutulautakunta	37
8.1.5 Sivistyslautakunta	38
8.1.6 Elinvoimalautakunta.....	55
Kiinteistö- ja tiepalvelut	58
Liikuntapaikat ja reitistöt	59

Kuntakehittäminen ja työllisyyspalvelut	60
Vesihuoltolaitos	62
Esitetään kohdassa 11. Eriytetyt tilinpäätökset	62
8.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	63
8.3 Investointien toteutuminen	67
8.4 Rahoitusosan toteutuminen	74
8.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	75
9 Tilinpäätöslaskelmat	81
9.1 Tuloslaskelma	81
9.2 Rahoituslaskelma	82
9.3 Tase	83
9.4 Konsernilaskelmat	85
10 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	88
10.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	88
10.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	88
10.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	90
10.4 Tasetta koskevat liitetiedot	93
10.5 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	99
10.6 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	101
11 Eriytetyt tilinpäätökset, muu taseyksikkö	102
11.1 Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös	102
11.2 Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus	105
12 Luettelo kirjanpito kirjoista ja tositteiden lajeista	109
13 Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkinnät	110

1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2024 tulee jäämään kunnan historiaan vauhdikkaana ja tapahtumarikkaana. Elimme Muonio 150-juhlavuotta, jonka myötä saimme kokea monia ikimuistoisia, kuntalaisia yhteen kokoavia, riemastuttavia, koskettavia ja juurevuutta lisääviä kulttuuritapahtumia – joista eittämättä myös vieraamme saivat nauttia. Saimme mahtavaa näkyvyyttä kansallisesti Suuri Seikkailu -formaatissa. Valmistelimme maapoliittista ohjelmaa, teimme parhaamme uusien hankkeiden ja kaavoituksen positiivisen pohinan ylläpitämiseksi. Valmistelimme TE -uudistusta ja otimme askeleen kohti Tunturi- Lapin ja Pellon työllisyysaluetta.

Vuonna 2024 olemme pilotoineet rohkeasti erilaisia asioita ympäri organisaatiota, niin sivistyksessä, hallinto- ja talouspalveluissa kuin elinvoimapalveluissa. Päätimme toteuttaa päiväkotihankkeen omana työnä ja käytimme tässä ekologista puukuitueristettä. Olemme pyrkineet tässä hankkeessa parhaaseen lopputulokseen kaikkien elementtien osalta, ja moniammatillisesti vieneet hanketta eteenpäin. Valmistelimme kuntayhteistyössä asumisen haasteeseen hankelääkettä ja sellaisia ratkaisuja, joilla saisimme kuntalaiset yhä useammin onnellisten osakkeiden omistajiksi. Otimme tosissaan uusien muoniolaisen kotiuttamisen, rakensimme koko kunnan yhteisen puiston keskustaan; eräs keskeinen perimätietomme saaga sai ”pronssia yllensä”, kun puiston kruunuksi saimme koristamaan kuninkaanpatsaan.

Emme ole pelänneet satsata kunnassa hyvinvointiin ja onnelliseen arkeen. Olemme hakeneet uusia hankkeita lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi ja turvallisen arjen kasvattamiseksi. Käynnistimme mm. personal trainer-hankkeen koululle sekä palkkasimme hankerahalla oppilaitosnuorisotyöntekijän. Olemme tiivistäneet perheiden ja varhaiskasvatuksen välistä yhteistyötä, ottaneet konkreettisia uusiakin askeleita kumppanuuskasvatuksen saralla. Olemme tehneet kuntalaisten hyvinvointia edistävää työtä esimerkiksi, kuten myös olemme hyvinvointialueelta saaneet kiitosta; kunta on etukenossa tehnyt mm. hyvinvointi- ja terveystalvonnusta, ja luoneet uusia palveluita kaikenikäisille kuntalaisille, jotka lisäksiivat mm. vanhempien omaa aikaa treenata ja lapsille sekä nuorille matalan kynnyksen uusia harrastusmahdollisuuksia. Lukio on onnistunut pitämään kiinni elinvoimastaan yhdessä Lappian kanssa, ja mm. kaksoistutkintoa suorittavien määrä on ilahduttavasti kasvanut. Olemme lisänneet kulttuuri- ja vapaa-ajan resursseja, jotta saisimme tuotettua kentälle enemmän tarjontaa ja elämyksiä. Aloitimme VT21:n liittyvien turvallisuussuunnitelmien laatimisen yhteistyössä ELY- keskuksen kanssa. Jatkoimme työhyvinvointiin panostamista toteuttamalla työhyvinvointikyselyn ja päivittämällä monet henkilöstöohjeistukset tälle päivälle.

Vuonna 2024 olemme olleet monessa asiassa uuden edessä; otimme reitit hoidettavaksemme, joka tarkoitti kaluston hankkimista, mutta myös koulutautumista ja tiivistä kehittämistyötä. Ravitsemus- ja siisteyspalveluyhtiömme pyöri ensimmäisen tilivuotensa hyvällä taloudellisella tuloksella. Luoteis- Lapin matkailu ry ajoi toimintansa alas, ja kunta päätti ottaa matkailumarkkinoinnin hoidettavakseen. Samaan aikaan teimme uudenlaisen sitoumuksen lähteä mukaan Lapin elokuvakomission toimintaan, House of Laplandin kaaduttua. Valmistelimme palkkahallinnon ulkoistamista Monetra Oy:lle, uusimme hallinnossa strategisia ohjelmistoja ja otimme osaan lisäominaisuuksia käyttöön. Uudenlaisen asian edessä oltiin myös, kun vuosi 2024 valmisteltiin tiiviisti, rakentavassa hengessä, tulevaisuuden vesihuoltoratkaisuja Toras-Jeris-alueella sekä Jerisjärven Huolto Oy:n osakeanteja; ko. valmistelu oli monivaiheista, ja vaati myös asiantuntijakonsultaatiota. Ratkaisussa haettiin paitsi ekologisesti, myös taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäviä infraratkaisuja.

Olemme pyrkineet menemään eteenpäin, mutta samalla kirikkaana ajatuksena on ollut kunnioittaa juuriamme ja hyödyntää vahvuksiamme, joista iso juontaa ympäröivään luontoon. Esimerkiksi kansalaisopiston kurssitarjonnassa sekä kasvatus- ja opetustyössä elementit ovat vahvasti näkyvillä. Niitä ollaan jopa vuoden aikana onnistuttu korostamaan lisää. On onnistuttu luomaan yhteiset avustuskäytänteet järjestöille sekä yhdistyksille, joilla on keskeinen kivijalka muoniolaisen vireyden sekä elin- ja pitovoiman osalta; tältä osin toivomme, että pystymme vahvistaa osaltamme lisää kolmannen sektorin toimintakenttää.

Monesta asioista saimme olla riemuissamme viime vuonna. Muonion kunta pääsi esimerkiksi ensimmäistä kertaa laajoissa väestöennustelaskelmissa kasvukuntien joukkoon. Saimme kuulla uutisen, että Muonion muuttajista iso osa oli lapsiperheitä ja lapsia sekä nuoria. Kunnan EVP- indeksi on ollut erittäin myönteinen, ja myös kestävä kehityksen indikaattoreissa olemme monessa asiassa nousseet ylöspäin. Vuonna 2024 on voitu todeta, että hyvinvoinnillamme ja elinvoimallamme menee ihan hyvin. On hienoa ymmärtää, kuinka indikaattoreissa mitattuna muoniolaiset ovat edelleen ahkeria kirjastopalveluiden

käyttäjiä, ja oli suuri kunnia, kun alkuvuonna 2025 saimme myös tunnustuksen vuonna 2024 tehdystä hienosta harrastusmallistamme.

Kaiken myönteisen, uuden tekemisen ja kehittämisen rinnalla emme ole kuitenkaan vain onnistuneet. Myös epäonnistumisia mahtuu vuoteen 2024. Henkilöstömuutoksien ja määräaikaisten em. ratkaisujen värittävä vuosi oli eittämättä tältä osin raskas organisaatiolle. Tietokatkoksia, perehdyttämisen painetta, ostopalveluilla paikkaamista ja sijaisuusjärjestelyitä piti tehdä paljon. On selvää, että näillä on merkitys aina työn tehokkuuteen, mielekkyyteen ja myös tulokseen. Tilannetta on avattu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan – luvussa. Mutta nämä ”poikkeustilanteet” myös aina opettavat, näistä saa hyvää materiaalia kehittää palveluita. Myöskään kiinteistöjohtaminen ei mennyt siten, kuten vielä vuonna 2023 suunniteltiin; esimerkiksi Kiela -kiinteistön osalta on pitänyt jarruttaa investointien valmistelutahtia tarkentuneiden kustannus- ja rakenneanalyysien seurauksena. Kaikkiin asetettuihin toiminnallisiin tavoitteisiin ei päästy viime vuonna, ja osa piti suosiolla siirtää vuodelle 2025.

Niin ikään kansalliset ja kansainväliset tekijät ovat aiheuttaneet epävarmuutta. Muutoksien nopea sykli haastaa etenkin pienen kunnan resursseja reagoida kaikkiin tarpeelliseen vaaditussa ajassa. Valmius- ja varautumis sektorilla tapahtuu paljon, myös paljon uutta sellaista, jotka kunnan pitää huomioida eri painoarvolla; kriittiseen infraan liittyvät toimenpiteet ovat osa näitä. Te- valmistelun aikataulu eteni lopulta vauhdilla ja toi taloudellisia yllätyksiä myös jäsenkunnille. Valtionosuusuudistus on yhä prosessissa, ja sen vaikutukset kunnalle ovat epäselvät. Henkilöstömuutoksiin liittyen saimme loppuvuodesta 2024 kuulla, että uusi tasopalkkausjärjestely astuu voimaan jo helmikuussa 2025. Ns. In house- yhtiöihin liittyvä lainsäädäntö eteni vuonna 2024 nopeasti, samoin mm. vesihuoltolakiin liittyvien lakimuutosten valmistelu; molemmat, toteutuessaan, tuovat järkevän isoja muutoksia kunnille, myös Muonion.

Kaikkien näiden toimintojen ympäröimänä vuoden 2024 tilinpäätöksen ylijäämä oli noin 95 000 euroa. Vuoteen 2024 lähdettiin noin 200 000 euroa ylijäämäisellä tulosodotuksella. Voidaan sanoa, että tulos on siten positiivinen suhteessa vuoden 2024 muutoksiin ja ennakoimattomiin tapahtumiin. Verorahoitus ja saadut valtionosuudet jäivät odotettua vaimummaksi, ja lisämäärärahoja haettiin käyttötalouteen mm. vanhan esikoulun purkamiseksi.

Tilinpäätösaikana on erinomainen mahdollisuus paitsi peilata menneeseen vuoteen ja askelmerkkeihin, mutta myös katsoa näiden pohjalta lähitulevaisuuteen. Kunnalla on jo oma profiilinsa, jota pitää edelleen tietoisesti jalostaa eteenpäin; vahvistaa vahvuuksia ja kiinnittää huomiota heikkouksien kehittämiseen. Toteaisin, että kunnalla on kuitenkin menneet viime vuodet hyvin ja menee hyvin nytkin. Pidetään siis rauhallisesti kiinni hyvästä kehittämistahdistasta, hiotaan strategisia linjauksia edelleen selveemmiksi ja auotaan myös sisäisiä prosesseja ja vastuumatriiseja tukemaan sujuvaa palvelutuotantoa. Osallistetaan, kuullaan ja tehdään yhteistyötä. Ollaan avoimia. Otetaan tulevaisuus vastaan tiedolla sekä ratkaisukeskeisellä asenteella. Joku viisas on joskus todennut, että on hyvä tunnistaa asiat, joihin voi vaikuttaa, ja pyrkiä hyväksymään ne asiat, joihin ei voi vaikuttaa; tämä on mielestäni hyvä ohjenuora myös pienelle kunnalle muutoksien myllerryksessä sekä hektisissä maailman juonenkäänteissä. Keskittämällä fokuksen ja resurssit merkityksellisiin asioihin voidaan saada vaikuttavuutta aikaiseksi. Kuten vuonna 2023 tilinpäätöksen yhteydessä, myös vuoden 2024 jälkeen totean, että meillä on kuntana yhä selvempi ja selvempi tilannekuva siitä, missä meillä on työtä vielä tehtävänä - tämänkin voimme kääntää rohkeasti vahvuudeksemme kunnan kasvun polulla.

Haluan kiittää kaikkia työstä ja yhteistyöstä kunnan strategisten tavoitteiden eteenpäin viemisessä – kiitos!

Muoniossa 27.2.2025

Laura Enbuska-Mäki
kunnanjohtaja

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Luottamustoimet

Kunnanvaltuusto 28.10.24 saakka

pj Jukka Korhonen (KESK)	Petteri Hirsikangas (KOK + KD)	Pirkko M. Rauhala (KESK)
I vpj Ismo Alatalo (PS)	Katriina Lauri (SDP)	Tuomas Sieppi (KESK)
II vpj Sakari Silén (SDP)	Johanna Mikkola (VAS)	Teemu Taulavuori (KOK + KD)
Minna Back (KOK + KD)	Matti Myllykangas (KESK)	
Mika Brännare (KOK + KD)	Maria Pietikäinen (KOK + KD)	
Manu Friman (VAS)	Priitta Pöytäri-Trøen (KESK)	
Mikael Heikkilä (KOK + KD)	Pirjo Rauhala (KESK)	

Kunnanvaltuusto 29.10.2024 alkaen

pj Jukka Korhonen	Mikael Heikkilä	Priitta Pöytäri-Trøen
I vpj Ismo Alatalo	Katriina Lauri	Pirjo Rauhala
II vpj Sakari Silén	Johanna Mikkola	Pirkko M. Rauhala
Minna Back	Matti Myllykangas	Tuomas Sieppi
Mika Brännare	Juha Niemelä	Teemu Taulavuori
Manu Friman	Maria Pietikäinen	

Kunnanhallitus 28.10.2024 saakka jäsen

pj Minna Back
I vpj Pirkko M. Rauhala
II vpj Manu Friman
Petteri Hirsikangas
Katriina Lauri
Matti Myllykangas
Teemu Taulavuori

varajäsen

Mikael Heikkilä
Ulla-Maija Kangosjärvi
Johanna Mikkola
Helena Varis
Sakari Silén
Jari Makkonen
Juha Niemelä

Kunnanhallitus 29.10.2024 alkaen jäsen

pj Minna Back
I vpj Pirkko Rauhala
II vpj Manu Friman
Helena Varis
Katriina Lauri
Matti Myllykangas
Teemu Taulavuori

varajäsen

Mikael Heikkilä
Ulla-Maija Kangosjärvi
Johanna Mikkola
Pirjo Brännare
Sakari Silén
Jari Makkonen
Juha Niemelä

Tarkastuslautakunta jäsen

pj Maria Pietikäinen
vpj Ismo Alatalo
Kaisa Mäkelin
Jari Muotka
Kari Oja

varajäsen

Sinikka Yliniemi
Markus Muotka
Ona Rauhala
Jaana Kangosjärvi
Juha Särkijärvi

Keskusvaalilautakunta jäsen

pj Teuvo Tolvanen
vpj Kimmo Mäki
Sinikka Holck
Anne Mäkelä
Tellervo Reponiemi

varajäsen

1. Sakari Silén
2. Ona Rauhala
3. Hanna Roimaa
4. Suvi Hirvikoski
5. Jari Muotka

**Elinvoimalautakunta
jäsen**

pj Teemu Taulavuori
vpj Maria Muotka
Mika Brännare
Juha Särkijärvi
Johanna Mikkola
Tuomas Sieppi
Hanna-Mari Talvensaari

varajäsen

Pekka Veisto
Pirkko M. Rauhala
Ismo Alatalo
Katriina Lauri
Manu Friman
Jari Makkonen
Helena Varis

**Sivistyslautakunta 31.5.2024 saakka
jäsen**

pj Pirjo Rauhala
vpj Juha Niemelä
Katriina Lauri
Aki Jauhojärvi
Kyllikki Kurki
Jari Makkonen
Henri Muotka

varajäsen

Matti Myllykangas
Mikael Heikkilä
Juha Särkijärvi
Johanna Mikkola
Pekka Veisto
Elina Korhonen
Anne-Mari Keimiöniemi

**Sivistyslautakunta 1.6.2024 alkaen
jäsen**

pj Pirjo Rauhala
vpj Mikael Heikkilä
Katriina Lauri
Aki Jauhojärvi
Kyllikki Kurki
Jari Makkonen
Henri Muotka

varajäsen

Matti Myllykangas
Maria Pietikäinen
Juha Särkijärvi
Johanna Mikkola
Pekka Veisto
Elina Korhonen
Anne-Mari Keimiöniemi

Elinvoimajaosto

pj Matti Myllykangas
Minna Back
Sakari Silén
Johanna Mikkola
Jukka Korhonen
Kaisa Kylä-Kaila

Jari Makkonen
Helena Varis
Katriina Lauri
Manu Friman
Ismo Alatalo
sihteeri

Isäntäkunnan toimielimet

Tunturi-Lapin maaseutulautakunta

pj Hannu Ranta
I vpj Helena Nevalainen
II vpj Ona Rauhala
Juha Hettula
Kati Peltovuoma
Teemu Taulavuori
Juha Toivola

Per-Oula Juuso
Aaro Granroth
Tuomas Sieppi
Reijo Kyrö
Ulla Keinovaara
Eija Nilimaa
Raija Palosaari

Kirjastoauton johtokunta (6 – Muonio 2)

Pirkko M. Rauhala
Sakari Silén
Outi Kurkela
Sari Norrgård

Joel Vikström
Sakari Pikkuhookana
Janne Näkkäläjärvi
Seppo Alatörmänen

Muonio
Muonio
Enontekiö
Enontekiö

Kuntien yhteiset toimielimet

Arktisen Lapin ympäristönsuojelujaosto

edustaja
Priitta Pöyhtäri-Trøen

varalla
Sakari Silén

Kemi-Tornionlaakson koulutus kuntayhtymä Lappian yhtymävaltuusto

jäsen
Maria Pietikäinen
Matti Myllykangas

varalla
Katriina Lauri
Manu Friman

Lapin Jätehuolto kuntayhtymän yhtymäkokous

edustaja
Petri Sinikumpu

varalla
Maria Pietikäinen

Lapin liiton edustajainkokous

edustaja
Minna Back

varalla
Sakari Silén

Lapin urheiluopistosäätiö

jäsen
Tuomas Sieppi

varalla
Priitta Pöyhtäri-Trøen

Tornionlaakson neuvosto

edustaja
Juha Niemelä
Johanna Mikkola

varalla
Priitta Pöyhtäri-Trøen
Aki Jauhojärvi

Tunturi-Lapin ja Pellon kuntien työllisyysalueen jaosto

edustaja
Manu Friman

varalla
Minna Back

Tunturi-Lapin ympäristöterveydenhuollon jaosto

edustaja
Pirjo A. Rauhala

varalla
Mika Brännare

Suomen Kuntaliiton kuntapäivät

edustaja
Minna Back

varalla
Jukka Korhonen

Valtionhallinnon toimielimet

Kiinteistötoimitusten uskotut miehet

Ismo Alatalo	Manu Friman	Eija Hanhivaara	Sari Hietala
Aapo Holck	Raimo Isometsä	Aki Jauhojärvi	Tanja Kangosjärvi
Leo Korkeamaa	Timo Liikavainio	Eero Lompolo	Erkki Mella
Johanna Mikkola	Jari Muotka	Meeri Niemelä	Tauno Ollila
Sakari Pikkuhookana	Voitto Rauhala	Juhani Roimaa	Sakari Silén
Ismo Tolonen	Joel Vikström	Antti-Jussi Vuollo	Jaakko Vuollo

Lapin poliisilaitoksen neuvottelukunta

jäsen
Juha Niemelä

varalla
Pirjo A. Rauhala

Käräjäoikeuden lautamiehet

edustaja
Meeri Niemelä

varalla
Sakari Silén

Tilivelvollisuus

Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielinten jäsenet sekä toimielimien tehtäväalueen johtavat viranhaltijat (Kuntalaki 125 §). Kunnan tilivelvollisia viranhaltijoita ovat kunnanjohtaja, palvelualuejohtajat ja tehtäväalue vastaavat.

Palvelualueet ovat hallinto- ja talouspalvelut, sivistyspalvelut ja elinvoimapalvelut. Palvelualuevastaavat johtavat palvelualueita, tehtäväaluevastaavat vastaavat tehtäväalueista ja tehtäväyksiköisen vastaavat tehtäväyksiköistä.

1.3 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Talousarviovuoden aikana kunnassa ei toteutettu organisaatiouudistuksia, mutta hallintosäätöön (valtuusto 9.12.2024 § 47) päivitettiin sekä selkeytettiin toimivaltakysymyksiä, tarkistettiin virkanimikkeitä sekä johtajaorganisaation järjestäytymistä ja päivitettiin työllisyys- sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia muutoksia. Muutokset tulivat voimaan 1.1.2025 alkaen.

Hallinto- ja talouspalveluissa kunta osti alkuvuoden Pellon kunnalta palkkahallinnon palveluita, kunnes kuntaan palkattiin ma. taloussihteeri, ja aloitettiin palkkahallinnon ulkoistamisprosessin valmistelu Monetra Oy:lle. Em. projekti meni hallitusti sekä suunnitelman mukaisessa aikataulussa. Hallinto- ja talouspalveluissa talouspäällikkö irtisanoutui virastaan, ja aj. 6/24-12/24 taloushallinnon palveluita ostettiin Monetra Oy:ltä, lisäksi tehtäviä järjestettiin sisäisesti hoidettavaksi. Kunnanhallitus delegoi talouspäällikön toimivaltaa määrääjäksi kunnanjohtajalle 17.6.2024 §123 vuoden 2024 loppuun asti.

Vuoden 2024 aikana tilikarttaan avattiin työllisyysalueelle uudet palveluluokat, tilit ja kustannuspaikat työllisyyspalveluiden alle.

Valtuusto myönsi käyttötalouteen nettona yhteensä 164 000 euroa lisämäärärahaa. Suurin yksittäinen lisämääräraha käyttötalouteen myönnettiin elinvoimapalveluiden alle vanhan esikoulukiinteistön purkamiseen (80 000 euroa). Valtuusto hyväksyi varhaiskasvatuksen tehtäväalueelle 34 000 euron lisämäärärahan. Varhaiskasvatuksen tehtäväalueen ylitys johtui palkkojen ylityksistä (sairaus- ja vuosilomasijaisuuksista), kohonneista ravitsemus- ja kuljetuspalveluiden menoista, työterveyshuollon kohonneista kustannuksista, asiakaspalveluiden ostopalveluista muilta kunnilta sekä jaksotetuista palkoista ja palkkioista. Hallinto- ja talouspalveluille (yleishallinto) myönnettiin 50 000 euron lisämääräraha, merkittävin ylitystekijä tuli ma. henkilöstöratkaisuista sekä tuotantoyhteistyöstä, jota ei oltu huomioitu alkuperäisessä talousarviossa. Myös taloushallinnon sekä lakiasioiden asiantuntijapalvelua ostettiin Monetra Oy:ltä sekä KPMG Oy:ltä.

Vuoden 2024 Investointiosaan valtuusto hyväksyi "aineettomat hyödykkeet" -osatehtävätasolle Monetra Oy:n palkkahallinnon ulkoistamiseen liittyvät kustannukset ja CaseM:n lisäpalveluiden sekä DocuVaren käyttöönotkokulut. Päätöksen yhteydessä todettiin, että osatehtävätason tulisi pysyä sille varatussa raamissaan. Valtuusto hyväksyi vuoden 2024 talousarvion investointiosan muut osakkeet ja osuudet -osatehtävätasolle 112 500 + 112 500 (yht. 225 000 e) euron lisämääräraharavaruksen osakkeiden hankintaa varten Jerisjärven Huolto Oy:stä.

Valtuusto hyväksyi määrärahan siirtoja tehtäväalueiden välillä seuraavasti:

- lukion tehtäväalueelta siirrettiin 43 000 euroa varhaiskasvatuksen tehtäväalueelle.
- liikunta- ja hyvinvointipalveluiden tehtäväalueelta siirrettiin 18 500 euroa kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tehtäväalueelle, sekä
- kuntakehittämisen ja työllisyyspalvelujen tehtäväalueelta siirrettiin 45 000 euroa kiinteistö- ja tiepalvelujen tehtäväalueelle.

1.4 Arvio tulevasta kehityksestä

Sote-palveluiden siirtyessä hyvinvointialueelle kunnan käyttötalouden toimintakate pieneni n. 57 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kunnan tulorahoitus ei vielä tilinpäätösvuonna 2024 laskenut Lapin hyvinvointialueelle vuokrattujen sote -kiinteistöjen vuokratuottojen vuoksi. Nykyiset vuokrasopimukset ovat voimassa 31.12.2025 asti ilman optiovuotta, keväällä 2025 käydään hyvinvointialueen kanssa neuvottelut sote- kiinteistöjen vuokrasopimuksista; nämä ovat merkittävässä roolissa kunnan tulevien vuosien tulorahoituksen turvaamisessa. Hyvinvointialueen kanssa tehtävien uusien vuokrasopimusten tekoon on valtion taholta sisällytetty keskustelu kuntien kiinteistöjen yhtiöittämisvelvoitteesta, em. tarkastelu aloitetaan niin ikään vuoden 2025 aikana. Mahdolliset kunnan nykyisten toimintojen yhtiöittämiset tulisivat pienentämään kunnan budjettia ja vastaavasti kasvattaisivat kunnan roolia konserniyhtiönä.

Hyvinvointialueeseen siirryttäessä 1.1.2023 kunnan taseessa oli edellisten vuosien ylijäämää 3 531 706 euroa. Tilinpäätösvuoden 2023 hyvä tulos mahdollisti 0,5 milj. euron vapaaehtoisen varauksen tekemisen tulevien vuosien investointeihin ja taseeseen kertynyt ylijäämä on vuoden lopussa 4 124 317 euroa. Vuoden 2024 tilinpäätöksen ylijäämä (94 984,86 euroa) muodostaa taseeseen kertyneeksi ylijäämäksi 4 592 321,50 euroa. Käytännössä vuoden 2024 tilinpäätöksen keskeiset tunnusluvut huononivat vuodesta 2023; toimintatuottojen määrä toimintakuluista (%) hieman pieneni, vuosikate/poistot % käytännössä puolittui (2023 tämä oli 218 %) ja vuosikate e/asukas pieneni merkittävästi ollen 388 e/ asukas, kun se vuonna 2023 oli 845 e/ asukas.

Seuraavilla tulevilla kansallisilla ja maakunnallisilla muutoksilla voi olla merkittävä vaikutus kunnan toimintaan ja tulopohjaan:

- Vuonna 2025 voimaanastunut TE-palvelu 2024 -uudistus, jossa kunnille tuli työllisyyspalveluiden järjestämisvastuu sekä laajentuva vastuu työttömyysturvan rahoituksesta. Laajeneva rahoitusvastuu kompensoidaan kunnille erillisellä valtionosuuden lisäyksellä ja kahden vuoden siirtymäajalla. Tämänhetkisten laskelmien mukaan arvio nykytilan kustannuksista vuonna 2025 on Muonion kunnan osalta noin 400 000 euroa (Kuntaliitto). Muonio on muodostanut työllisyyspalvelualueen Tunturi-Lapin ja Pellon kuntien kesken ja isäntäkuntana toimii Kittilä. On selvää, että työllisyysalueilla tulee olemaan taloudellisia haasteita ratkaistavana.
- Kuntien peruspalveluiden valtionosuusjärjestelmän uudistustyö on prosessissa ja sen vaikutusten konkreettisuus on vielä epäselvää. Tavoitteena on, että uusi päivitetty valtionosuusjärjestelmä olisi voimassa vuoden 2026 alusta alkaen. Vielä ei ole saatavilla ennakkotietoa/laskelmia tulevan uudistuksen vaikutuksista yksittäisen kunnan talouteen. Kuitenkin on tiedotettu, että uudistus toteutetaan kustannusneutraalisti, toisin sanoen uudistuksessa jaetaan jo olemassa olevia rahoja uudelleen.
- Lakivalmistelu koskien hallituksen esitystä eduskunnalle julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamista on parhaillaan lausuttavana. Jos uudistus toteutuu nyt esitetyllä tavalla sekä esitetyssä aikataulussa, tulee tämä haastamaan kunnan kriittisten tukipalveluiden järjestämistä (niin mm. ICT, palkkahallinto, jätehuolto, kirjastopalvelut) sekä tuomaan eittämättä lisäkustannuksia.

1.5 Kunnan henkilöstö

Henkilöstötuloslaskelma / Koko henkilöstö

31.12.2024 henkilöstön määrä oli 130 henkilöä, joista vakinaisia oli 88 ja määräaikaisia 42. Edelliseen vuoteen verrattuna henkilöstön määrä väheni 11:llä henkilöllä, kun ravitsemis- ja siisteyspalveluiden henkilöstö siirtyi Muonion ruoka- ja siivouspalvelut Oy:n palvelukseen. Kansalaisopiston opettajia tai erilaisissa kerho- ja kurssi-toiminnassa työskenteleviä henkilöitä ei ole huomioitu henkilöstömäärää laskettaessa.

Vuosi	Hallinto ja talous	Hyvinvointi	Sivistys	Elinvoima	Yhteensä
2020	21	71 (92)*	85	27	204 (225)*
2021	7**	86**	75	36**	204
2022	9	72	83	32	196
2023	9	-	95	37	141
2024	8	-	94	28	130

* suluissa henkilöstömäärä, joka sisältää sosiaalitoimen osalta henkilökohtaiset avustajat

** organisaatiouudistuksen 1.8.2021 mukaisesti yleishallinnosta siirtyi elinvoimapalveluihin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen henkilöstö sekä elinkeinolautakunnan alainen henkilöstö ja hyvinvointipalveluihin työpajatoiminnan henkilöstö.

Vakinainen henkilöstö

Kunnassa 31.12.2024 palvelussuhteessa olevien henkilöiden (130 henkilöä) keski-ikä oli 44,1 vuotta. Naisten keski-ikä on 44,9 ja miesten 42,4 vuotta. Suurimmat ikäryhmät muodostivat 30–34 ja 40–44-vuotiaat, joissa molemmissa oli 21 henkilöä. Yli 60-vuotiaita oli 14 henkilöä. Alle 40-vuotiaita oli 49 henkilöä.

	Alle 25	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	Yli 60
Naiset	1	7	12	11	15	11	10	12	10
Miehet	2	2	9	5	6	4	2	6	4

Vuonna 2024 eläkkeelle siirtyi Kevan tietojen mukaan 4 henkilö ja irtisanoutui 10 henkilöä. Tämän luvun 1.5 kohdat eivät sisällä Muonion ruoka- ja siivouspalvelut Oy:n henkilöstöä.

Kunnassa laaditaan vuosittain erillinen henkilöstökertomus, jossa tarkastellaan henkilöstölukuja laajemmin.

Käyttötalousmenoista vuonna 2024 henkilöstömenojen osuus oli 52 %, kun se edellisenä vuonna oli 54,5%. Vuoteen 2023 verrattuna henkilöstömenot laskivat 144 956 euroa ruoka- ja siivouspalveluhenkilöstön siirryttyä yhtiölle.

Kunnan palkat ja henkilöstökulut vuosina 2021-2024 (sis. luontoisedut):

	2024/€	2023/€	2022/€	2021/€
varsinaisten palkat	4 084 410	3 920 402	6 327 664	5 956 345
määräaikaisten ja sijaisten palkat	1 105 010	1 353 782	1 463 841	1 067 781
työllistettyjen palkat	72 589	55 602	72 815	78 065
jaksotetut palkat ja palkkiot	70 732	120 852	-3 984	66 824
kokouspalkkiot	77 713	63 783	42 314	46 085
luontoisedut	42 553	36 898	34 314	35 253
omais- ja perhehoidon palkkiot, vammaisavustus	0	0	196 926	247 161
sairaus- ja tapaturmakorvaukset	-114 698	-135 487	-198 668	-126 462
	5 338 309	5 415 832	7 935 222	7 371 052
sosiaaliturvamaksut	60 307	76 214	103 187	107 603
eläkevakuutusmaksut	1 024 509	892 416	1 335 412	1 235 522
eläkemenoperusteinen maksu	0	217	364 249	389 863
varhe-maksu	45 120	179 766	0	- 4 366
tapat./tyött.vakuutusmaksut	80 036	104 629	177 054	161 139
jaksotetut eläkekulut	11 984	20 832	-960	12 751
jaksotetut sos.vak kulut	-5 451	4 210	5 046	-5 671
	1 216 505	1 278 284	1 983 988	1 896 841
yhteensä	6 554 814	6 694 116	9 919 211	9 267 893

Kunnan 2313 asukkaalle vuoden 2024 aikana tuottaman palvelun henkilöstökustannukset ovat 2 834 euroa/asukas. Edellisenä vuonna vastaava kustannus oli 2 880 euroa/asukas.

2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Strategiset riskit

Vuonna 2024 hallinto- ja talouspalvelut nostivat valvottaviksi kohteiksi varautumisen häiriötilanteisiin, toimintaympäristön muutoksista (sote- ja te- palvelut) aiheutuvat riskit ja kunnan tulopohjassa tapahtuvat muutokset. Talouden hallinta ja taloudellisten resurssien riittävyys sekä henkilöstön riittävyys muutoksien johtamisessa nousivat keskiöön. Valvontatoimenpiteissä koettiin keskeiseksi yhteensovittamisen merkitys. Myös aktiivinen osallistuminen uudistus- ja toimeenpanoryhmiin, palveluprosessien resurssi- ja kustannustehokas suunnittelu sekä aktiivisen tiedottaminen ja reagointi nostettiin keskeisiksi toiminnoiksi. Varautumis- ja valmiustyön päivittäminen ja käytännön harjoitukset nähtiin keskeisiksi varautumisen toimenpiteiksi.

Myös sivistyspalvelut arvioivat palveluiden turvaamisen häiriötilanteissa keskeiseksi strategiseksi valvottavaksi kohteeksi, elinvoimapaalvelut nostivat strategisina riskeinä esille ympäristö- ja infrariskit (vesi- ja viemärlaitoksen häiriötilat, sähkönjakeluhäiriöt).

Kunta on ollut vuonna 2024 aktiivinen valmius- ja varautumisharjoituksissa ja tehnyt toimenpiteitä kehittääkseen ja nostaakseen varautumisvalmiuttaan. Ko. harjoituksiin on osallistunut läpileikkaavasti kaikki palvelualueet sekä keskeiset sidosryhmät. Kunta osallistui mm. Papu- harjoitukseen ("StrongTogether") sekä digiturvaharjoitukseen, Taistoon. Osallistuimme aktiivisesti eri valmius- ja varautumistoimien sidosryhmätilaisuuksiin ja koulutustilaisuuksiin, sekä olemme reflektoineet harjoitustilanteita ja saaneet näistä palautetta asiantuntijoilta. Myös investointivaroauksissa huomioimme valmiusvarautumisen; tosin on huomioitava, että itse varavoimakoneiden hankintaa siirrettiin vuodelle 2025. Varsinaisia kunnan virallisia valmiusasiakirjoja ei saatu valmiiksi vuonna 2024, vaikka päivitystyötä tehtiin; asiakirjat on sovittu olevan kesäkuun 2025 valtuustossa hyväksyttävänä.

Vuodelle 2025 on sovittu, että kunta päivittää kuntakonsernin osalta kiinteistösalkutuksen, jossa tarkistetaan ajantasainen korjaussuunnitelma (tätä ei siis saatu kokonaisuudessaan toteutettua vuonna 2024). Kunnan vesi- huoltojärjestelmään toteutettavat investoinnit myöhästyivät vuonna 2024 verkoston kehityssuunnitelman aikataulusta johtuen; em. suunnitelma saatiin laadittua valmiiksi vasta loppuvuodeksi 2024. Tulevissa investointivaroauksissa on huomioitu vesilaitoksen investoinnit ja mm. vesilaitos kuuluu osaksi vuonna 2025 aikana tehtävää konsernirakennetarkastelua.

Vuonna 2024 valmistelimme myös intensiivisesti liittymistä osaksi Jerisjärven Huolto Oy:ta, jolla nähtiin olevan keskeinen merkitys kunnalle paitsi omistajuuden ja päätösvalan, mutta myös varautumisen ja kuntakehittämisen (ekologinen, taloudellinen, sosiaalinen aspekti) kannalta. Em. valmistelu ei ole ollut helppoa tai yksinkertaista. Se on vaatinut runsaasti rakentavaa yhteistyötä, tulevaisuusvisiota, asiantuntijakonsultaatiota sekä pitkiä valmisteluketjuja. Loppuvuodesta 2024 kuitenkin saatiin asiaan tarvittavat päätökset, ja suoritettiin ensimmäiset osakeannit. Vesihuollon tulevaisuuden rakentaminen jatkuu kehittyvässä kuntakuvassa ja kompleksisessa maailmantilanteessa.

Kunnan valtionosuuksissa tapahtui muutosta (ns. sos- kustannus) vuodelle 2024, mutta varsinaiseen palveluiden suunnitteluun tämä ei vaikuttanut merkittävästi vuoden 2024 aikana; valtionosuudet toteutuivat lopulta hie- man talousarviota ennakoitua paremmin (vaikka vähäisempänä kuin vuonna 2023). Te- palvelu-uudistuksen menojen epävarmuus konkretisoitui jo loppuvuodesta 2024 muutuskustannusten oltua odotettua suuremmat, mutta varsinaista taloudellista riskiä nämä eivät vielä aiheuttaneet vuonna 2024: on kuitenkin jo selvää, että kustannustason hallittavuus tulee olemaan seuraavien vuosien haaste, kunta on tästä huolensa lausunut te-palvelualueelle.

Voidaan todeta osana riskianalyysiä, että taloudellisten resurssien ja henkilöstön riittävyys muutoksissa on ongelmallista pienessä kunnassa. Tietylainen uudenlainen haaste ennakoida lähitulevaisuutta palveluiden suunnittelussa tai resurssien kohdentamisessa on merkittävästi vaikeutunut (vrt. mm. lakiuudistukset ja näiden aikataulu, vos- uudistus) ja on selvää, että muutosten ennustettavuus tai hallittavuus tulee olemaan lähivuosien eräs merkittävimmistä kuntahaasteista. Tämän analyysin vuoksi vuoden 2025 talousarvion tavoitteeksi otettiin

taluspalveluiden tiukempi rooli osana strategista päätöksentekoa ja tiedolla johtamista. Strategisissa riskeissä prosessien kuvaus on osoittautunut keskeiseksi toteutettavaksi toimenpiteeksi, vuodelle 2025 otettiin talousarviossa tavoitteeksi päivittää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistus. Henkilöstöresurssit ovat napakat ja vaihtuvuutta on tapahtunut merkittävästi. Näistäkin realiteeteista johtuen, on syytä paneutua syvällisemmin tuotettavien palveluiden prosessikuvauksiin. On tarpeen tarkastella selkeämpien vastuumatriisien luomista, jotta ennakointi ja tilanteisiin mahdollisimman nopea reagointi mahdollistuu paremmin ja pystytään myös minimoimaan mahdolliset taloudelliset riskitekijät. Kunta on systemaattisesti (v. 2021 alkaen) tarkistanut hallintosääntöä, ja myös viime vuonna em. tarkastusta tehtiin sekä panostettiin tehtäväkuvien päivittämiseen (laaja tehtäväkuvapäivitystyö toteutettiin vuonna 2023); näillä on myös keskeinen rooli resurssien riittävyyden huomioimisessa, prosessien toimivuudesta sekä palveluiden kustannustehokkuudessa.

Uudehkoksi haasteeksi arvioitiin vuonna 2024 ICT- ohjelmistojärjestelmien käyttäminen, näiden opettelu sekä ohjelmien nopea vaihtuvuus (elinkaarimallin lyhytjänteisyys); ohjelmistojen hallittavuus sekä mm. järjestelmien käyttäminen ei ole ongelmatonta ja näiden opettelu vie aikansa. Myös tietosuoja- ja tietoturvakysymyksistä juontuvat tiukat käyttöoikeudet ovat haastavat, kun pitää miettiä käytännön toimintojen järjestäminen tilanteissa, joissa toteutetaan mm. henkilöstöjärjestelyitä. Vuonna 2024 päätettiin panostaa selkeämpään sekä vaivattomampaan dokumentaatioon, ja tehtiin hankintapäätös docuware- ohjelmistosta.

Toimintariskit

Hallinto- ja taluspalvelut nostivat vuodelle 2024 keskeiseksi valvottaviksi toimintariskeiksi tietoturvallisuusasiat ja tietoturvallisuuden hallinnan, toiseksi sopimuksellisuuden hyvinvointialueen ja kunnan rajapintapalveluissa. Jälkimmäisessä oltiin huolissaan etenkin hallitsemattomuudesta, keskeneräisyydestä, vastuujaosta sekä kustannus- ja resurssitehokkuudesta. Sivistyspalveluissa niin ikään rajapintayhteistyö hyvinvointipalveluiden ja hyvinvoinnin edistämiseksi (tiedonkulku, yhteensovittaminen ja yhteistyön konkretisoituminen) nousi keskeiseksi em. kategorian valvottavaksi kohteeksi. Elinvoimapalveluissa merkittävien investointien ajoittuminen päällekkäin, resurssien riittävyys sekä investointijohtaminen nousivat keskiöön.

Hyvinvointialueen kanssa saatiin vuonna 2024 paremmin käynnistettyä rajapintapalveluita kuin vuonna 2023, ja mm. hyvinvointia edistävien työryhmien kokoukset ovat olleet aktiivisia. Laphan ja kuntajohtajien kokoukset ovat olleet vuonna 2024 säännöllisiä. Sote- kiinteistöneuvottelut käydään vasta vuonna 2025, jolloin varmistuu kunnan omistamien sote- vuokrakiinteistöjen lähitulevaisuuden käyttö, vuonna 2024 saatiin tieto toistaiseksi voimassa olevista vuokrasopimuksista kaikkiin kunnan kiinteistöihin. Sote- kiinteistöjen tulevaisuusratkaisulla on keskeinen merkitys kunnan strategiseen toimintaan. Sivistyspalvelujen viranhaltijat ovat säännöllisesti osallistuneet rajapintapalvelujen osalta eri työryhmien kokouksiin. Toteutuneita työryhmiä koko hyvinvointialueen tai Pohjoisen alueen kanssa ovat mm. HyTeTu -työ, ehkäisevä päihdetyö, Lapin kuntien järjestöyhdyshenkilötyö, opiskelijahuoltotyö ja perhekeskustyö. Yhteistyössä on edistytty sekä on arvioitu kriittisesti viranhaltijoiden osallistumista eri työryhmiin. Yhtenä yhteistyön tuloksena avattiin perhekeskuksen palveluverkosto kunnan sivustolle. Hyvinvoinnin edistämisen työ korostui vuonna 2024 ja tulee edelleen korostumaan hyvinvointialueen yhdyspintatyön kehittymisen seurauksena. Väestön liikkumisen lisäämiseksi sekä elintapaneuvontapalvelun toteuttamiseksi tullaan sivistyspalveluihin palkkaamaan liikunnanohjaaja toistaiseksi voimassa olevaan tehtävään vuoden 2025 aikana.

Elinvoimapalveluissa haaste on ollut vuonna 2024 investointien toteuttaminen ja toteutuminen, mistä keskeisessä roolissa oli siirtyvän Kiela- investoinnin osuus (tänne on pitänyt tehdä vielä, ennen varsinaisia investointeja, pohjustavia sisäilmatutkimuksia). Päiväkotikiinteistö päätettiin tehdä omana työnä, jossa henkilöstömuutokset ovat haastaneet projektin toteutusta etenkin loppuvuodesta 2024. Kunnan investointisalkku on massiivinen kunnan kantokkyyn nähden vuosina 2025-2027, jonka vuoksi päädyttiin palkkaamaan määräaikainen työpäällikkö seuraavaksi kolmeksi vuodeksi. Myös investointien aikataulutusta on muokattu vuosina 2024-2025. Elinvoimapalvelut järjestivät vuonna 2024 Buildercom- koulutusta kiinteistöhuollolle, myös lukkokoulutusta on järjestetty ao. henkilöstölle. Kunta jatkoi vesihuoltopalveluissa etäluettavien mittareiden toteuttamista. Osana riskienhallintaa on järjestetty vesikortti- ja tulityökorttikoulutusta sekä EA- koulutusta henkilöstölle. Tie- ja työturvakoulutus päätettiin järjestää vuonna 2025. Vuokra-asunnoissa otettiin käyttöön Kodia- ohjemisto. Louhi (rakennus- ja huoneistotietojen korjaustietokanta) – ohjelma päätettiin ottaa käyttöön vuonna 2025.

Henkilöstöriskit

Hallinto- ja talouspalveluissa valvottaviksi henkilöstöriskikohteiksi nousivat henkilöstön haavoittuvuus ja jatkuvuuden hallinta. Tunnistettiin, että särkymävara on ohut, työprosessien lamaantumisen riski on olemassa. Tieto on yksittäisten työntekijöiden varassa, henkilövaihdokset voivat tuoda riskiä ja katkoksia. Vuonna 2024 henkilöstövaihdokset kuormittivat yleishallintoa ja havaittiin selkeästi, että prosessien kuvausta on edelleen tehtävä aktiivisesti. Särkymävaran ohuus konkretisoitui, vaikkakin onnistuttiin määräaikaikaisilla ratkaisulla pitämään palvelut toiminnassa. Tietokatkokset olivat ilmeisiä yleishallinnossa etenkin loppuvuonna 2024, kun pitkäaikainen avainhenkilö jäi pois taloushallinnosta. Dokumentaatioon ja vastuumatriisien päivittämiseen on tulevana vuosina panostettava enemmän. Automatisaatiota on lisättävä hallinnossa, jotta myös työaika vapautuu keskeisemmille strategisille tehtäville; tätä osittain jo kyettiin loppuvuodesta 2024 viemään eteenpäin mm. talousarviovalmisteluprosessissa. Etenkin syksyllä 2024 pureuduttiin syvällisemmin taloushallinnon prosesseihin, jonka seurauksena mm. tehtiin ohjelmistopäivityksiä, otettiin laajemmin tiettyjä sovelluksia käyttöön ja panostettiin viestintään. Havaittiin konkreettisesti, missä on hallinto- ja talouspalveluiden kehittämiskohteet ja missä on ns. palveluiden riskipaikat, jotka on jatkossa pystyttävä avaamaan entistä paremmin.

Yleishallinnossa tehtiin siis läpi vuoden 2024 määräaikaikaisia henkilöstö- ja ostopalvelujärjestelyitä. Kunta osti Pellon kunnalta ja Monetra Oy:ltä palkanmaksu- ja taloushallintopalveluita. Maaliskuusta 2024 kunta hoiti itse oman palkanmaksunsa ja aloitettiin hallittu palkkahallinnon siirtoprojekti Monetra Oy:lle: kyseiseen ratkaisuun päädyttiin kokonaisarvioinnin perusteella, jossa tahtotilana oli turvata kestävästi kriittisen tukipalvelun toimivuus sekä samalla hajottaa toimintoja riskienhallinnan kannalta järkevämmiin. Vuonna 2024 kunta edelleen panosti työhyvinvoinnin edistämistyöhön ja palkkausjärjestelmän ajantasaisuuteen; aikaisempina vuosina jälkimmäisessä oli tyytymättömyyttä lisääviä haasteita, jotka pyrittiin korjaamaan laajalla TVA- työllä sekä takautuvilla palkantarkistuksilla. Maaseutupalveluissa henkilöstöriskit realisoituivat keväällä 2024, kun sekä vs. maaseutusih-teeri että vs. luonnonvarapäällikkö olivat yhtä aikaa ja ennakoimattomasti poissa; tämä tiivisti yhteistyötä toisen YTA- alueen kanssa, ja pakotti tarkastelemaan riskienhallinnan kannalta tehtäväkuvia. Uusi vs. maaseutusih-teeri saatiin rekrytoitua nopealla aikataululla loppukevästä 2024.

Sivistyspalveluissa keskeinen henkilöstöriski oli organisaatiouudistuksen jalkauttaminen ja henkilöstön sijaisuusjärjestelyt. Merkittäviksi riskitekijöiksi nostettiin mm. roolien selkeys, vastuujaot, tehtäväkuvat tiedottaminen ja viestintä, sitouttaminen ja työmäärä. Vuonna 2024 sivistyspalveluissa arvioitiin kriittisesti organisaatiouudistuksen vaikuttavuutta. Henkilöstön haavoittuvuus johtavien viranhaltijoiden osalta tunnistettiin. Sijaisuusjärjestelyt koettiin raskaiksi ja osin hankalaksi toteuttaa etenkin pitkien sijaisuusjärjestelyiden osalta. Sijaisia hankittiin aktiivisesti niin varhaiskasvatuksessa kuin perusopetuksessa ja lukiossa päivittäisen toimintojen turvaamiseksi. Tehtäväkuvia terävöitettiin. Näistä edellä mainittujen syiden takia vuonna 2025 tullaan rekrytoimaan yhteinen apulaisjohtaja peruskouluun ja lukioon. Kansalaisopiston osalta tehtävien jakautuminen usealle työntekijälle teki opiston toiminnan järjestämisestä rikkonaista ja työtehtävien päällekkäisyyksiä ei pystytty ennalta ehkäistä. Opiston jatkuminen omana toimintona tullaan arvioimaan jatkossa ja vuonna 2025 tiivistetään opiston hallintoa. Ohuet henkilöstöresurssit kirjasto- ja kulttuuripalveluissa haastoivat nykyisen palvelutason ylläpitämisen kirjastopalveluiden osalta. Liikuntapalvelujen ja hyvinvoinnin edistämisen työn yhdistäminen todettiin toimivaksi ja palvelualat sulautettiin pysyväksi kokonaisuudeksi. Nuorisopalvelujen merkitys kuntalaisten arjessa kasvoi, työpainetta helpotti oppilaitosnuorisotyöhankeen toteutuminen, joka jatkuu vuodelle 2025. Muutoinkin hanketyöllä kehitettiin ja saatiin lisäresursseja sivistyspalveluihin laajasti.

Elinvoimapalveluissa ohuet henkilöstöresurssit, rekrytointihaasteet ja henkilöstömuutokset nostettiin merkittäviksi henkilöstöriskeiksi. Tunnistettiin, että poistumiset ja tästä aiheutuvat katkokset palveluiden tuottamisessa ovat haasteellisia ja osajien rekrytointi tai krooninen henkilöstövaje kuormittaa organisaatiota. Henkilöstöhaasteilla nähtiin olevan yhteys palveluiden tuottamiseen mahdollisiin viivästymiin sekä henkilöstön sitoutumiseen ja motivointiin. Vuonna 2024 elinvoimapalveluissa arvioitiin, että henkilöstöriskit realisoituivat; osassa tehtävissä oli ongelmia henkilöstön saatavuuden kanssa ja koettiin rekrytointihaasteita ns. avaintehtävissä (kunnossapitopäällikkyyks, päiväkodin työpäällikkyyks, vesilaitoksen päällikkyyks). Ohut särkymävara haastoi organisaatiota, sijaistaminen on ollut yleistä. Perehdyttämisen merkitys kasvoi (ja mm. herätti ajatuksia perehdyttämisohjelman kehittämistä), ja mm. tarve vuosikellotarkastelulle nousi esille. Prosessien kuvaksen ja vastuunjakomatriisien merkitys kasvoi. Epäjatkuvuus hankaloitti tiedonhallintaa. Vuonna 2024 aloitettiin tuntites- työntekijöiden siirtäminen kuukausites- sopimuksen piiriin ja aloitettiin työajanseurannan ja sähköisen ajopäiväkirjan valmisteluprosessit.

Yleisesti voidaan myös todeta, että vuoden 2024 aikana päätettiin lähteä terävöittämään laajennetun johtoryhmän työskentelyä vuodelle 2025 tiivistämällä tapaamisia ja ottamalla näihin mukaan sovittuja teemoja.

Toimitilariskit

Hallinto- ja talouspalvelut nostivat vuoden 2024 keskeiseksi valvottaviksi toimitilakysymyksiksi toimitilaohjelman strategisen johtamisen; sen, että pystyttäisiin sitoutumaan päätöksiin ja linjauksiin, sekä toimeenpanemaan päätöksiä. Tiedolla johtaminen, ennakkovaikutusten arviointi ja valmistelutyö nostettiin merkittäviksi valvontatoimenpiteiksi. Myös elinvoimapalveluissa toimitilaohjelman käytännön valmistelu sekä toimeenpano nostettiin valvottavaksi kohteeksi. Merkittävänä riskeinä nostettiin arvioitavaksi tilojen poistaminen käytöstä tai se, että tilat eivät terveellisiä tai toimivia. Keskeisiä riskejä tunnistettiin olevan myös lyhyentähtäimen investoinnit ja tehtyjen, hallittujen ratkaisujen vaikutukset kunnan vetovoimaan. Valvontatoimenpiteiksi nostettiin toimitilaohjelman toteutuminen, pitkántähtäimen suunnitelmien laatimisen tila ja näiden noudattaminen, päätöksien toimeenpanoprosessi ja toteutuneet muutot.

Vuonna 2024 toimitilaohjelman johtaminen on ollut haastavaa, ja ei ole pystytty etenemään em. ohjelman mukaisesti. Osittain tähän ovat vaikuttaneet tiheät henkilöstömuutokset sekä toisaalta saadut lisäselvitykset, jotka ovat pakottaneet tarkistelemaan kohteita tai toteutettavia toimenpiteitä uudelleen. Toimitilaohjelma tulee päivittää, ja ottaa konserninäkökulma kiinteistötarkasteluun mukaan. Tämä on vuoden 2025 tavoite. Toisaalta vuonna 2024 on systemaattisesti edetty tilatarkastelussa ennakkovaikutusten arviointia hyödyntäen ja kestävyys edellä, jonka vuoksi mm. Kiela- kiinteistöinvestoinnin eteenpäin viemiseksi otettiin lisäaikaa ja tehtiin kattavat rakenne- ja sisäilmatutkimukset. Niin ikään kunnantalon A- ja B- kiinteistöihin on toteutettu asianmukaiset sisäilmatutkimukset ja tarkasteltu kiinteistöjen teknistä kuntoa. Lisätoimenpiteenä toteutettiin kokonaisarviointiin pohjautuen ns. vanhan esikoulun purkaminen jo vuonna 2024.

Sivistyspalveluiden toimitilariskiksi nostettiin toimitilojen tuleminen teknisen käyttöikänsä päähän sekä uusien tilasuunnittelujen toimivuus. Merkittävänä riskeinä tunnistettiin työvihiytyyden tukeminen, investointien eteneminen aikataulussa ja toimivien tilojen saaminen niin työnteolle kuin asiakkaille. Yhteistyö toimitilavalmistelussa ja osallistaminen nostettiin riskiin varautumisen menetelmänä. Päiväkotikiinteistöprojekti on edennyt kutakuinkin suunnitelmallisesti sekä aikataulussa. Valmistelua on ollut ohjaamassa poikkihallinnollinen suunnittelutyöryhmä. Päiväkotikiinteistön pihasuunnittelun tueksi toteutettiin osallistavalla menetelmällä avoin kysely niin kuntalaisille kuin henkilökunnalle.

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus (vain ulkoiset tulot ja menot)

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	3 693	4 003
Toimintakulut	-12 519	-12 278
Valmistus omaan käyttöön	20	38
Toimintakate	-8 806	-8 237
Verotulot	6 162	6 506
Valtionosuudet	3 676	3 801
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	6	5
Muut rahoitustuotot	6	8
Korkokulut	-145	-118
Muut rahoituskulut	-2	-2
Vuosikate	897	1 963
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-831	-900
Tilikauden tulos	65	1 063
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	30	30
Varausten lis.(-)tai väh.(+)	0	-500
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	95	593

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / toimintakulut %	29,55 %	32,70 %
100* Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)		
Vuosikate / Poistot %	108 %	218 %
100*Vuosikate / Poistot ja arvonalennukset		
Vuosikate € / asukas	388 €	845 €
Asukasmäärä	2313	2324

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024 1 000 €	2023 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	897	1 963
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	0	-62
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1540	-636
Rah.osuudet invest. menoihin	16	-11
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	67
Toiminnan ja invest. rahavirta	-627	1 321
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	0	-6
Antolainojen vähennykset	0	6
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-475	-707
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-650	-400
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.var.ja po:n muut.		
Saamisten muutos	395	200
Korottomien velkojen muutos	311	421
Rahoituksen rahavirta	581	-1 329
Rahavarojen muutos	-46	-7
Rahavarat 31.12. / 1000 €	283	329
Rahavarat 1.1. / 1000 €	329	336

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	3 512	3 856
Investointien tulorahoitus, %	57,6 %	314,10 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,68	4,10
<i>Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2</i>		
Kassan riittävyys, pv	7,04	8,75
Asukasmäärä	2313	2313

4 Rahoitusasema ja sen muutokset

4.1 Tase ja sen tunnusluvut

T A S E	2024 1 000 €	2023 1 000 €
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	114	23
2. Muut pitkävaikutteiset meno	74	100
Aineettomat hyödykkeet yht.	188	123
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	933	897
2. Rakennukset	7 867	8 298
3. Kiinteät rakenteet ja laitt	2 471	2 662
4. Koneet ja kalusto	236	89
6. Ennakkomaksut ja kesk.eräis	984	184
Aineelliset hyödykkeet yht	12 491	12 129
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	1 300	662
3. Muut lainasaamiset	55	55
Sijoitukset yhteensä	1 355	718
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	14 035	12 970
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	524	508
3. Muut saamiset	348	526
4. Siirtosaamiset	54	286
Lyhytaikaiset saamiset yht.	925	1 320
Saamiset yhteensä	925	1 320
III Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yht.	283	329
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	1 208	1 649
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>15 243</u>	<u>14 619</u>

	2024 1 000 €	2023 1 000 €
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	-2 864	-2 864
IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	-4 497	-3 532
V Tilikauden yli/alijäämä	-95	-593
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-7 457	-6 989
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero	-369	-398
2. Vapaaehtoiset varaukset	-500	-500
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.YHT	-869	-898
PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Lahjoitusrahastojen pääoma		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHT.		
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat vakuutus- ja rah.lai	-1 538	-962
7. Muut velat	-856	-800
Pitkäaikainen vieras po. yht.	-2 393	-1762
II Lyhytaikainen		
1. Joukkovelkakirjalainat	-1 850	-2 500
2. Lainat rahoitus- ja vak.lai	-425	-475
5. Saadut ennakot	-13	-10
6. Ostovelat	-890	-777
7. Muut velat	-123	-128
8. Siirtovelat	-1 224	-1 079
Lyhytaikainen vieras po. yht.	-4 525	-6 732
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-6 918	-6 732
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>-15 243</u>	<u>-14 619</u>
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuus- %	54,66	53,98
Suhteellinen velkaantuneisuus %	51,03	46,97
Kertynyt ylijäämä (-alijäämä) 1000 €	4 592	4 124
Kertynyt ylijäämä (-alijäämä) €/asukas	1 985	1 775
Lainakanta 31.12. 1000 €	3 813	3 937
Lainakanta 31.12. €/asukas	1 648	1 694
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	8 005	8 538
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	3 461	3 674
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	55	55
Asukasmäärä	2313	2324

5 Kokonaistulot ja -menot

	2024		2024	
	1 000 €	%	1 000 €	%
Tulot				
Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	3 693	25,37		
Verotulot	6 162	42,32		
Valtionosuudet	3 676	25,25		
Korkotuotot	6	0,04		
Muut rahoitustuotot	6	0,04		
Satunnaiset tuotot				
Tulorahoituksen korjauserät				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot				
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointim.	16	0,11		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0	0,00		
Käyttöomaisuuden myyntitulot		0,00		
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	0	0,00		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000	6,87		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,00		
Oman pääoman lisäykset				
Kokonaistulot yhteensä	14 559	100,0		
Menot				
Varsinainen toiminta				
Toimintakulut			12 519	81,77
./ Valmistus omaan käyttö.			-20	-0,13
Korkokulut			145	0,94
Muut rahoituskulut			2	0,01
Satunnaiset kulut				
Tulorahoituksen korjauserät				
+/- Pakollisten varausten muutos				
- Käyttöomaisuuden myyntitappiot				
Investoinnit				
Investointimenot			1 540	10,06
Rahoitustoiminta				
Antolainasaam lisäys				
Pitkäaik.lainojen väh.			475	3,10
Lyhytaik.lainojen väh.			650	4,25
Oman pääoman väh.				
Kokonaismenot yhteensä			15 311	100,00

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 14 559 - 15 311 = -752

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset
= 46-706= -752

6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Muonion kunta

Tytäryhteisöt

Asunto Oy Kullero
Kiinteistö Oy Muonion Kotikontu
Kiinteistö Oy Muonion Hilla
Kiinteistö Oy Muonion Lakka
Muonion Ruoka- ja Siivouspalvelut Oy

Kuntayhtymät

Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia
Lapin Liitto
Lapin Jätehuolto kuntayhtymä

Osakkuusyhteisöt

Jerisjärven Huolto Oy

Konsernitilinpäätökseen yhdistelemättömät yhteisöt

Alamuonion Autola Oy
Kiinteistö Oy Muonion Virastotalo
Lap-IT
Tunturilapin Kehitys ry

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	4	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	1	
Muut yhtiöt		
Osuuskunnat		
Yhdistykset		1
Säätiöt		
Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhteisöt	1	3
Muut omistusyhteisyhteisöt		
Yhteensä	9	4

6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Valtuusto hyväksyi 13.6.2022 kuntastrategian päivityksen vuosille 2021-2025. Strategian päivitysprosessissa säilytettiin koko strategiakaudelle 2017-2025 asetettu visio, kärkiteemat ja toimintaa ohjaavat periaatteet ja arvot. Omistajapolitiikan tavoitteena on edistää kuntakonsernin kestäväää toimintaa ja varmistaa kunnan pääoman käyttöön sekä omaisuuden hallintaan ja hoitoon liittyvän päätöksenteon suunnitelmallisuus, pitkäjänteisyys sekä pääoman käytön tehokkuus.

Kunnan tavoitteiden mukaan tytäryhteisöjen ja osakkuus yhteisöjen tulee toimia niin, ettei niiden toimintaa tarvitse subventoida kunnan verorahoilla. Konserniohjeessa on määritelty, milloin tytäryhteisöjen on hankittava konsernijohdon ennakkokäsitys päätettäviin toimenpiteisiin. Tytäryhteisöiltä odotetaan tiivistä yhteistyötä paitsi konsernijohdon myös tarvittaessa muiden kunnan hallinnon alojen kanssa.

Tytäryhteisöjen on toimitettava vuosittain kunnanhallitukselle taloussuunnitelma, johon sisältyy tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelma sekä tietoja muun muassa yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kiinteistö Oy Muonion Kotikontu, Kiinteistö Oy Muonion Hilla, Kiinteistö Oy Muonion Lakka ja Asunto Oy Muonion Kullero hoidetaan kunnan elinvoimalautakunnan kiinteistöpalveluiden ja hallinnon talouspalveluiden toimesta.

6.3.1 Kiinteistö Oy Muonion Kotikontu

Kunta omistaa sataprosenttisesti kaikki Kotikonnun osakkeet.

Muonion kunnan omistamat neljä asuntoyhtiötä, Asunto Oy Muonionkulma, Asunto Oy Muonion Ollintuvat, Asunto Oy Muonion Pirkantuvat ja Kiinteistö Oy Iltintuvat, fuusioitiin 1.7.2008 yhdeksi yhtiöksi, Kiinteistö Oy Muonion Kotikonnuksi. Kotikonnun vapaaehtoinen velkasaneerausohjelma Valtiokonttorin kanssa päättyi vuonna 2023. Yhtiöllä ei ole enää muuta velkaa kuin pääomalaina emolle.

Tilikauden hoitokate heikkeni 19 927,61 euroa. Hoitokatteen huononeminen johtui pääosin lisääntyneistä asuntojen korjauskustannuksista. Tilikauden tulos on tappiollinen -19 325,61 euroa, kun se edellisellä vuonna oli voitollinen 1 401,05 euroa. Yhtiö pystyi hoitamaan maksut ja velvoitteet ilman emon taloudellista tukea.

Kiinteistö Oy Muonion Kotikontu

29 asuntoa, joista vuokralla 31.12.2024 olivat kaikki asunnot.

Vuokra-aste 31.12.2024	100 %
Vuoden 2024 käyttöaste	97,97 %

Rautionmukka 20 (ent. as oy Muonionkulma)

6 asuntoa, joista 6 as. vuokralla 31.12.2024,
vuokra-aste 31.12.2024 100 %
vuoden 2024 käyttöaste 100 %

Rautionmukka 22 (ent. as oy Ollintuvat)

8 asuntoa, joista 8 as. vuokralla 31.12.2024, 1 as. remontissa
vuokra-aste 31.12.2024 100 %
vuoden 2024 käyttöaste 98,91 %

Iltitie 1 ja 3 (ent. as oy Iltintuvat)

9 asuntoa, joista 9 as. vuokralla 31.12.2024, 0 as.tyhjänä

vuokra-aste 31.12.2024	100 %
vuoden 2024 käyttöaste	99,12 %

Ilttitie 5 ja 7 (ent, as oy Pirkantuvat)

6 asuntoa, joista 6 as. vuokralla 31.12.2024, 0 as tyhjänä

vuokra-aste 31.12.2024	100 %
vuoden 2024 käyttöaste	93,31 %

Keskeisiä havaintoja toimenpiteistä:

Tulevina vuosina on tarkoitus peruskorjata Ilttitie 7:n vesikate (432 m²+varasto 44 m²) ja Ilttitie 5:n vesikate (250 m²), joiden kustannusarvio on 104 000 euroa. Kiinteistö Oy Kotikonnun Ilttitien asuntoihin (Ilttitie 1 ja 3), käynnistettiin loppuvuonna 2024 sisäilmatutkimukset. Kattavien rakennetutkimuksien pohjalta todettiin alkuvuonna 2025, että ko. rivitalot vaativat nopeita korjausratkaisuja. Emon ja taloyhtiön hallituksen tulee tehdä hallinnolliset päätökset jatkotoimenpiteistä vuoden 2025 aikana.

Huoneiston vapautuessa se tarvittaessa peruskorjataan, kustannusarvio vaihtelee huoneiston kunnosta riippuen, kuitenkin maksimissaan noin 38 000 euroa. Kotikonttu maksaa remontin kassavaroista eikä tarvitse hankkeeseen emon tukea.

Valokuitukaapeloinnit, mediamuuntimet asennettu asuntoihin ja toimintavalmiudessa.

6.3.2 Kiinteistö Oy Muonion Hilla

Muonion kunta omistaa 408 osaketta (51 %) ja North European Invest omistaa 392 osaketta (49 %). Yhtiössä on 10 asuntoa, joista kaikki olivat vuokrattuna 31.12.2023 ja koko vuoden käyttöaste oli 99,23 %. Hillan heikon kassatilanteen vuoksi yhtiö tarvitsi lyhytaikaista taloudellista tukea emolta Valtiokonttorin lainan lyhennykseen.

Tilikauden tulos oli 2,96 euroa voitollinen, johon vaikutti yhtiön tuloksesta tehty 26 090 euron asuintalovaraus. Tilikauden hoitokate parani 10.553,01 euroa edellisestä vuodesta.

Keskeisiä havaintoja toimenpiteistä:

Tulevien vuosien investointihankkeena on kaikkien rakennuksien huoltomaalaus, kustannusarvio noin 38 000 euroa.

Huoneiston vapautuessa tehdään tarvittavat pintaremontit, kustannusarvio vaihtelee huoneiston kunnosta riippuen, kuitenkin maksimissaan noin 11 000 euroa.

Yhtiö on hankkinut kiinteistönhuollon Muonion kunnalta 1.1.2023 alkaen.

6.3.3 Kiinteistö Oy Muonion Lakka

Muonion kunta omistaa 408 osaketta (51 %) ja Harriniva Oy omistaa 392 osaketta (49 %). Yhtiössä on 10 asuntoa, joista kaikki olivat vuokrattuna 31.12.2023 ja koko vuoden käyttöaste oli 100 %.

Tilikauden tulos oli 6 086,58 euroa voitollinen. Tilikauden hoitokate huononi 3 243,83 euroa edellisestä vuodesta.

Keskeisiä havaintoja toimenpiteistä:

Tulevien vuosien investointihankkeena on kaikkien rakennuksien huoltomaalaus, kustannusarvio noin 38 000 euroa.

Huoneiston vapautuessa tehdään tarvittavat pintaremontit, kustannusarvio vaihtelee huoneiston kunnosta riippuen, kuitenkin maksimissaan noin 11 000 euroa

Yhtiö on hankkinut kiinteistönhuollon Muonion kunnalta 1.1.2023 alkaen.

6.3.4 Asunto Oy Muonion Kullero

Kunta omistaa sataprosenttisesti kaikki Kulleron osakkeet.

Kullerolla on vapaaehtoinen velkasaneerausohjelma Valtiokonttorin kanssa.

Yhtiössä on 2 rivitaloa, joissa 8 huoneistoa ja 4 varastoa. Koska kyseessä on asuntoyhtiö, vuokralaskut lasketaan emolta, Muonion kunnalta, joka puolestaan laskuttaa vuokrat asukkailta. Yhden asunnon peruskorjaus vaikeutti Kulleron kassatilannetta ja se tarvitsi emon lyhytaikaista taloudellista tukea yhtiön Valtiokonttorin lainan lyhennykseen.

Vuoden 2024 käyttöaste oli 91,21 %.

Tilikauden hoitokate parani, joka on tilivuonna 44 860,98 euroa. Tilikauden tulos on voitolla 35.342,11 euroa.

Keskeisiä havaintoja toimenpiteistä:

Vuoden 2024 aikana uusittiin asuntojen laitteita ja koneita tarpeen mukaan. Tulevien vuosien investointihanke on kaikkien ikkunoiden uusiminen, kustannusarvio on 46 000 euroa. Huoneiston vapautuessa se tarvittaessa peruskorjataan, kustannusarvio vaihtelee huoneiston kunnosta riippuen, kuitenkin maksimissaan noin 30 000 euroa.

Valokuitukaapeloinnit, mediamuuntimet asennettu asuntoihin ja toimintavalmiudessa.

Kulleron taloudellinen tilanne ei mahdollista kaikkia tulevien vuosien suurempia korjauksia vaan niihin on tarpeen saada emon rahoitusta.

6.3.5 Muonion Ruoka- ja Siivouspalvelut Oy

Kunta yhtiöitti ruoka- ja siivouspalvelut 1.1.2024 alkaen. Myös työllisyyspalveluiden alla ollut kuljetuspalvelu siirtyi 1.1.2024 alkaen osaksi yhtiön toimintaa. Yhtiön toimitusjohtajana toimii ravitsemis- ja siisteyspäällikkö.

Keskuskeittiö toimii Lappian toimipisteessä ja tuottaa kunnan ruokapalveluja kouluille, päiväkodeille, ikäihmisten palveluasumisyksiköihin, terveyskeskuksen vuodeosastolle, työpajalle, kehitysvammaisten päivätoimintakeskukselle sekä kunnan palvelualueille. Lisäksi teemme aterioita kotipalvelun asiakkaille.

- Keskuskeittiön toimipiste on avoin myös ulkopuolisille asiakkaille. Keskuskeittiö toimii arkipäivisin klo 7.00 – 15.00. Lounastarjoilu toteutetaan koulujen toimintapäivinä. Valmistettavat ateriamäärät kouluvuoden aikana:
- lounas 520 kpl/pvä
- päivällinen 60 kpl/pvä
- oheistuotteet, kokoustarjoilut ja kahvilatuotteet.

Siisteyspalvelut tuottavat palveluita kunnan kiinteistöille ja Ammattiopisto Lappialle. Siisteyspalvelut tuotetaan arkipäivisin klo 5.00 – 15.00.

Ruokapalvelut edistävät hyvinvointia, ja tarjoavat asiakkaille mahdollisimman terveellistä sekä maistuvaa ruokaa. Keskuskeittiön tavoite on tuottaa hyvää ja ravitsevaa ruokapalvelua kunnan eri laitoksille elintarvikelain asettamien suositusten mukaisesti. Lisäämme kestävästi kasvisten käyttöä, ja minimoimme ruokailun väliin jättävät asiakkaat. Siisteyspalvelut huolehtivat kiinteistöjen puhtaanapidosta ylläpito- ja perussiivouksin. Isoin strateginen tavoite on uuden yhtiön toiminnan käynnistäminen ja kehittäminen.

Muonion Ruoka- ja Siivouspalvelut Oy seuraavat toimintalupauksen vaikuttavuutta mm. seuraavilla mittareilla

- kouluruoan väliin jättävät oppilaat (26,8 %, 2019)
- kasvikset lasten ruokavaliossa (82,4 % 2017)

Keskeisiä havaintoja toimenpiteistä:

Uuden yhtiön rakenteen ja palveluiden kehittäminen on ollut keskiössä samalla, kun yhtiö on käynnistellyt toimintaansa. Lappian ja Laphan kanssa on tehty yhteistyötä näiden liittymiseksi yhtiöön; tästä varauksesta on

olemassa kunnanvaltuuston päätös. Hyvinvointialueen toiminnan suuntaviivoilla on ollut jo merkitystä yhtiön organisaation toimintaan ja sopeutumiseen. Henkilöstön riittävyys niin siivous- kuin ravitsemispalveluissa on ollut kriittistä ja toisinaan ohutta; ostopalvelua on käytetty paikkaamaan em. tarpeita.

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Ekologisen kestävyden ja luontoympäristön vahvistaminen; ravinnon hiilijalanjäljen hallitseminen	Lähiruuan (Lappi) käyttäminen keskimäärin 3 viikon välein. Alueen ihmisten kannustaminen laadukkaaseen lähiruuan tuottamiseen, riittävä määräraha-alvaraus lähiruokaan.	Paikallista kalaa on ruokalistalla 6 viikon välein ympäri vuoden. Kesällä ja syksyllä palvelukodeissa tarjotaan Muoniolaista ahventa ja siikaa noin 2 viikon välein saatavuuden mukaan.
Luotettava yhteistyökumppani; sidosryhmätyöskentely	Sidosryhmätapaamiset (2 krt/vuosi)	Sidosryhmätapaamisia on pidetty 2 kertaa vuodessa Hyvinvointialueen ja Lappian kanssa.

6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kotikonnan ja Kulleron taloudellinen tilanne on pysynyt vuosia kohtuullisen hyvänä niiden todella hyvän käyttöasteen johdosta, mutta Kotikonnan taloudellinen tilanne huononi vuodesta 2023. Kohentuneesta yleisestä taloudellisista tilanteesta johtuen on arvioitu jo aikaisempaan vuonna, että etenkin Kotikonnan, Kiinteistö Oy Hillan ja Lakan mahdollista fuusiointia voitaisiin selvittää. Kaikki kuntakonsernin yhtiöt ovat hallituksissaan loppuvuonna 2024 käsitelleet, että aletaan laatia näihin kiinteistöohjelma, jossa mm. linjataan investointitarpeet ja kartoitetaan kokonaiskuvaa syvällisemmin.

Kunnan asuntotarjonnassa on tapahtunut talousarviovuoden 2024 aikana parannusta yksityisten rakennuttajien toimesta, ja alkuvuonna 2025 valmistui isompi yksityisen rivitalohanke. Kunta on hakenut yhdessä Inarin kunnan kanssa pilottihanketta, jolla pyritään saamaan rakentumaan ekologisia pienomakotitaloja kuntaan. Kuntakonserni käy vuonna 2025 kiinteistörakennettaan läpi, ja linjaa mm. tulevaisuuden toimenpiteet näiden suhteen (mm. toteutettavat investoinnit, mahdollinen myynti).

Korkea vuokra-aste on ehdoton edellytys yhtiöiden taloudelliselle omavaraisuudelle. Todennäköistä on, että kunnan omistamien yhtiöiden hyvä vuokra-aste tulee edelleenkin olemaan korkea, mutta Kotikonnan taloudellinen tilanne tulee eittämättä heikkenemään merkittävästi lttitien tilanteen vuoksi. Asunto Oy Kulleron kyky selviytyä asuntojen perusparannuksista on haasteellista yhtiön pienuuden vuoksi. Kulleron vapaaehtoinen velkaneeraus Valtiokonttorin kanssa jatkuu vuoteen 2031 asti.

On tärkeää, että selkeä kiinteistöohjelma päivitetään koskemaan koko konsernia – niin emon kuin yhtiöiden hallituksien pitää löytää yhteinen linja tulevaisuuden ratkaisuille. Niin yhtiöiden kuin emonkin rajallisten investointiresurssien vuoksi tulevien vuosien suurimpia haasteita on pitää vuokrattavat asunnot niin hyvässä kunnossa, että ne voidaan ilman keskeytyksiä pitää vuokrattuna.

Muonion Ruoka- ja siivouspalvelut Oy:n taloudellinen tilanne on vakaa. Yhtiössä pitää ratkaista henkilöstön riittävyyskysymykset, ja vuoden 2025 alussa on tarkistettu organisaatorakennetta; on laitettu mm. palveluohjaajan tehtävät auki niin ravitsemis- kuin siisteyspalveluihin (tehtäväkuvaan kuuluu paitsi käytännön työ, mutta myös esimiehen sijaistaminen sekä ns. ”kymppi”-tehtävät). Alkuvuonna 2025 tarkistettiin yhtiön hallituksen kokoonpanoa. Lappian ja Laphan kanssa käydään läpi sopimustarkastelua sekä jatketaan osakeantivalmistelua;

tavoitetila on, että em. molemmat organisaatiot tulevat 10 %:lla osakkaaksi Muonion Ruoka- ja Siivouspalvelut Oy:hyn. Laphan palvelurakennemuutoksilla on vaikutusta yhtiön toimintaan.

6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kunnanhallitus hyväksyi kunnan konserniohjeen 7.12.2020 § 264. Konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Kunnanjohtaja toimii konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan. Kunnan omistamissa tytäryhtiöissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä on kunnanhallituksen valitsema yhtiökokousedustaja. Kunnanhallitus päättää hallitusjäsen ehdokkaiden nimeämisestä tytäryhteisöjen hallituksiin.

Sisäisen valvonnan toimivuudesta koko kunnassa vastaa kunnanhallitus ja sen valvontavastuu on kunnanjohtajalla ja toteuttamisvastuu tilivelvollisilla. Konserniohjeen noudattamista valvoo konsernijohto. Kuntakonsernissa noudatetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistusta.

Tytäryhteisöjen hallitukset, toimitusjohtaja ja muut yhteisöjen yksiköiden vastuuhenkilöt vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta. Tytäryhteisöjen tulee raportoida konsernijohtolle tytäryhteisöjen merkittävimmistä riskeistä sekä riskienhallinnan toimivuudesta ja riittävydestä yhteisön toimintakertomuksessa vuosittain ja tarvittaessa myös osavuosikatsauksissa. Mikäli tytäryhteisössä havaitaan tilikaudella uusia ja merkittäviä riskejä, tulee niistä raportoida viipymättä konsernijohtolle. Lisäksi tulee varmistaa, että raportoinnin perusteella ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin.

Kunnanjohtajalla on oikeus osallistua tytäryhteisön hallituksen kokouksiin ja käyttää niissä puheoikeutta.

6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernin tuloslaskelma	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	5 161	5 766
Toimintakulut	-14 431	-13 803
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	4	
Toimintakate	-9 266	-8 037
Verotulot	6 155	6 506
Valtionosuudet	4 539	3 801
Rahoitustuotot ja -kulut	-131	-101
Korkotuotot	17	15
Muut rahoitustuotot	11	14
Korkokulut	-155	-126
Muut rahoituskulut	-4	-4
Vuosikate	1 296	2 168
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunn. mukaiset poistot	-996	-1 080
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät	20	
Tilikauden tulos	321	1 089
Tilinpäätössiirrot	-2	-485
Tilikauden verot	-21	
Laskennalliset verot	-3	10
Vähemmistöosuudet	-3	
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	292	614
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut %	35,76 %	41,80 %
Vuosikate/Poistot %	130,18 %	200,80 %
Vuosikate, euroa/asukas	560	933
Asukasmäärä	2313	2324

Konsernin rahoituslaskelma

	2024	2023
Toiminnan rahavirta	1 000 €	1 000 €
Vuosikate	1 296	2 168
Satunnaiset erät	20	
Tilikauden verot	-21	
Tulorahoituksen korjauserät	-4	-62
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 292	2 106
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 615	-729
Rahoitusosuudet investointeihin	16	4
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	24	5
Pysyvien vastaavien myyntivoitto/-tappio		62
Investointien rahavirta yhteensä	-1 575	-658
Toiminnan ja investointien rahavirta	-283	1 449
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	0	6
Antolainojen vähennykset	0	-6
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-556	-804
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-649	-399
Oman pääoman muutokset	40	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muutokset	-1	
Vaihto-omaisuuden muutos	-7	
Saamisten muutos	373	177
Korottomien velkojen muutokset	296	-459
Rahoituksen rahavirta yhteensä	497	-1 484
RAHAVAROJEN MUUTOS	213	-427
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 237	1 023
Rahavarat 1.1.	1 023	1 450
RAHAVAROJEN MUUTOS	213	-427
Toiminnan ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	2 201	2 022
Investointien tulorahoitus %	82,33	299,30
Laskennallinen lainanhoitokate	1,95	3,09
Kassan riittävyys	27	24
Asukasmäärä	2313	2324

Konsernin tase

VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
	1 000 €	1 000 €			
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA	8 464	8 300
Aineettomat hyödykkeet	202	135	Peruspääoma	2 864	2 864
Aineettomat oikeudet	116	26	Säätiöiden ja yhdistyst po	12	12
Muut pitkävaikutteiset menot	85	109	Muut omat rahastot	51	49
Ennakkomaksut			Edellisten tilikausie yli-/alijäämä	5 245	4 761
Aineelliset hyödykkeet	13 681	13 400	Tilikauden yli-/alijäämä	292	614
Maa- ja vesialueet	982	941	VÄHEMMISTÖOSUUDET	8	13
Rakennukset	8 472	7 864			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 912	4 252	POISTOERO		
Koneet ja kalusto	279	141	PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut aineelliset hyödykkeet	1	0	Eläkevaraukset		
Enn.maks. ja kesk.er. hankinnat	1 035	202	Muut pakolliset varaukset		
			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	223	300
Sijoitukset	316	201	Valtion toimeksiannot	176	168
Osakkuusyhteisöosuudet	128	153	Lahjoitusrahastojen pääomat	0	0
Muut osakkeet ja osuudet	189	49	Muut toimeksiantojen pääomat	48	132
Joukkovelkakirjalainasaamiset					
Muut lainasaamiset			VIERAS PÄÄOMA	8 138	7 983
Muut saamiset			Pitkäaikainen	3 180	2 630
			Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	1 538	963
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	223	300	Lainat julkisyhteisöiltä	820	901
Valtion toimeksiannot	0	167	Lainat konsernin sisältä		
Lahjoitusrahastojen varat	0	1	Saadut ennakot		
Muut toimeksiantojen varat	223	132	Liittymismaks. Ja muut velat	822	766
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lyhytaikainen	4 958	5 353
Vaihto-omaisuus	7	0	Joukkovelkakirjalainat	1 850	2 500
Aineet ja tarvikkeet	7	0	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	425	475
Ennakkomaksut			Lainat julkisyhteisöiltä	81	80
			Lainat muilta luotonantajilta		
SAAMISET	1 168	1 536	Saadut ennakot	44	48
Pitkäaikaiset saamiset	1	1	Ostovelat	914	897
Myyntisaamiset			Liittymismaks. Ja muut velat	181	164
Lainasaamiset			Siirtovelat	1 449	1 188
Muut saamiset			Laskennalliset verovelat	14	
Siirtosaamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	16 833	16 597
			KONSERNIN		
Lyhytaikaiset saamiset	1 167	1 535	TASEEN TUNNUSLUVUT		
Myyntisaamiset	714	665	Omavaraisuusaste	50,41 %	50,10 %
Lainasaamiset			Suhteellinen velkaantuneisuus	51,05 %	49,70 %
Muut saamiset	380	550	Kertynyt yli-/alijäämä 1000 €	5 537	5 375
Siirtosaamiset	72	320	Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	2 394	2 313
Rahoitusarvopaperit	106	75	Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	4 714	4 919
Osakkeet ja osuudet			Konsernin lainat €/asukas	2 038	2 117
Sijoitukset rahamarkkinainst.	106	75	Kons. lainat ja vuokrav.31.12 1000 €	8 914	9 524
Muut arvopaperit			Kons lainat ja vuokravast. €/asukas	3 854	4 098
Rahat ja pankkisaamiset	1 131	948	Kons lainasaamiset 31.12. 1000 €	0	0
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 833	16 597	Asukasmäärä	2313	2324

7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos on positiivinen 65 436,99 euroa. Tilikauden tulokseen kirjataan poistoeron vähennykset, jotka ovat yläasteen saneerauksen (12 881,20 euroa) ja terveyskeskuksen vuodeosaston saneerauksen (16 666,67 euroa) investointivarausten purkuja, yhteensä 29 547,87 euroa. Tilikauden ylijäämä, 94 984,86 euroa, siirretään edellisten tilikausien yli-/alijäämä tilille.

7.2 Talouden tasapainottamis- ja alijäämän kattamistoimenpiteet

Kunnalla ei ole taseessa kattamatonta alijäämää. Vuoden 2023 jälkeen kunnalla oli taseessa edellisten tilikausien ylijäämää 4 124 316,74 euroa. Edellisten tilikausien ylijäämään tehtiin 373 019,90 euron oikaisu, kun taseen kuntayhtymäosuudet korjattiin vastaamaan Muonion osuutta kuntayhtymien peruspääomista. Oikaisukirjauksen ja vuoden 2024 ylijäämän jälkeen kunnan ylijäämä taseessa on yhteensä 4 592 321,50 euroa. Poistoeroa taseessa on 368 515,78 euroa ja investointivarausta 500 000,00 euroa.

Vuoden 2025 talousarvion tilikauden ylijäämä on 272 260 euroa. Suunnitelmavuosien 2026-2027 ylijäämäennusteeksi tuli talousarvion laadinta hetkellä 1 816 247 euroa. Talousarvio on tasapainossa suunnitelmavuosien aikana. Muonion kunnassa eivät kriisikuntakriteerit täyty.

Toimintamenoja pysyvästi alentavia toiminnallisia ja rakenteellisia ratkaisuja tulee aktiivisesti toteuttaa. Palvelutuotannon maksuja ja taksoja tulee tarkistaa vuosittain. Elinkeinostrategian mukaisia toimenpiteitä toteutetaan tulopohjan kasvattamiseksi. Kuntayhteistyöllä haetaan tehostamista ja uusia toimintatapoja. Kunnan toimintojen ja veloitteiden muuttuessa henkilöstön ja toiminnan yhteensovittamisia tulee tarkastella jatkuvasti.

8 Toteutumisvertailu, talousarvion toteutuminen

8.1 Käyttötalouden toteutuminen

Palvelualueiden johtavat tilivelvolliset viranhaltijat on esitetty kohdassa 1.2.

8.1.1 Vaalit

Kunnat vastaavat keskusvaalilautakunnan menoista sekä ennakkoäänestämisen ja vaalipäivän äänestämisen järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista. Oikeusministeriö suorittaa kunnalle eduskunta-, presidentin- ja europarlamenttivaaleissa kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän kutakin kunnassa asuvaa ääni-oikeutettua kohden. Presidentinvaalissa korvaus suoritetaan kaksinkertaisena, jos vaalissa toimitetaan toinen kierros.

Tammikuussa 2024 toimitettiin presidentin vaali, jossa oli kaksi kierrosta ja toukokuussa toimitettiin europarlamenttivaalit. Valtio korvasi vaaleista aiheutuneita kustannuksia 2,40 euroa jokaista ääni-oikeutettua asukasta kohti, yhteensä 8 726 euroa presidentinvaaleista ja 4406 europarlamenttivaaleista.

Vaalien toimintakatteen ylitys johtuu vaalitoimitsijoiden henkilöstökustannuksista sekä keskusvaalilautakunnan, vaalitoimikunnan- ja lautakunnan palkkioiden tarkastamisesta hallintosäännön mukaisesti 1.4.2024 alkaen.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteuma %
Toimintatulot	12 000	13 133	1 133		109,4
Toimintamenot	-14 365	-30 817	-16 453		214,5
Toimintakate (sitova)	-2 365	-17 685	-15 320		747,9
Poistot		0			
Vyörytyserätulot		0			
Vyörytyserämenot		0			
Kate yhteensä		-17 685			

8.1.2 Tilintarkastus

KPMG jatkoi kunnan tilintarkastuspalveluiden tuottajana. Päävastuullisena tilintarkastajana toimi Juha Väärälä. Tilintarkastussopimus KPMG:n kanssa kattaa vuodet 2023 – 2027.

Tehtävän yleistavoitteet

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain mukaisen tilintarkastuksen järjestäminen ja sen tavoitteena on saada toimikautensa aikana kattava kuva koko kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä siitä, miten hallintokunnat toteuttavat ja saavuttavat valtuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet. Tarkastuslautakunta pyrkii omilla toimenpiteillään vaikuttamaan siihen, että kunnan toiminta järjestetään kuntalaisten kannalta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella ja tehokkaalla tavalla.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuonna 2024 yhteensä kahdeksan (8) kertaa. Tarkastuslautakunta kuuli kokouksissaan palvelualueiden johtajia, päälliköitä ja vastaavia. Kokouksissa käytiin aktiivista ja rakentavaa keskustelua eri palveluiden ajankohtaisista asioista sekä refleктоitiin toiminnallisten tavoitteiden toteutumista.

Tarkastuslautakunnalle asetettu talousarvio ylittyi noin tuhannella eurolla. Ylitys johtui toimisto- ja asiantuntijapalveluista sekä ICT-palveluista.

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma
Elinvoimapaalvelut: Vesihuolto Kaavoituksen ja kiinteistöjen tilanne	Kuullaan viranhaltijoita/asianosaisia tavoitteiden osalta	Onko tavoitteet saavutettu k/e Tarkastuslautakunta saa tehtyä arvioinnin arviointikertomukseen	Talousarvioita- voitteet pää- sääntöisesti to- teutuneet. Arviointikerto- mus laaditaan saatujen tietojen pohjalta.
Sivistyspalveluiden organisaatiouudis- tuksen tarkastelu: Perusopetus ja lukio Varhaiskasvatus	Kuullaan viranhaltijoita/asianosaisia tavoitteiden osalta	Onko tavoitteet saavutettu k/e Tarkastuslautakunta saa tehtyä arvioinnin arviointikertomukseen	Talousarvioita- voitteet pää- sääntöisesti to- teutuneet. Arviointikerto- mus laaditaan saatujen tietojen pohjalta.
Sidonnaisuusilmoitusten ajan tasalla pitäminen	Kehitetään prosessi, kuinka sidon- naisuus- ilmoitukset tehdään vuo- sittain	Sidonnaisuusilmoituslista ajan ta- salla	Päivitetty sidon- naisuusilmoitus- lista julkaistiin kunnan nettisi- vuilla 4/ 2024.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	poikkeama %
Toimintatulot					
Toimintamenot	-13 832	-14 921	-1 089	0	107,9
Toimintakate (sitova)	-13 832	-14 921	-1 089	0	107,9
Poistot					
Vyörytyserätulot					
Vyörytyserämenot					
Kate yhteensä		-14 921			

8.1.3 Kunnanhallitus

Hallinto- ja talouspalvelut (yleishallinto)

Tehtävän kuvaus

Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloutta ja muuta toimintaa. Hallinto- ja talouspalvelut vastaa valtuuston, hallituksen, keskusvaalilautakunnan ja yhteistoimintaryhmän sihteerin tehtävistä.

Taloushallintopalvelua myydään kunnan omistamille kiinteistöyhtiöille Kotikontu, Hilla ja Lakka sekä asuntoyhtiö Kullerolle.

Tehtäväaluevastaava: hallintojohtaja

Seuraamme palvelulupausten vaikuttavuutta seuraavilla mittareilla

mittari	2024	2023	2022	2021
Kunnassa käytetään vaikutusten ennakkoarviointia (EVA), K/E	E		K	-
hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimet (TEA-viisari)	60	61	62	56
TEA- viisari, kuntajohto	-	64	-	71
Äänestysaktiivisuus	37,2 % EU-vaalit 70,1 % presidentinvaali 1. kierros 66,4 % presidentinvaali 2. kierros	66,0 % eduskunta- vaalit	43,2 % alue- vaalit	54,1 % kunta- vaalit

Hallinto- ja tukipalvelut

Tehtäväaluevastaava: hallintojohtaja

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Hallinto- ja tukipalvelut järjestävät luottamushenkilöille ja henkilöstölle edellytykset tehokkaaseen ja tulokselliseen toimintaan tuottamalla taloudellisesti hallinto- ja toimistopalvelut. Hallinto- ja tukipalvelut tuottavat mm. käytännön toimintaedellytykset toimielimille, vastaavat kunnanhallituksen ja valtuuston päätösten valmistelusta ja toimeenpanosta sekä vastaavat vaalien järjestämisestä. Hallinto- ja tukipalveluiden tehtäviin kuuluvat myös tiedonhallinta, tietohallinto ja arkistointi sisältäen mm. asianhallinta- ja arkistotoimen palvelut, tietohallinnon koordinoimien ja kehittämisen. Lisäksi tehtäviin kuuluu kunnan valmius- ja varautumissuunnittelun koordinoimien.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Hallinto- ja tukipalvelut järjesti presidentin- ja EU -vaalit vuonna 2024.

Juhlavuoden kunniaksi kunnanhallitus haki henkilöstölle Kuntaliiton ansiomerkit ja ne luovutettiin itsenäisyyspäivänä 150 -juhlavuoden tapahtumassa.

Yleishallinto osallistui TE-uudistuksen sekä maa- ja asuntopoliittisen ohjelman valmisteluun elinvoimapalveluiden kanssa. Koko vuoden ajan edistyi intensiivinen valmistelu ja täytäntöönpano Jerisjärven Huolto Oy:n osakehankinnoista sekä tähän liittyvät edeltävät vesi-infravalmistelut Vesiosuuskunta Aarian ja Jerisjärven Huolto Oy:n kanssa.

Hallintosääntö päivitettiin loppuvuodesta ja se tuli voimaan 1.1.2025 alkaen. Päivityksessä tehtiin tarkennuksia ja huomioitiin mm. TE-uudistuksen ja uuden rakentamislain mukaiset vaatimukset.

Kunta liittyi FCG Oy:n USO7 -verkostoon (uuden sukupolven organisaatiot) vuonna 2023 ja vuoden 2024 aikana sen puitteissa järjestettiin pääasiassa luottamushenkilöille ja laajennetulle johtoryhmälle erilaisia tilaisuuksia mm. yhteistyöstä ja rooleista päätöksenteossa. Verkoston toimintaan sisältynyt kehittämistyö toteutettiin jalkauttamalla kuntastrategian tavoitteet talousarvioon 2024 ja talousarviossa 2024 valtuusto päätti jatkaa kehittämistyötä olemalla mukana myös USO8 -verkostossa.

Tiedonhallintamallin rakentaminen aloitettiin ARC -sovellukseen vuoden 2024 aikana.

Vuoden 2024 aikana painotettiin valmius- ja varautumissuunnittelua. Valmiussuunnitelman päivitystyö käynnistettiin ja kunta osallistui paikallisu puolustus- sekä digitaaliseen TAISTO -harjoitukseen.

Vuoden 2024 aikana valmisteltiin strategiset kumppanuussopimukset Ensilumen ladusta sekä FIS- tykkikisojen järjestämisestä. Kunta sitoutui elokuvakomission toimintaan House of Laplandin alasajon seurauksena ja toteutti mm. kanava- ja näkyvyysyhteistyön Suuri seikkailu- formaatin kanssa.

Henkilöstöhallinto

Tehtäväaluevastaava: hallintojohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: hallinto- ja henkilöstösuunnittelija

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on tukea johtoa ja palvelualueita siten, että ne voivat saavuttaa omat tavoitteensa kustannustehokkaasti ja laadukkaasti. Tähän pyritään rekrytointien yhtenäistämällä ja henkilöstösuunnittelun kehittämällä sekä henkilöstön palvelusuhdeasioihin, koulutus-, kehittämis- ja esimiestehtäviin liittyvällä neuvonnalla ja asiantuntijatuella.

Yleistavoitteena henkilöstöhallinnolla on, että kunnassa työskentelee hyvinvoiva, motivoitunut ja kehittämismyönteinen henkilöstö, joka sitoutuu tiiviisti kuntaorganisaatioon ja sen asettamien tavoitteiden toteuttamiseen. Kuntastrategiassa on todettu, että pidämme huolta henkilöstöstämme ja kannustamme työntekijöitä kehittämään osaamistaan.

Keväällä 2023 voimaan tulleen TVA-järjestelmän mukaisen palkkatarkastelun ja -arvioinnin uudenlaisen toimintakulttuurin sisäistäminen sekä päivittämis- ja arviointityö jatkui vuonna 2024.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Muonion Ruoka- ja Siivouspalvelut Oy aloitti toimintansa 1.1.2024 ja sen myötä 20 henkilöä siirtyi liikkeenluovutuksella Muonion kunnan palveluksesta Muonion ruoka- ja siivouspalvelut oy:n palvelukseen.

Yhtenä henkilöstöhallinnon painopisteenä vuonna 2024 oli sisäisen viestinnän kehittäminen. Kunnan intranetin käyttöä vahvistettiin mm. julkaisemalla tiedotteet, ohjeet ja ajankohtaiset asiat intranetissä sähköpostiviestien sijaan. Tällä toimintakulttuurin muutoksella on saatu henkilöstöä aktivoitua tiedotteiden lukemiseen sekä tiedon etsimiseen intrassa. Tämä näkyy mm. lisääntyneinä kävijämäärinä ja viipyminä intrassa. Sisäisen viestinnän kehittäminen on jatkuvaa.

Työhyvinvointitoiminnan kehittäminen jatkui aktiivisena. Laaja henkilöstökysely toteutettiin samansisältöisenä toisen kerran ja sitä kautta saatiin tärkeää vertailutietoa henkilöstön työhyvinvoinnin tilasta sekä organisaation toimintamalleista. Vuonna 2024 keskityttiin kyselyssä esiin nousseisiin tiimikohtaisiin kehittämistoimenpiteisiin ja niiden konkretisoimiseen tiimien sisällä.

Vuoden aikana päivitettiin useita henkilöstöohjeita sekä kehitettiin uusia toimintamalleja. Näillä toiminnoilla vahvistetaan henkilöstön itseohjautuvuutta, esihenkilötyön sujuvuutta ja yhtenäistä toimintamallia.

Työterveyshuollon palveluntuottajana toimi Pihlajalinnalla Oy. Yhteistyö työterveyshuollon kanssa oli aktiivista ja painottui varhaisen tuen toimiin sekä ennaltaehkäisevään työterveyystyöhön. Vuoden aikana keskityttiin sivistyspalveluiden työpaikkakäynteihin (varhaiskasvatus, perusopetus ja lukio). Lisäksi tehtiin työpaikkakäynnit vesihuoltolaitokselle ja kunnan ulkoliikuntapaikkojen työyksikköön.

Kuntayhteistyössä Sodankylän ja Inarin kuntien kanssa aloitettiin Kiila -kuntoutuskurssien järjestäminen, jotka realisoituvat vuoden 2025 aikana.

Palkkahallinnon yhteistyötä tehtiin Pellon kanssa. Keväällä 2024 aloitettiin palkkahallinnon ulkoistamisprosessi ja se saatiin onnistuneesti maaliin sovitussa aikataulussa. Palkkahallinnon ulkoistamisen myötä monet sisäisesti vakiintuneet toimintamallit uudistettiin ja henkilöstön oma vastuu mm. tunti tietojen ilmoittamisessa ja palkanlaskennan henkilökohtaisten tietojen päivittämisessä lisääntyi. Myös työajanseurantajärjestelmän uudistaminen aloitettiin, jotta saadaan yhteensopivat järjestelmät palkkahallinnon ja työajanseurannan välille.

Henkilöstöllä on käytössä Eduhousen verkkokoulutustarjonta. Vuoden 2024 aikana Eduhousen palvelussa suoritettiin 343 koulutusta. Henkilöstöllä on käytössä Epassi-etuus hyvinvoinnin edistämiseksi vapaa-ajalla.

Käytössämme on väärinkäytösilmoituskanava (Whistleblower), jonka kautta kunnan viranhaltijat ja työntekijät voivat ilmoittaa lainvastaisesta toiminnasta tai väärinkäytöksistä.

Talous- ja palkkahallinto

Tehtäväaluevastaava: talouspäällikkö

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Taloushallinto tuottaa kunnalle ja ulkopuolisille sidosryhmille sekä yhteistyötahoille kirjanpito- ja muut laskenta-toimen palvelut. Taloushallinto hoitaa kunnan konserniin kuuluvien kolmen kiinteistöyhtiön ja yhden asuntoyhtiön talouspalvelut. Ajantasaisen ja oikea-aikaisen sekä virheettömän ja relevantin tiedon tuottaminen palvelee kunnan johtoa ja toimialoja taloudellisen tiedon seuraamisessa ja analysoinnissa ja toimii siten talouteen perustuvan tiedolla johtamisen perustana.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Vuoden 2024 taloushallinnon toimintaympäristössä oli merkittäviä henkilöstömuutoksia, mm. taloussihteerin irtisanoutumisen ja talouspäällikön viran täyttämisen vuoksi. Palkkapalvelut hankittiin alkuvuoden ajan edelleen Pellosta, mutta ne hoidettiin kunnan omana tehtävänä huhtikuusta vuoden loppuun saakka. Talouspäällikön tehtäviä hoidettiin hajautetusti ja osin ostopalveluna puolen vuoden ajan ja uusi talouspäällikkö aloitti virassa 1.1.2025.

Yksi vuoden 2024 merkittävimmistä projekteista oli palkkapalveluiden ulkoistus Monetra Oy:lle 1.1.2025 alkaen.

Vuoden otettiin laajemmin käyttöön mm. Accuna -sovellus talousarvion ja -suunnittelun tukena, tehtiin hankintapäätökset sen laajenuksista Konsernin ja Henkilöstö-osion suhteen sekä maksuliikenneohjelman päivittämisestä.

Seuraamme palvelulupausten vaikuttavuutta seuraavilla mittareilla

mittari	2023	2022	2021	2020	2019
lainakanta euro/asukas	1694	2212	2 872	2 780	3 425
taloudellinen huoltosuhte	–	130,87	140,3	157,5	131,0
kunnan vuosikate /asukas	844	1 111	874	1 099	121

Lähde: Kuntaliiton aikasarjapalvelu

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	
Vaikuttavuus ja tiedolla johtaminen; Ennakkovaikutusten arviointi	EVA:n systemaattinen käyttöönotto päätöksenteon valmistelussa	Päätös EVA:sta tehty, toteutunut K/E EVA:ttujen asioiden lkm/vuosi	Ei päätöstä käyttöönotosta. 1 päätös/2024 EVA:ttu (Jerisjärven Huolto oy)
Palveluiden laadun, saavutettavuuden ja asiakaslähtöisyyden kehittäminen; palveluprosessin muotoiluun käynnistäminen ja kehittäminen	Talousarvioprosessin määrittely	Toteutunut, toteutunut K/E	Osittain. Prosessi on kuvattu pääpiirteittäin, vastuumatriisit tarkistettava.
Rakentava keskustelukulttuuri ja vuoropuhelu; Laajennetun johtoryhmän työskentely	Laajennettu jory toiminnan suunnitelmallisuus	Laajennettu jory toiminnassa, toteutunut K/E, säännölliset kokoukset, toteutunut K/E	kyllä kyllä
Vaikuttavuus ja tiedolla johtaminen; yhtenäisten asiahallintajärjestelmien käyttäminen ja tiedonhallintalain velvoitteisiin vastaaminen	Asiahallintajärjestelmien koulutus ja kouluttaminen Kunnan arkistojen seulonnan ja siirtoprosessin aloittaminen Tiedonhallintamallin laatimisen aloittaminen	Toteutuneet koulutukset lkm/vuosi Seulonnan toteutus väh. 50 %, toteutunut K/E Siirto on aloitettu, toteutunut K/E Mallin laatiminen käynnissä, toteutunut K/E	koulutusta tarjolla kevään 2024 aikana 8 krt/luottolöt 8 krt E E K, käynnissä
Paikkariippumattomat, sujuvat ja saavutettavat palvelut; Digiagendan laatiminen	Digiagendan laatiminen	Valmis agenda, toteutunut K/E Sähköistetyt palvelut, lkm/vuosi	osittain, käynnissä 2/2024
Asiakaslähtöiset ja yhteistyössä palvelut; Verkkosivujen uudistaminen	Verkkosivujen uudistaminen aloitettu (palveludesign)	Uudistusprosessin suunnitelma laadittu, K/E Käyttäjäkysely, toteutunut K/E	
Ketterä, kokeileva ja osallistava toiminta; Sisäisen viestinnän kehittäminen	Sisäisen viestinnän kehittäminen (intranet)	Vierailukertojen määrän nousu	Sisäinen sähköpostiviestintä on vähentynyt huomattavasti Vierailukertojen määrä intranetissä lisääntynyt.
Tytyväinen, yhteistyökykyinen ja osaava henkilökunta; Henkilöstöohjelman laatiminen	Henkilöstöohjelma •esimiestyön kehittäminen •osaamisen kehittäminen •itseohjautuvuuden vahvistaminen	Poissaolot kunta-alan keskiarvon alapuolella Kehityskeskustelut käyty, toteutunut K/E Hakijat lkm/avoin tehtävä	Sairauspoissaolot n. 19 pv/ hlö (kunta-alan keskiarvo n. 15 pv/ hlö) Kehityskeskusteluja käyty osittain

	•työhyvinvoinnin kehittäminen		Hakijoita yhteensä 231 hlö/ 67 avointa tehtävää
Palveluiden laadun, saavutettavuuden ja asiakaslähtöisyyden kehittäminen	Talous- ja palkkahallinnon organisointi	Toteutuneet ratkaisut	palkkapalveluiden ulkoistus toteutettu sovelluksia hankittu ja laajennettu

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteuma %
Toimintatulot	52 400	59 102	6 702		112,8
Toimintamenot	-1 153 430	-1 113 077	40 353	-50 000	96,5
Toimintakate (sitova)	-1 101 030	-1 053 975	47 055	-50 000	95,7
Poistot		-23 239			
Vyörytysratulot		519 459			
Vyörytysrämenot		-18 427			
Kate yhteensä		-582 182			

8.1.4 Tunturi-Lapin maaseutulautakunta

Maaseututoimi

Maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa annetun lain 210/2010 mukaiset paikallisen maaseutuelinkeinoveranomaisen tehtävät Enontekiön, Kittilän ja Muonion kuntien alueella.

Tehtäväkuvaus ja palvelusuunnitelma

Tehtäväaluevastaava: maaseutupäällikkö

Maatalouden ja maaseutuelinkeinojen harjoittajien tuki-, eläke-, vahingonkorvaus-, eläin-pelto- rekistereitä koskevien järjestelmien mukaiset sekä tuotantoa koskevien sopimustehtävien hoitaminen.

Ylläpidetään ympärivuotiset toimistopalvelut Muonion ja Kittilän kunnanvirastoissa sekä määrättyinä vastaanottopäivinä Enontekiön kunnanvirastolla. Maastokatselmuksia järjestetään tarvetta vastaavasti.

Henkilöstö: yksikön vastaava johtava viranhaltija, maaseutupäällikkö 100 % työajalla, maaseutus sihteeri 100 %, työajalla.

Nettokustannusten jako: kuntien YT-sopimuksessa 2012 määritetty menettely.

Tehtävän yleistavoitteet

Toteuttaa Tunturi-Lapin kuntien yhteistoimintasopimuksella yksikölle määrätty tehtävät luotettavalla tavalla sekä noudattaen Maaseutuviraston kanssa vahvistetun maksajavirastosopimuksen palvelutavoitteita ja EY-EU- yhteisön tukijärjestelmään kohdistuvia sitovia määräyksiä.

Lausunnot, alueraportit, sidosryhmäyhteistyö eri viranomaisten suuntiin.

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Keinot/toimenpiteet miten tavoitteeseen päästään	Mittarit	Toteutuma (tavoite seuranta ja toimintakertomus)
Hallitusohjelman mukaisesti maaseutupalvelujen siirto kunnilta valtiolle	Lapin YTA-alueiden, ELY-keskuksen ja Ruokaviraston kanssa suunnitelmallinen eteneminen asiassa	Toimivan organisaation ja palveluverkoston malli.	Maaseutupalvelut jäivät kunnille.

Petovahinkojen maastotarkastusten lisääminen	Maaseutusihteerin työajasta n.50% käytetään petovahinkojen maastotarkastuksiin	Maastotarkastusten määrä	Vuonna 2024 maastotarkastettiin 129 vahinkoa ja maastotarkastusprosentti oli siten 8,3%. Vrt. vuonna 2023 tarkastettiin 112kpl eli 6,8%.
--	--	--------------------------	---

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteuma %
Toimintatulot	119 800	134 056	14 256		111,9
Toimintamenot	-146 642	-159 071	-12 429		108,5
Toimintakate (sitova)	-26 842	-25 016	1 826		93,2
Vyörytyserätulot		0			
Vyörytyserämenot		-7 334			
Kate yhteensä		-32 349			

8.1.5 Sivistyslautakunta

Hallinto- ja tukipalvelut

Tehtävän kuvaus

Hallinto- ja tukipalvelut vastaavat sivistyspalvelujen kokonaisuudesta ja luovat edellytykset kullekin tehtäväalueelle oman tehtävänsä hoitamiseen sekä monipuoliseen yhteistyöhön tehtäväalueiden välillä sekä yhteistyöhön strategisesti tärkeiden sidosryhmien kanssa. Hallinto- ja tukipalvelut seuraavat lainsäädäntömuutoksia ja muita muutoksia toimintakentässä ja tekee yhteistyötä kunnan sisällä ja kuntarajojen yli.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2024	2023	2022	2021	2020
Koulutustasomittari	Ei uutta indikaattoritietoa saatavilla	356,4	344,8	339,6	331
HYTE- kerroin euro/asukas	19,8 €	19,8 €	20,9 €	21,8 €	19,8 €

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tavoitteenamme on kuntastrategian mukaisesti luoda kuntalaisille onnellinen arki. Takaamalla yhdenvertaisen oikeuden elinikäiseen kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen. Sivistyspalvelut yhdessä muiden palvelualueiden kanssa luo viihtyisää, turvallista ja terveellistä elinympäristöä kuntalaisille. Sivistyspalvelut ovat oleellinen osa kunnan toimintaa, jonka tavoitteena on hyvinvoiva, tyytyväinen ja turvalliseksi olonsa tunteva muoniolainen. Varhaiskasvatuksen sekä perusopetuksen ja lukion pedagogiikassa painottuu luontokasvatus, lisäksi muidenkin tehtäväalueiden toiminnassa luontokasvatus on läpileikkaava teema.

Tarjoamme kuntalaisille laadukkaan sivistyspalvelujen kokonaisuuden. Takaamme kattavat tukipalvelut toimialoille sekä panostamme työhyvinvointiin (mm. johtoryhmän säännölliset kokoontumiset, työnohjaus, johtoryhmätyöskentelyn tukeminen, henkilöstökysely). Panostamme sivistyspalveluiden valmius- ja varautumissuunnitelmien kehittämiseen ja päivittämiseen arjen turvallisuuden lisäämiseksi. Tähtäämme kestävään sekä tasapainoiseen talouteen ja panostamme yhdessä tekemiseen, kunnan sisäiseen sekä alueelliseen yhteistyöhön sekä ennaltaehkäisevään työhön. Yhtenä tavoitteena on juurruttaa sivistyspalvelujen organisaatiouudistus.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Toteutunutta sivistyspalvelujen organisaatiouudistusta juurrutettiin kriittisesti arvioiden sivistyspalvelujen toimintaympäristöön ja painopisteisiin. Sivistyspalvelujen ja hyvinvointialueen rajapintojen palveluita ja palvelupolkuja kehitettiin yhteistyössä niin Laphan toimijoiden kanssa kuin eri sidosryhmien sekä järjestöjen ja yhdistysten kanssa.

Sivistyspalveluissa seurattiin aktiivisesti eri hankerahoitusmahdollisuuksia (esim. perusopetuksessa ja nuorisopalveluissa) sekä organisoitiin hanketyötä kestävään ja laadukkaaseen suuntaan. Kriittisesti arvioitiin eri hankemahdollisuuksia ja pohdittiin myös mahdollisuuksia sitoutua jatkamaan hankkeita hankerahoituksen loputtua (esim. koulunuorisotyö).

Sivistyspalvelujen yhteinen toiminnallinen tavoite vuonna 2024 pohjautui kuntastrategian tavoitteeseen ”Elämme onnellista arkea”. Sivistyspalvelut keskittyivät erityisesti yhdenvertaisuuden edistämiseen jokaisella tehtäväta-
solla. Lisäksi kiinnitimme erityistä huomioita kotiuttamiseen esimerkiksi järjestämällä Uusien muoniolaisten -tuokiot kaksi kertaa vuodessa yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa. Uutena toimintana sivistyspalveluissa toteutettiin osallistava budjetointi (koirapuisto), mikä osaltaan lisäsi kuntalaisten osallisuutta kuntatyössä.

Kehitimme yhteistyössä yhtenäistä koulupolkua varhaiskasvatuksesta vähintään toiselle asteelle (Kahdeksan vuodenajan Muonio -luontokasvatushanke). Lisäksi panostimme henkilöstön työhyvinvointiin (työnohjauksen järjestäminen) ja pitovoimaan kaikilla tehtäväalueilla. Vapaa-ajan palveluiden henkilöstön osalta otettiin käyttöön sähköinen työvuorosunnittelu ja palkkaraportointi.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2024
Palveluiden laadun, saavutettavuuden ja asiakaslähtöisyyden kehittäminen; palveluprosessin muotoilun käynnistäminen ja kehittäminen	Jakso- ja tuntisuunnittelun prosessin määrittely	Määrittely toteutunut, K/E	Palautetta on kerätty ja prosessia kehitetty. Osittain toteutunut.
Sivistyspalveluiden uudistetut toimintatavat innovaatiot palvelutuotannossa; Suvaitsevaisuus ja yhdenvertaisuus sekä organisaatiouudistuksen juurruttaminen	Suunnitelmallinen toiminta suvaitsevaisuuden ja yhdenvertaisuuden ylläpitämiseen Organisaatiouudistuksen juurruttaminen: tiekartta Palvelukokonaisuudet ovat määrittely	Suunnitelma (vuosikello) valmis, toteutunut K/E Tehtäväaluekohtaiset suunnitelmat laadittu, toteutunut K/E Uusien tehtäväkuvien tarkistaminen Palvelut määritetty, toteutunut K/E •liikuntapalvelut •kansalaisopisto	Vuosikellon laadinta toteutunut. Osittain toteutunut. Toteutunut Toteutunut Toteutunut
Tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus; Osallistavan budjetoinnin käyttöönotto	Osallistavan budjetoinnin käyttöönotto	Määräraha varattu talousarvioon, toteutunut K/E Suunnitelma toteutuksesta laadittu, toteutunut K/E	Toteutunut Toteutunut
Kotiuttaminen, kotoutuminen ja osaavan työvoiman pysyvyys; Uusien muoniolaisten –tuokiot	Uusien muoniolaisten -tuokio järjestetään kaksi kertaa vuodessa tammi- ja elokuussa	Kotiutumisen toimenpiteet suunniteltu, toteutunut K/E Uusien muoniolaisten –tuokioiden järjestäminen, toteutunut K/E ja palautteen kerääminen osallistujilta, toteutunut K/E	Toteutunut Toteutunut, 2/vuosi

			Osittain toteutunut, palaute kerätty järjestävien tahojen osalta.
--	--	--	---

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteuma %
Toimintatulot	0	2 712	2 712		
Toimintamenot	-163 208	-153 947	9 261	0	94,3
Toimintakate (sitova)	-163 208	-151 235	11 973	0	92,7
Poistot		-9 171			
Vyörytyserätulot		0			
Vyörytyserämenot		-12 343			
Kate yhteensä		-172 749			

Varhaiskasvatus

Tehtävän kuvaus

Varhaiskasvatus on yksi tärkeä osa kuntamme koulutusjärjestelmää. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä. Tarjoamme varhaiskasvatustilanteissa laadukasta varhaiskasvatusta mahdollisimman kattavasti, monipuolisesti ja yksilöllisesti, varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Jokaiselle varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle laaditaan yksilöllinen varhaiskasvatussuunnitelma (VASU), jota päivitetään tarvittaessa ja sen vaikuttavuus arvioidaan. Lasten huoltajien ja henkilökunnan välinen yhteistyö on kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuuden perustana. Teemme aktiivista yhteistyötä eri kunnan toimijoiden kanssa. Yhteistyön tavoitteenamme on saada aikaan erilaisia toimintoja varhaiskasvatuksen sisällä ja tuottaa niitä myös muille ryhmille.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: varhaiskasvatusvastaava

Seurasimme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2024	2023	2022	2021	2020
Lapset varhaiskasvatuksessa ja osallistumisaste	Ei uutta indikaattoritietoa saatavilla	78 lasta, 72,2% (Vipunen, OPH)	66 lasta ja 64,7% (Vipunen, OPH)	69 lasta ja 65,7% (Vipunen, OPH)	61,1 % (THL)
Kelan kuntalisää saaneet perheet/v	Ei uutta indikaattoritietoa saatavilla	29 perhettä	25 perhettä	32 perhettä	33 perhettä

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tavoitteena toiminnallamme on tukea ja kasvattaa onnellisia ja hyvinvoivia lapsia. Turvallisessa ja toimivassa oppimisympäristössä toteutettu varhaiskasvatus on laadukasta ja määrällisesti riittävää – sitoudumme myös kehittämään näitä tavoitteita. Pedagogiikassa painottuvat luonto, liikunta ja leikki. Hyödynnämme asiakaspalautetta ja laadunarviointijärjestelmä Valssia varhaiskasvatuspalvelujen kehittämisessä sekä laadun arvioinnissa.

Myönnämme asiakkaille mahdollisimman hyvin heidän tarpeitaan vastaavan varhaiskasvatuspaikan ja maksamme kuntalisää sovitulla tavalla.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Varhaiskasvatuspalveluita toteutamme Päiväkotitunturihelmissä ja perhepäivähoidossa sekä esioppilaiden täydentävässä varhaiskasvatuksessa. Esiopetus sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on siirtynyt osaksi varhaiskasvatuspalveluja 1.8.2023 alkaen.

Lapsia varhaiskasvatuksessa oli (Daisy 31.12.2024) yhteensä 76 lasta. Lisäksi koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa oli 28 lasta ja esiopetuksessa oppilaita oli 16.

Henkilökunnan muodostivat varhaiskasvatusvastaava, viisi varhaiskasvatuksen opettajaa, 12 lastenhoitajaa, päiväkotiaavustaja ja yksi valtionavustuksella palkattu ryhmäavustaja/lastenhoitaja tuentatarpeisille lapsille. Erityisopettajan tehtävät järjestettiin 2.9.2024 alkaen esiopetuksen osalta ostopalveluna ja varhaiskasvatuksen osalta sisäisin järjestelyin niin, että yksi varhaiskasvatusopettajista toimi 20 % työajastaan erityisopettajan tehtävässä.

Seuraamme varhaiskasvatustarpeiden kehittymistä ja reagoimme tarvittaessa lisäämällä varhaiskasvatuspaikkoja ja kehittämällä palvelujen muotoja.

Tavoitteenamme oli juurruttaa esiopetus ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta osaksi varhaiskasvatuspalveluja. Esiopetus sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on toiminut syyskauden 2024 väistötiloissa alakoululla. Päiväkotiesikoulu hankkeen odotetaan valmistuvan elokuussa 2025. Yhteisöllisyyttä lisätäksemme olemme toteuttaneet päiväkodin ja esikoulun kanssa yhteisiä tapahtumia ja erityisesti viskarit ja eskarit ovat tavanneet toisiaan yhteisten retkien ja tapahtumien merkeissä. Esiopetus henkilöstö on osallistunut päiväkodilla pidettäviin koko henkilöstön suunnitteluiltoihin ja kerran kuukaudessa pidettäviin opettajapalaveriin.

Kodin ja varhaiskasvatuksen välistä yhteistyötä haluttiin kehittää ja kotiutumista tukea järjestämällä päiväkodilla iltatapahtumia, joissa perheet voivat tavata toisiaan ja luoda verkostoja arkensa tueksi. Iltoihin voidaan kutsua vierailijoita esim. liikuntapalveluista tai neuvolasta ja herkästi kuunnellaan perheiden omia toiveita sekä tarpeita. Varhaiskasvatus koordinoi Meän illat -kohtaamispaikka toimintaa. Meän ilta -tapahtumat ovat toteutuneet säännöllisesti (9/vuosi).

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2024
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun tukeminen; Kodin ja varhaiskasvatuksen välisen yhteistyön kehittäminen	Vanhempainilta kerran vuodessa Palvelukyselyn toteuttaminen henkilöstölle ja huoltajille Iltatapahtuma vanhemmille eri teemoilla (3 krt/vuosi) Perhetempaustapahtuma	Vanhempainilta on toteutunut K/E Kysely toteutettu ja palaute läpikäyty K/E Toteutuneiden tapahtumien lkm/vuosi	Toteutunut Toteutunut Toteutunut, 9/vuosi, iltatapahtumat toteutuneet yhteistyössä järjestöjen kanssa.
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun tukeminen; Tasa-arvoinen ja yhdenvertainen varhaiskasvatus	Toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman laadinta	Tasa-arvo- ja Yhdenvertaisuussuunnitelma laadittu K/E	Toteutunut

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteuma %
Toimintatulot	58 300	113 586	55 286		194,8
Toimintamenot	-1 493 358	-1 480 436	12 922	-77 000	99,1
Toimintakate (sitova)	-1 435 058	-1 366 851	68 207	-77 000	95,2

Poistot		-8 457			
Vyörytyserätulot		0			
Vyörytyserämenot		-141 290			
Kate yhteensä		-1 516 598			

Perusopetus

Tehtävän kuvaus

Perusopetus sisältää vuosiluokkien 1–9 opetuksen. Opetusta annetaan kahdessa eri rakennuksessa. Perusopetuksen tavoitteena on tarjota laadukasta opetussuunnitelman mukaista opetusta resurssit huomioiden. Perusopetuksen perustana on realistinen ja suunnitelmallinen budjetointi. Perusopetuksen tehtävänä on taata jokaiselle turvallinen ja tiloiltaan tarkoituksenmukainen oppimisympäristö. Koulukohtainen opiskeluhoitoryhmä kehittää toimintakulttuuria, joka edistää yhteisöllistä hyvinvointia ja opiskeluhoiton palvelut tukevat myös yksilökohtaisen opiskeluhoiton järjestämistä. Oppilaskuntatyö ja tukioppilastoiminta ovat aktiivista. Aamu- ja iltapäivätoimintaa kehitetään yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa. Oppilaille tarjotaan monipuolista kerhotoimintaa mahdollisuuksien mukaan. Liikkuvan koulu -hankkeen aikana luotuja rakenteita ylläpidetään ja uusitaan yhteistyössä liikuntatoimen kanssa. Koulun toimintaa kehitetään yhteistyössä huoltajien, kunnan eri toimijoiden ja lähikuntien kanssa.

Tehtäväaluevastaava: perusopetuksen rehtori

Seurasimme toimintaluokituksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla (THL:n kysely toteutetaan seuraavan kerran kevätlukukaudella 2025 ja tulokset ovat saatavilla syksyllä 2025):

Indikaattori	2024	2023	2022	2021	2020
Kokee koulu-uupumusta, %, 4. ja 5.luokan oppilasta	-	25,5 %	-	14 %	-
Koulu-uupumus, % 8. ja 9. luokan oppilaista	-	23,3 %	-	28,3 %	-
Ei ole kiusattu koulussa lainkaan lukukauden aikana 4. ja 5. luokan oppilaista	-	52,1 %	-	66,1 %	-
Ei ole kiusattu koulussa lainkaan lukukauden aikana 8. ja 9. luokan oppilaista	-	46,7 %	-	74 %	-

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tavoitteenamme oli hyvinvoiva, tyytyväinen ja turvalliseksi olonsa tunteva oppilas. Tähän pyrittiin alla eriteltyjen, kuntastrategiaa tukevien, toiminnallisten tavoitteiden mukaisella toiminnalla ja sen seurannalla sekä arvioinnilla. Perusopetuksen pedagogiikassa painottui käyttäytymisen myönteinen tukeminen ja luontokasvatus. Perusopetus osana sivistyspalveluita keskittyi erityisesti myös suvaitsevaisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämiseen sekä henkilöstön työhyvinvointiin ja työssä jaksamiseen.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Muonion yhtenäiskoulussa oli 31.12.2024 yhteensä 246 oppilasta. Henkilöstömäärä on säilynyt pääsääntöisesti ennallaan, mutta 1.8.2024 koulussa aloitti toistaiseksi voimassa olevassa virkasuhteessa toinen erityisluokanopettaja. Koulunkäynninohjaajien lukumäärä väheni lukuvuodeksi yhdellä seitsemästä (7) kuuteen (6). Henkilöstössä on rehtorin ja apulaisjohtajan lisäksi 10 luokanopettajaa, 15 aineenopettajaa, 4 erityisopettajaa, ja 6 koulunkäynninohjaajaa. Useat opettajat opettavat yhtenäiskoulun lisäksi myös lukiossa. 3. ja 4. luokkaa lukuun ottamatta ryhmät on jaettu kahteen. Koulunkäynninohjaajien lukumäärä määräytyy edelleen oppilaiden tarpeiden mukaan. Opetusryhmien koko pyritään säilyttämään enimmillään 25 oppilaan ryhminä.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2024
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; Hyvinvoiva ja turvallinen koulu	Maltilliset ryhmäkoot (alle 25 oppilaista) Käyttäytymisen myönteinen tukeminen Aktiivinen oppilaskuntatoiminta ja tukioppilastoiminta Moniammatillisen Hyvi (hyvinvointi, kiusaaminen, osallisuus, yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja häirintä)-ryhmän perustaminen, toiminnan kehittäminen ja kyselyn toteuttaminen oppilaille Yhteisöllistä hyvinvointia edistävien opettajatiimien perustaminen ja toiminnan kehittäminen	Ryhmäkoko tavoite saavutettu, toteutunut K/E Luokkakohtainen palkkiojärjestelmä otettu käyttöön, toteutunut K/E Oppilaskuntatoiminta ja tukioppilastoiminta, toteutunut K/E Hyvi-ryhmä on perustettu ja toiminnassa, toteutunut K/E Hyvi-kysely oppilaille toteutettu 2krt/vuosi, toteutunut K/E Opettajatiimien tarkoituksenmukainen toiminta käynnissä K/E	Toteutunut, 1.lk jaettu tammi-kuussa Toteutunut Toteutunut Toteutunut, vähintään 1krt/kk Toteutunut Toteutunut
Sivistyspalveluiden uudistetut toimintatavat innovaatiot palvelutuotannossa; Tuntikehityksen kehittäminen ja paikallisuuden hyödyntäminen	Tuntikehityksen kehittäminen kerätyn palautteen pohjalta Vuosiviikkotuntimäärän kohdentaminen uudelleen Luontokasvatussuunnitelman valmistelu ja saattaminen osaksi paikallista opetussuunnitelmaa Kulttuurikasvatussuunnitelman noudattaminen	Palautekysely toteutettu ja tuntikehystä päivitetty, toteutunut K/E Vuosiviikkotuntimääriä kohdennettu uudelleen, toteutunut K/E Luontokasvatussuunnitelma valmisteltu ja osa paikallista opetussuunnitelmaa, toteutunut K/E Kulttuurikasvatussuunnitelmaa noudatettu, toteutunut K/E	Toteutunut Toteutunut Toteutunut Toteutunut

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteuma %
Toimintatulot	229 866	293 088	63 222		127,5
Toimintamenot	-3 137 949	-3 287 066	-149 116		104,8
Toimintakate (sitova)	-2 908 083	-2 993 978	- 85 895		103,0
Poistot		-21 339			
Vyörytyserätulot		0			
Vyörytyserämenot		-906 378			
Kate yhteensä		-3 921 696			

Lukio

Tehtävän kuvaus

Toisen asteen koulutukseen kuuluvat kunnan palveluna lukiokoulutus, yhdistelmäopinnot, ylioppilastutkinto sekä lukion aineopintojen tarjoaminen muissa oppilaitoksissa opiskeleville. Tavoitteena on tarjota nuorille laadukas yleissivistävä koulutus ja hyvät valmiudet ja mahdollisuudet jatkokoulutukseen. Aikuisille ja erityisen painavin syin muille opiskelijoille tarjotaan aikuislukion oppimäärä aikuisten LOPS2021 mukaan. Opiskelijalla on lukioaikanaan mahdollista suorittaa kaikki tarvitsemansa pakolliset ja valtakunnalliset syventävät opintojaksot. Tarjolla on lisäksi runsaasti paikallisia opintojaksoja erityisesti luontoliikuntaan ja työelämävalmiuksiin liittyen. Tarvittaessa käytetään itseopiskelua ja muualta ostettuja kursseja. Urheiluvalmennustoiminta antaa urheilijoille mahdollisuuden opiskelun ja harjoittelun joustavaan yhdistämiseen.

Tehtäväaluevastaava: lukion rehtori

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tarjoamme monipuolista, motivoivaa ja opiskelijalähtöistä opetusta niin, että opiskelijalla on mahdollisuus onnistua ylioppilaskirjoituksissa sekä saada hyvät valmiudet jatko-opintoihin. Teemme yhteistyötä Ammattiopisto Lappian kanssa ammattiopintojen ja asuntola-asumisen mahdollistamiseksi. Teemme aktiivisesti töitä opiskeluhuvinvoinnin edistämiseksi ja luontosuhteen edistämiseksi.

Seurasimme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2024 (lv 24-25)	2023 (lv 23-24)	2022 (lv 22-23)	2021 (lv 21-22)	2020 (lv 20-21)
Opiskelijoiden määrä päätoimiset, yhdistelmäopiskelijat ja aineopiskelijat	33 / 8 / 4	41 / 3 / 8	49 / 2 / 4	44 / 2 / -	32 / 1 / -
Läpäisyaste ylioppilaaksi valmistumaan pyrkineiden osalta	Ei uutta indikaattoritietoa saatavilla.	86%	60 %	86 %	-
Korkeakouluun ylioppilasvuonna hakeneiden sijoittuminen korkeakouluopintoihin	Ei uutta indikaattoritietoa saatavilla.	80%	-	100 %	33 %

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Opiskelijat opiskelevat nyt yhden opetussuunnitelman mukaan, tämä helpottaa opetuksen organisointia ja opettajien käytännön työtä. Freeride Akatemian vankka valmennustoiminta ja yhtenäisen opetussuunnitelman luomat mahdollisuudet lukujärjestyksen kehittämiseksi mahdollistavat urheiluvalmennuksen laajentamisen yhä useamman ulottuville. Yleisvalmennus siirrettiin osaksi lukujärjestyksestä siten ja nyt myös koulukuljetusopiskelijat voivat osallistua toimintaan ja kynnys osallistumiselle madaltui. Vuonna 2024 jatkettiin syksyllä 2023 aloitetun jakso- ja tuntiudistuksen toimeenpanoa.

Pieni ikäluokka on vaikuttanut opiskelijamäärään. Opiskelijamäärän nostaminen on ajankohtaista. Lumi, luonto ja erä – luontoliikunta osaksi lukiokoulutusta – hankkeen avulla on suunniteltu paikallisia opintojaksoja. Jatko-hankkeen myötä on testattu uusia koulukohtaisia valinnaisia sekä kehitetty opiskeluhuvinvointia. Yhteistyö muiden koulutuksen järjestäjien kanssa on laatuksymys, johon omalta osaltamme olemme vastanneet tarjoamalla koulukohtaisia opintojaksoja myös muiden oppilaitosten opiskelijoille. Yhteistyösopimuksia kirkastettiin niin ammattiopisto Lappian kuin Rovaniemen koulutuskuntayhtymän (REDU) kanssa.

Muonion lukio täytti syksyllä 50-vuotta. Yhteisöllisyys on Muonion voimavara, joka sai näkyvyyttä juhlavuonna. Vuonna 2024 vahvistettiin opiskelijoiden hyvinvointia aloittamalla välitutuliikunta. Uuden lukiolain myötä erityisopetusta on pitänyt järjestää kaikissa lukioista 2021 alkaen. Vuoden 2024 budjettiin varattu erityisopettaja- ja

tukiopetusresurssi on ollut tarpeellinen. Avustajien ja koulukuljetuksia on käytetty opiskelijoiden tarpeiden mukaisesti. Lukiossa toteutui oppimisen tuen -hanke, joka jatkuu myös vuodelle 2025.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2024
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; hyvinvoiva lukiolainen	Välituntitoiminnan suunnittelu ja toimeenpanon aloittaminen Urheiluvalmennuksen integroiminen vahvemmin osaksi lukion lukujärjestystä Opiskelijakyselyn toteuttaminen	Suunnitelma välituntitoiminnan toteuttamisesta laadittu, toteutunut K/E Toteutunut välituntitoiminnan määrä, väh. 1krt/viikko, toteutunut K/E Urheiluvalmennus on integroitu lukujärjestysuunnitelmiin, toteutunut K/E Vuositainen opiskelijakysely, toteutunut K/E	Suunnitelma välituntitoiminnan toteuttamisesta aloitettu. Urheiluvalmennus osittain integroitu lukujärjestysuunnitelmiin Toteutunut
Laadukkaan 2. asteen koulutuksen järjestäminen; laadukas opetus ja koulupolku, yhteistyömahdollisuuksien aktiivinen etsiminen	Oppilaitosten yhteistyön sujuvoittaminen kansainvälisesti ja yli kuntarajojen Oppimisen tuen toteuttaminen Opiskelutekniikkaan ja koevalmistautumiseen painottuvan opintojakson suunnittelu ja toteuttaminen Opetussuunnitelman paikallisen osion päivittäminen, markkinointi, toteuttaminen ja arviointi	Allekirjoitettu kumppanuussopimus Lappian kanssa, toteutunut K/E Yhteistyökumppaneiden kanssa toteutuneet yhteiset sopimukset, lkm/vuosi Toteutuneet yhteiset opintojaksot ja tapahtumat lkm/vuosi Vertaistukitoiminta opettajien välillä, toteutunut K/E Erityisopetus- ja tukiopetus, toteutunut K/E Opetussuunnitelma tehty ja jakso suunniteltu 2024-2025 lukujärjestykseen, K/E Päivitetty paikallinen opetussuunnitelma laaja-alaisen tavoitteiden, korkeakoulu- ja kansainvälisyysopintojen sekä uusien opintojaksojen osalta toteutunut K/E Opiskelijoille tehty itsearviointi ja pyydetty palaute toteutunut K/E	Osittain toteutunut, yhteydenottoja yhteistyökumppaneihin ollut ja yhteisiä suunnitelmia laadittu, kumppanuussopimuksia laadittu. Toteutunut, yhteistyövierailu Luulajaan. Toteutunut Opiskelutekniikkaan keskittyvän opintojakson opetussuunnitelma suunniteltu ja tarjottu opiskelijoille. Toteutunut, uusien paikallisten opintojaksojen integroiminen vuosikelloon aloitettu. Toteutunut.
Laadukkaan 2. asteen koulutuksen järjestäminen ja kulttuurisen vuoropuhelun edistäminen; Muonion lukion 50- vuotinen juhlavuosi	Muonion lukion kulttuurisen taustan profilointi Juhlalilaisuuden järjestäminen	Tapahtumien toteuttaminen (esim. juhlan, näyttelyn tai kirjallinen tuotos), toteutunut K/E	Toteutunut.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteuma %
Toimintatulot	102 200	73 984	-28 216		72,4
Toimintamenot	-776 884	-693 220	83 664	43 000	89,2
Toimintakate (sitova)	-674 684	-619 236	55 448	43 000	91,8
Poistot		0			

Vyörytyserätulot		0			
Vyörytyserämenot		-138 776			
Kate yhteensä		-758 013			

Kansalaisopisto

Tehtävän kuvaus

Kansalaisopisto järjestää koulutusta ja kursseja vapaata sivistystyötä koskevien säännösten mukaisesti. Tarjomme monipuolisia ja laadukkaita koulutuspalveluja kuntalaisille mahdollisimman kattavasti, opiskelijoiden toiveet huomioiden. Mahdollistamme lisäksi etäopintoja muissa oppilaitoksissa ja ylläpidämme tentinvalvontapalvelua. Kehitämme kurssitarjontaamme myös etäkursseilla, jonka johdosta opinto-ohjelma voidaan suunnitella entistäkin monipuolisemmaksi.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja, kansalaisopiston rehtori

Tehtäväyksikkövastaava: kirjastojohtaja- kulttuurivastaava

Seurasimme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2023 (lv 23-24)	2022 (lv 22-23)	2021 (lv 21-22)	2020 (lv 20-21)	2019 (lv 19-20)
Eri osallistujien lkm/osallistumiset	502/566	366/422	325/398	336/ –	352/442
Opetustunnit	2390	1734	1536	–	–
Opetustunnit/1000 asukasta	1027	757	668	630	645

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Kansalaisopisto tarjoaa mahdollisuuksia oppia ja harrastaa ja siten parantaa elämänlaatua. Kansalaisopisto omalta osaltaan luo onnellista arkea ja kiinnittää huomioita syrjinnän vastaiseen työhön sekä suvaitsevaisuuteen ja yhdenvertaisuuteen. Muoniolaiset ovat monipuolisia oppijoita, joten kurssitarjonta vastaa monipuolisiin kiinnostuksien kohteisiin sekä tarpeisiin. Kansalaisopisto kehittää yhteistyömahdollisuuksia eri sidosryhmien sekä muiden oppilaitosten kanssa. Opintokokonaisuuksia suunnittelemme tavoitteellisesti ja kuntalaisten palautteen pohjalta.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Opisto profiloitui entistä enemmän paikallisuuteen, joka näkyi kurssitarjonnassa etenkin kädentaidoissa. Kehitimme eri taiteiden kurssitarjontaa ja pyrimme kehittämään etenkin kuva- ja näyttämötaiteiden opetusta. Opiston tarjonta on riippuvainen paikallisista ja lähialueiden osaajista, joita kartoitettiin aktiivisesti. Kokeilimme uusia kursseja ja osallistimme kuntalaisia palveluiden suunnitteluun asiakasraadin avulla. Liikuntapalveluiden alle aikaisemmin sijoittunut näyttämötaiteisiin erikoistunut Sirkuskoulu Huippu siirtyi kansalaisopiston alaisuuteen, joka nosti opiston osallistujien ja opetustuntien määrää huomattavasti.

Kehitimme palveluitamme uuden kulttuuri- ja vapaa-aikatuottajan sekä kulttuurivastaavan työpanosta hyödyntäen. Kartoitimme kansalaisopistolle soveltuvia hankkeita ja kehitimme tapahtumatuotantoa (esim. kevätnäyttely ja – juhla ja gospelkuoron esitykset). Otimme yhdenvertaisuuden toimintavuoden keskiöön ja osallistuimme Yhdessä-hankkeeseen, jossa Lapin opistoille aloitettiin yhteisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen. Lisäksi markkinointiin panostettiin vuoden aikana.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2024
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä vuoropuhelun edistäminen; elinikäinen oppiminen kansalaisopistossa	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisen Osallistuminen Yhdessä!-hankkeeseen Verkkokurssien ja kurssien järjestäminen ympäristökylillä Kuntalaisten osallistaminen palveluiden suunnitteluun (asiakasraati)	Suunnitelman laatiminen aloitettu K/E Hankkeeseen osallistuminen, toteutunut K/E Toteutuneiden verkkokurssien määrä lkm/lukukausi Ympäristökylillä toteutuneiden kurssien määrä lkm/lukukausi Asiakasraadin toteutuminen, K/E	Toteutunut, opiskelijoille ja henkilökunnalle toteutettu alkukartoituskysely suunnitelman toteuttamista varten. Ei toteutunut, verkkoluentoja 2kpl/syyslukukausi Toteutunut, 10/lukukausi. Toteutunut, 1/vuosi.
Oppimisen ja kasvun tukeminen sekä kulttuurisen vuoropuhelun edistäminen; Näyttämötaiteiden ja kuvataiteen vahvistaminen kursistarjonnassa	Sirkusryhmien jatkuvuuden turvaaminen Näyttämö- ja kuvataiteen kurssien tarjonnan kehittäminen ja lisääminen Verkkokurssit lähiopetuksen tukena	Toteutuneet sirkusryhmät Oppilas- ja sidosryhmäpalaute, toteutunut K/E Toteutuneiden näyttämö- ja kuvataiteiden kurssien määrä lkm/lukuvuosi Toteutuneiden verkkokurssien määrä lkm/lukukausi	Toteutuneet, 16/vuosi. Toteutunut. Toteutunut, 6/vuosi. Ei toteutunut.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteuma %
Toimintatulot	31 230	30 780	-450		98,6
Toimintamenot	-181 473	-175 231	6 242		96,6
Toimintakate (sitova)	-150 243	-144 451	5 792		96,1
Poistot		0			
Vyörytyserätulot		0			
Vyörytyserämenot		-8 971			
Kate yhteensä		-153 423			

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Tehtävän kuvaus

Kirjastopalvelujen tavoitteena on tarjota nykyaikaisia kirjastopalveluita kaikille kunnan asukkaille. Tarjoamme asiakkaillemme pääsyn tietoon ja kulttuurisisältöihin, edistämme lukemista ja lukutaitoa, innostamme lukemaan, tarjoamme tietopalvelua sekä mahdollistamme monipuolisen kirjastotilojen käytön. Kirjastopalvelut edistävät yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Kulttuuripalvelut tarjoavat monipuolisia kulttuurielämyksiä kaikille kunnan asukkaille. Tarjoamme tuoreita kulttuuripalveluita, tiloja kulttuuritoimijoille sekä edistämme historian säilymistä perinnetyön kautta. Tuemme paikallisia kulttuuritoimijoita apurahalla, joka mahdollistaa paremman yhteistyön tapahtumien suunnittelussa. Kulttuuritilaisuuksia järjestetään yhteistyössä paikallisten kulttuurivaikuttajien, kunnan muiden toimielinten sekä paikallisten

yrittäjien kanssa. Museon tehtävänä on kartoittaa yhteistä kulttuurista ja sosiaalista pääomaa. Museo pitää esillä suomalaista kulttuuriperintöä, tarjoaa opastusta sekä tapahtumia eri ikä- ja kohderyhmille.

Tehtäväluevastaava: kirjastojohtaja-kulttuurivastaava

Seurasimme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2024	2023	2022	2021	2020
Kulttuuritapahtumien määrä ja osallistujamäärä	81 kpl 3787 hlö	52 kpl 2264 hlö	24 kpl 1238 hlö	13 kpl	19 kpl
Harrastaa taidetta tai kulttuuria vähintään yhtenä päivänä viikossa, % 4. ja 5.lk oppilaisista	Ei uutta indikaattoritietoa saatavilla.	88,6 %	-	59,1 %	-
Kirjaston tapahtumien osallistumisaste, as/1000 as	400,43	348,09	412,75	205,80	274,26
Lainausten määrä, lainat	45 949	42 069	47 921	53 162	44 949
Lainaaajien määrä, aktiiviset lainaajat	1184	1147	1219	1413	1229
E- aineistot, lainausmäärät	4868	4715	4098	1550	1090
E- aineiston kokoelmamäärä, laskennallinen	31	35	33	19	23

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Muoniossa asuu onnellisia ja tiedonjanoisia kuntalaisia, jotka saavat nauttia ajantasaisista sekä moderneista kirjastopalveluista. Meillä on laadukas ja kattava kokoelma, mistä valita. Meille tärkeää on asiakaslähtöisyys, jonka vuoksi panostamme asiakaspalveluun ja aukiolotunteihin. Aineisto hankitaan kattavasti ja monipuolisesti ottaen huomioon kunnan väestörakenne, koulutus, harrastuneisuus sekä virkistyksen tarve. Tiedotamme kuntalaisia kirjaston tarjoamista palveluista ja siitä, että ne on tarkoitettu kaikille tasavertaisesti. Yhdenvertaisuus ja suvaitsevaisuus ovat keskeisiä arvojamme, jonka vuoksi kirjasto pyrkii tavoittamaan myös ne asiakkaat, jotka eivät fyysisesti pääse kirjastoon. Huomioimme suvaitsevaisuuden ja yhdenvertaisuuden sekä kulttuurisen vuoropuhelun osana tapahtumatuotantoamme.

Kirjastoauton reittisuunnitelmaa ja kirjaston aukiolotunteja tarkkaillaan, jotta ne vastaavat asiakkaiden toiveita ja palvelevat asiakkaiden tarpeita mahdollisimman hyvin. Panostamme kirjastoauton reittiakataulun ja tapahtumien tiedotukseen, jotta palvelut olisivat mahdollisimman saavutettavat. Järjestämme kirjastossa oheistoimintaa, kuten kirjaesittelyjä, digiopetusta, kirjastokäytönopetusta, kirjavinkkauksia sekä satutunteja ja nuortentapahtumia. Uutena painopisteenä kehitämme tehtäväämme yhteiskunnallisen ja kulttuurisen vuoropuhelun sekä demokratian edistäjä järjestämällä yleisötapahtumia sivukylät huomioiden. Panostamme entistä monipuolisempaan yhteistyöhön koulun, varhaiskasvatuksen, nuorisopalveluiden sekä ikäihmisten palveluiden kanssa. Kiinnitämme huomiota henkilöstön työhyvinvointiin, ammattitaidon ja osaamisen kehittämiseen sekä kouluyhteistyön vaatimuksiin.

Kulttuuripalvelumme vahvistavat kuntalaisten onnellisuutta sekä kokemuksia, ja herättelevät kuntalaisten aktiivisuutta. Tarjontamme on mahdollisimman saavutettavaa sekä laadukasta. Pyrimme nostamaan tapahtumien määriä ja panostamme laadukkaisiin esiintyjiin. Kehitämme palveluitamme yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa ja tarjoamme laadukkaita ja tasavertaisia kulttuuripalveluita kaikille ikäryhmille kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Pohjoisen e-Kirjasto otettiin käyttöön vuonna 2022. Olemme valmistelleet koko Suomen yhteiseen e-kirjastoon siirtymistä vuosien 2023-2024 aikana, Kuntien e-kirjasto avautui vuoden 2025 alusta. Siirtymän avulla pystyimme tarjoamaan pääsyn entistäkin laajemman ja kattavamman e-aineistokokoelman piiriin.

Kirjastonjohtaja, kulttuurivastaava siirtyi elokuussa 2023 vastaamaan kansalaisopiston kurssitoiminnasta rehtorin alaisuudessa, jonka johdosta kirjaston henkilöstörakennetta, resurssien kohdentumista ja palvelusuunnitelmaa tarkasteltiin vuoden aikana. Kirjastonhoitajan rekrytointi ei toteutunut, jonka johdosta yhteistyö ja -kumppanuusverkoston toteuttaminen ja aktiivinen kansalaisuus ja demokratia –tapahtumien järjestäminen ei toteutunut. Jatkoimme Lukutaitoyhteistyö-hankkeen työstämistä ja laadimme kirjastopalveluille lukijuuskasvatussuunnitelman. Keskitimme onnistuneesti nuorisotyöntekijä-kirjastovirkailijan työpanosta suunnitelman jalkauttamiseen ja toteuttamiseen.

Osallistumme Matkalla-hankeeseen, jonka avulla laajensimme kulttuurikasvatussuunnitelman sisällöt kaikkia ikäryhmiä koskevaksi niin sivukylissä kuin kyläkeskuksessakin. Hankevuoden aikana otimme kuntaan 20 aikuisväestölle suunnattua kulttuurin ja taiteen työpajaa, jossa kokeilimme uusia palveluita. Etsimme uudenlaisia mahdollisuuksia ja suuntaviivoja kehittää ja uudistaa palveluitamme kulttuuri- ja vapaa-aikatuottajan työpanosta hyödyntäen.

Juhlimme Muonion kunnallishallinnon 150-vuotisjuhlaa näyttävästi läpi vuoden, suunnittelimme juhluvuoden ohjelman yhdessä työryhmän ja kuntalaisten kanssa. Kehitimme kulttuuripalveluiden tapahtumatuotantoa (esim. kyläjuhlat järjestettiin yhteistyössä Solekko Tehä ry:n kanssa), uusi kulttuuri- ja galleriatila osana juhluvuoden ohjelmaa ei toteutunut.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2024
Oppimisen ja kasvun tukeminen sekä kulttuuritoiminnan hyvinvointivaikutusten ja kulttuurillisen vuorovaikutuksen edistäminen; Muonio 150-vuotisjuhlien toteuttaminen	Pop up -kulttuuri- ja galleriatoimitilan selvittely ja pilotointi Juhlaohjelman ja visuaalisen ilmeen toteuttaminen sekä kuntalaisten osallistaminen tähän Kesän tapahtumien vahvistaminen, tapahtuma- ja festivaalitoiminnan kehittäminen ja medianäkyvyys Kuntalaisten osallistaminen juhluvuoden suunnitteluun asiakasraadin avulla	Kulttuuri- ja galleriatilan pilotointi toteutunut, K/E Yksittäisten tapahtumien määrä lkm/vuosi Kesän tapahtumaviikko, toteutunut K/E Medianäkyvyys, toteutunut K/E Osallistamisen asiakasraati, toteutunut K/E Palautekysely, toteutettu K/E	Ei toteutunut. Kulttuuritapahtumia 81/vuosi, joista 31 juhluvuoden tapahtumaa. Toteutunut Toteutunut Toteutunut, 1/vuosi. Ei toteutunut.
Sivistyspalveluiden uudistetut toimintatavat innovaatiopalvelutuotannossa; Aktiivinen kansalaisuus ja yhteistyöverkostot	Aktiivinen kansalaisuus, demokratia –tapahtumien toteuttaminen Yhteistyö- ja kumppanuusverkoston muodostaminen Asiakasraadin hyödyntäminen kirjastopalveluiden suunnittelussa	Yksittäisten tapahtumien määrä lkm/vuosi Yhteistyö- ja kumppanuusverkosto, toteutunut K/E Asiakasraadin tapaaminen, toteutunut K/E	Ei toteutunut. Ei toteutunut. Toteutunut, 1/vuosi.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteuma %
Toimintatulot	210 838	220 303	9 465		104,5
Toimintamenot	-471 043	-490 387	-19 344	-18 500	104,1
Toimintakate (sitova)	-260 205	-270 084	-9 879	-18 500	103,8
Poistot		0			
Vyörytyserätulot		0			
Vyörytyserämenot		-86 780			
Kate yhteensä		-356 864			

Nuorisopalvelut

Tehtävän kuvaus

Nuorisopalveluiden tehtävänä on tuottaa laadukkaita ja monipuolisia nuorisopalveluita paikkakuntalaisille lapsille, nuorille ja nuorille aikuisille sekä kehittää toimintaa aktiivisesti. Nuorisopalveluiden kohderyhmää ovat kaikki alle 29-vuotiaat kuntalaiset. Tehtävämme on kohderyhmän yhteisöllisyyden ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen, syrjäytymisen ja kiusaamisen ehkäiseminen sekä kasvun ja kehityksen tukeminen eri elämäntilanteissa.

Nuorisopalveluissa on käytössä kolme erilaista työmuotoa; nuorisotyön mahdollistaminen, yhteisöllinen ja avoin nuorisotyö sekä kohdennettu nuoristyö. Nuorisotyön mahdollistamisen avulla luomme edellytykset laadukkaaseen ja alati kehittyvään nuorisotyön tarjoamiseen onnistuneella ja kehitysmuotoisella hallinnolla, nuorisojärjestöjen tukemisella ja aktiivisesti toimivalla nuorisovaltuustolla. Yhteisöllinen ja avoin nuorisotyö tarjoaa avoimia ja ohjattuja vapaa-ajan toimintoja kuten erilaisia harrastusmahdollisuuksia ja tapahtumia sekä viihtyisät ja nykyaikaiset tilat ympäri vuoden yhdessä olemiseen. Koulunuorisotyö ja vuoden 2024 lopussa aloitettu uusi työmuoto oppilaitosnuorisotyö varmistavat, että koulun ja oppilaitosten arjessa on riittävästi luotettavia aikuisia, jotka omalla työllään ehkäisevät kiusaamista, syrjäytymistä ja luovat edellytyksiä turvallisen koulu- ja opiskeluarjen toteutumiselle. Kohdennetun nuorisotyön työmenetelmänä toimii etsivä nuorisotyö, joka tarjoaa yksilöllistä tukea elämän nivelvaiheissa kuten opinnoissa, työllistymisessä ja arjen hallinnassa sekä toimii perusnuorisotyön sekä koulu- ja oppilaitosnuorisotyön tukena.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: nuorisovastaava

Seurasimme toimintalapauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2024	2023	2022	2021	2020
Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, % 8. ja 9. luokan oppilaista	Ei uutta indikaattoritietoa saatavilla.	26,7 %	-	23,4 %	-
Kunnassa toimii lapsiparlamentti, K/E	K	K	K	K	K
Avoimen nuorisotilatyön osallistujamäärät (NuoDo- dokumentointijärjestelmä)	699 toimintatuntia 3637 kävijää	623 toimintatuntia 3525 kävijää	143 kpl nuorisotila-iltoja 3650 kävijää	141 kpl nuorisotila-iltoja 3333 kävijää	105 kpl nuorisotila-iltoja 2602 kävijää
Kaiken kirjatun toiminnan kokonaisarvosana (NuoDo- dokumentointijärjestelmä)	4,23 1=huonoin, 5=paras	4,10 1=huonoin, 5=paras	-	-	-

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Muoniolainen nuoriso on onnellista ja osallistuvaa. Vahvistamme muoniolaisten lasten, nuorten ja nuorten aikuisten monipuolisia osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia. Toimimme työssämme eriarvoisuuden, syrjäytymisen ja kiusaamisen ehkäisemiksi. Vahvistamme kokonaisvaltaisesti lasten ja nuorten sekä koko yhteisön hyvinvointia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Hyödynnämme toiminnassamme ennalta ehkäisevää työtettä sekä varhaista, avointa ja moniammatillista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa niin paikallisesti kuin myös valtakunnallisesti.

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Seuraamme aktiivisesti nuorisopalveluiden valtakunnallisen kentän alati tapahtuvia muutoksia ja etenkin nuorisotyölle merkittävää hankemaailmaa ja reagoimme niihin tarvittaessa. Suvaitsevaisuuden ja yhdenvertaisuuden teemat ovat olleet koko palvelualueen yhteinen tavoite.

Tavoitteemme vuodelle 2024 oli, että koulunuorisotyö toimii tärkeänä osana yhtenäiskoulun kasvattajayhteisöä. Tämä tavoite toteutui ja saimme vakinaistettua koulunuorisotyön resurssin 1.8.2024 alkaen. Koulunuorisotyöntekijä toteutti vuoden aikana esim. 9.luokalle säännöllisiä ryhmätyksiä (teemalliset sisävälitunnit) yhdessä koulukuraattorin kanssa. Peruskoulun päättäneiden nuorten tueksi saimme vuoden 2024 lopuksi lisättyä hankerahoituksen turvin myös 0,8hvt oppilaitosnuorisotyön resurssin yhteistyössä Ammattiopisto Lappian kanssa. Tulevina vuosina panostamme edelleen vahvasti lasten, nuorten ja nuorten aikuisten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemiseen ja sen vuoksi turvallisten aikuisten määrä kunnassa on tulevaisuudessakin oleellisen tärkeä kaikille ikäryhmille. Perusnuorisotyö eli kaikille avoin ja yhteisöllinen nuorisotyön työmuoto on koko nuorisotyön kulmakivi. Tämän, sekä muidenkin työmuotojen kehittämistä jatkamme tiedolla johtaen eli Nuodo-järjestelmän kautta hankitulla tilastotiedolla nuorisopalveluiden käyttäjä- ja tapahtumamääristä sekä annetuista arvosanoista ja sanallisista palautteista. Nuodon kautta nuorilta saadun palautteen avulla pystymme parantamaan toiminnan laatua nuorilähtöisesti.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2024
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin vahvistaminen sekä kasvun ja oppimisen tukeminen; Yhdenvertainen ja saavutettava nuorisotyö	Koulunuorisotyön kehittäminen osana nuorisopalveluita ja vakinaistamisen selvittely Ryhmätyksien järjestäminen yhteistyössä koulun ja hyvinvointialueen henkilöstön kanssa	Koulunuorisotyön kehittämissuunnitelma, toteutunut K/E Ryhmätyksien toteutumisen lkm/lukukausi	Toteutunut, koulunuorisotyön resurssi vakinaistettu 1.8.2024 alkaen. Toteutunut, lisäksi sosiogrammit tehty 5-8 – luokkalaisille
Tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus; nuorisopalveluiden tiedolla johtaminen	Nuodo -dokumentointijärjestelmän kokonaisvaltaisen käyttöönotto Nuorisokortti -lomakejärjestelmän käyttöönotto Kuntakohtaisten SO-VARI-tulosten saaminen etsivässä nuorisotyössä	Nuodoon kirjattu kaikki nuorisopalveluiden toiminta ja raportti toimitettu sivistyslautakunnalle kvartaaleittain, toteutunut K/E Yli puolelta aktiivisesti nuorisopalveluiden toiminnassa mukana olevilta nuorilta kerätty nuorisokortti, toteutunut K/E Saatu kuntakohtaiset SO-VARI-tulokset, toteutunut K/E	Toteutunut Toteutunut

			Toteutunut
--	--	--	------------

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteuma %
Toimintatulot	68 200	75 000	6 800		110,0
Toimintamenot	-260 788	-274 887	-14 099		105,4
Toimintakate (sitova)	-192 588	-199 888	- 7 299		103,8
Poistot		0			
Vyörytyserätulot		0			
Vyörytyserämenot		-29 543			
Kate yhteensä		-229 430			

Liikuntapalvelut ja hyvinvoinnin edistäminen

Tehtävän kuvaus

Liikunta- ja hyvinvointipalvelujen tehtävänä on edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä huolehtia kuntalaisten mahdollisuudesta harrastaa liikuntaa. Kuntalaiset kaikissa ikäryhmissä ovat palvelujen kohderyhmänä. Hyvinvoinnin edistäminen on koko kunnan yhteisenä tavoitteena ja sen koordinoimisvastuu on liikunta- ja hyvinvointipalveluissa. Onnellisen arjen ja hyvinvoinnin mahdollistaminen muoniolaisille vaatii vahvaa poikkihallinnollista yhteistyötä.

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut tuottavat itse palveluita eri käyttäjäryhmille, mutta tehtäväkuvauksen tavoitteeseen pääseminen vaatii monialaista yhteistyötä alueen toimijoiden kanssa. Yhteistyötä tehdään hyvinvointialueen, kunnan eri yksiköiden sekä paikallisten yhdistysten kanssa tapahtumien ja toimintojen järjestämiseksi sekä tavoitteellisen kehittämistyön toteutumiseksi.

Alueen liikuntaseurojen ja yhdistysten toimintaa tuetaan avustuksilla. Lisäksi urheilusaavutuksista palkitaan kunnassa hyväksytyjen kriteerien mukaisesti. Liikuntapaikkojen kunnosta huolehditaan yhteistyössä elinvoimapalveluiden kanssa ja kuntalaisia kannustetaan hyödyntämään näitä liikkumisen mahdollisuuksia myös omatoimisesti.

Tehtäväaluevastaava: sivistysjohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: liikunta- ja hyvinvointivastaava

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Kaiken liikunta- ja hyvinvointityön laaja-alaisena tavoitteena ovat onnelliset ja hyvinvoivat kuntalaiset. Vähän liikkuvien aktivoiminen kunnan palvelutarjonnalla on olennaista. Hyvinvointia edistävän liikunnan harrastamista tavoitellaan kaikissa ikäryhmissä, mutta liikuntapalveluiden organisoiman toiminnan tärkeimmiksi kohderyhmiksi muodostuvat työikäiset sekä ikääntyneet. Tarkoituksena on täydentää kolmannen sektorin toimintaa liikunnan kentällä. Palveluista halutaan saavutettavia ja kuntalaisten näköisiä. Tähän tavoitteeseen päästään vain kuulemalla sekä osallistamalla eri kohderyhmiä mukaan palveluiden suunnitteluun.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi kunta tekee ennaltaehkäisevää työtä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Toimintaa ohjaavat lakisääteiset suunnitelmat, joiden laatimisessa hyödynnetään poikkihallinnollista yhteistyötä kunnan sisällä, hyvinvointialueen osaamista sekä osallistetaan paikallisia yhdistyksiä.

Terveyttä ja hyvinvointia edistävät kampanjat ja tapahtumat ovat tärkeä keino näkyä kunnassa sekä aktivoida muoniolaisia. Liikuntapalvelut osallistuvat asiantuntemuksellaan yhteistyössä muiden kunnan toimintayksiköiden, paikallisten yritysten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tapahtumien, kerhojen, leiri- ja retkitoiminnan järjestämiseen. Muonioon pyritään saamaan vetovoimaisia tapahtumia kuntalaisten aktivoimiseksi.

Yhdessä kunnan elinvoimaosaston kanssa kehitetään toimivia liikunta- ja ulkoilupaikkoja aktiivisuuden lisäämiseksi. Hyvinvointierojen kaventamiseksi on tärkeää kohdentaa voimavaroja, jotta hyvinvointia pystytään kunnassa kokonaisvaltaisesti lisäämään.

Hankkeet ovat olennainen osa liikuntapalveluiden jatkuvaa kehittämistyötä kuntalaisten liikkumisen edistämiseksi. Elintapaneuvonnan hanketta viedään eteenpäin yhteistyössä muiden Tunturi-Lapin kuntien kanssa vaikuttavan palvelupolun rakentamiseksi. Tämä kehittämistyö on merkittävä askel kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi ja toimien kohdentamiseksi terveyden näkökulmasta tukea eniten tarvitseville. Kehittämistyön jatkuvuuden takaamiseksi rahoitus- ja hanketilannetta seurataan aktiivisesti. Tavoitteena on saada lisäresurssia perheiliikunnan kehittämiseen Aluehallintoviraston myöntämänä Liikunnallisen elämäntavan paikallisena kehittämisavustuksena käyttämällä liikunnanohjaajan työpanosta kunnan omarahoitusosuutena.

Palvelulupauksen toteutumiseksi liikunta- ja hyvinvointivastaavan sekä liikunnanohjaajan työnkuvia tarkastellaan.

Seurasimme toimintalupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2024	2023	2022	2021	2020
Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä	57	-	67	-	55
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8.lk. oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky	46,4%	33,3%	60,9%	31,2 %	63,2 %
Hyte-kerroin, 0–100	66	70	74	77	73
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot / 10 000 asukasta	Ei uutta indikaattoritietoa saatavilla.	104,2	160,8	155,9	186,8
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen (K/E)	Kyllä	Kyllä	Kyllä	-	Kyllä

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Hyvinvointialueiden muodostamisen ja kunnan sisäisen organisaatiouudistuksen, jossa liikuntapalveluihin liitettiin hyvinvointipalvelut, myötä tehtäväalueen tehtävänkuvia tarkastettiin ja liikunnanohjaajan toimi päätettiin vakinaistaa. Muutoksilla mahdollistettiin yhtäältä tiedolla johtaminen kunnan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen työssä sekä liikuntapalveluiden suunnittelussa. Toisaalta turvattiin suunnitelmallinen ja laadukas liikunnanohjaus sekä elintapaohjauksen jatkuminen aikuisväestölle Elintapaohjauksen palvelupolku Tunturilappiin hankkeen päätyttyä joulukuussa 2024.

Lasten, nuorten ja perheiden liikunnan edistämiseen saatiin ja haettiin edelleen lisäresursseja hankkeista. Vuonna 2024 toteutettiin perheiliikuntahanke Yhdessä liikkuen. Toiminnan jatkamiseksi ja edelleen kehittämiseksi rahoitusta haettiin myös vuodelle 2025. Perusopetuksen kanssa yhteistyössä haetun ja myönnetyn Liikkuva koulu - hankkeen turvin peruskoululle palkattiin koulu personal trainer mahdollistamaan lasten ja nuorten liikkumista monin eri keinoin. Toiminta alkoi 5% työpanoksella vuonna 2024, jatkuen täysiaikaisena vuoden 2025 alusta alkaen.

Toimintaa toteutettiin laajassa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, kuten paikallisten ja kansallisten yhdistysten, kunnan eri toimialojen, Lapin hyvinvointialueen ja Lappian kanssa. Paikallisten yhdistysten toimintaa tuettiin mm. jakamalla avustuksia, järjestämällä yhdistysfoorumeita ja tukemalla yhdistysten viestintää. Kunnan internet-sivujen tapahtumakalenterin rinnalle luotiin tapahtumien vuosikello mahdollistamaan suunnitelmallisuutta ja välttämään päällekkäisyyttä tapahtumatuotannossa.

Suvaitsevaisuuden, yhdenvertaisuuden ja avoimuuden teemat läpileikkasivat toimintaamme. Toimintaa järjestettiin sekä eri kohderyhmät huomioiden että kaikille avoimena toimintana ja tapahtumina. Viestimme selkeästi useissa eri kanavissa mahdollisimman laajan saavutettavuuden takaamiseksi. Lisäksi lisäsimme palvelutarjontaamme soveltavaa liikuntaa, keräsimme palautetta liikkumiskyselyn avulla ja toteutimme kuntalaisille osallistuvan budjetoinnin (koirapuisto).

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Toteuma 1.1.-31.12.2024
Fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja taloudellisen hyvinvoinnin tukeminen; Laadukas liikunnanohjaus ja elintapaneuvonta	<p>Liikunnanohjauksien resurssien riittävyyden varmistaminen</p> <p>Tapahtumat, liikuntaryhmät, yhteiset toimintamallit eri kohderyhmille</p> <p>Rakennetaan elintapaneuvonnan palvelupolku ja yhteistyörakenteet sekä kehitetään tätä pilottikokeilun perusteella</p> <p>Toteutetaan lakisääteinen suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin edistämiseksi ja kartoitetaan ehkäisevän päihdetyön tilaa.</p>	<p>Resurssien ja tehtäväkuvien tarkistaminen, toteutunut K/E</p> <p>Kuukausittain toteutuneet ohjaustuokiot, tapahtumat ja tempaukset lkm/kk</p> <p>Eri kohderyhmät on huomioitu toiminnassa, toteutunut K/E</p> <p>Elintapaneuvonnan palvelupolku on rakennuttu, toteutunut K/E</p> <p>Elintapaneuvonnan asiakkaista vähintään 50 % suosittelee palvelua edelleen, toteutunut K/E</p> <p>Suunnitelma toimenpiteistä ikääntyvän väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tueksi tehty, toteutunut K/E</p> <p>Kartoitus ehkäisevästä päihdetyöstä tehty, toteutunut K/E</p>	<p>Toteutunut</p> <p>Toteutunut keskimäärin 45/kk.</p> <p>Toteutunut</p> <p>Toteutunut</p> <p>Toteutunut</p> <p>Ei toteutunut</p> <p>Ei toteutunut</p>
Moniammatillinen yhteistyö ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa; Sotetu-palveluiden kehittäminen ja moniammatillisen yhteistyön vahvistaminen em. palveluissa	<p>Hyvinvoinnin edistämisen palvelupolut määritelty ja kuvattu yhteistyössä Laphan ja 3. sektorin kanssa</p> <p>Järjestöyhteistyö</p> <p>-Yhdessä järjestetään tapahtumia, kerhoja ja harrastuksia</p>	<p>Yhteinen tapahtumien vuosikello nettisivuilla, toteutunut K/E</p> <p>Tapahtumien lkm/vuosi</p>	<p>Toteutunut</p> <p>Toteutunut, 8/vuosi.</p>
Rakentava keskustelukulttuurin ylläpito, tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus; Kunnan hyvinvointia edistävä työ ja hyvinvointikertomus tiedolla johtamisen välineenä	<p>Hytetu-työryhmän toiminnan kehittäminen</p> <p>Kehittämistiimimallin rakentaminen</p> <p>Hyvinvointikertomuksen käyttöönotto tiedolla johtamisen välineenä</p>	<p>Tehtävät määritelty, toteutunut K/E</p> <p>Malli laadittu, toteutunut K/E</p> <p>Toteuttavien suunnitelmien toimeenpano, lkm/vuosi</p>	<p>Toteutunut</p> <p>Ei toteutunut</p> <p>Toteutunut, 1/vuosi</p>

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteuma %
Toimintatulot	97 442	91 309	- 6 133		93,7
Toimintamenot	-253 519	-239 755	13 764	18 500	94,6
Toimintakate (sitova)	-156 077	-148 447	7 631	18 500	95,1
Poistot		0			
Vyörytysertulot		0			
Vyörytyseramot		-11 165			
Kate yhteensä		-159 611			

8.1.6 Elinvoimalautakunta

Hallinto- ja tukipalvelut

Tehtävän kuvaus

Elinvoimajohtaja johtaa elinvoimalautakunnan alaisena elinvoimapalvelujen hallintoa, taloutta, kehittämistä, seuranta ja muuta toimintaa tehokkaalla ja taloudellisella tavalla. Hallinto- ja tukipalvelut hallinnoivat ja koordinoivat palvelualuekokonaisuutta sekä sen alaisia yleisiä kuntastrategiaa toteuttavia ohjelmia, palvelualueen tehtäviin liittyvää edunvalvontaa sekä yhteistyötä. Tulosalueeseen kuuluvat elinvoimalautakunnan kokoustoiminnan lisäksi mm. maankäyttöpäalvelut ja kaavoituksen ohjaus sekä neuvonta- ja asiakaspalvelu.

Tehtäväaluevastaava: elinvoimajohtaja

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Hallinto- ja tukipalvelujen yleistavoitteena on vahvistaa kunnan elinvoimaisuutta, veto- ja pitovoimaa sekä kestävä kasvua ja kilpailukykyä mm. ohjaamalla maankäyttöä ja rakentamista maapolitiikalla, kaavoituksella, riittävällä tonttitarjonnalla ja liikenneverkkosuunnittelulla. Tavoitteena on luoda edellytyksiä terveelliseen, turvalliseen ja viihtyisään asumiseen Muoniossa sekä kaikkien halukkaiden Muonioon muuttajien kotouttamiseen ja kotiuttamiseen. Tavoitteena on pysyä muuttovoittoisena kuntana (nettomuutto).

Yleistavoitteena on tukea alueen ekologista, taloudellista ja sosiaalista kestävyttä edistämällä mm. infran järkevää rakentamista ja ylläpitoa, asianmukaista jätteenkäsittelyä, kestävä liikennejärjestelmän ja liikkumisen sekä alueen ympärivuotisen elinkeino- ja työelämän toimintaedellytyksiä.

Elinvoimapalvelujen sujuvia ja saavutettavia palveluja kehitetään yhä enemmän yhteistyössä muiden toimijoiden, kuntalaisten ja strategisesti tärkeiden kumppaneiden kanssa. Hallinto- ja tukipalvelut ovat keskeisessä roolissa palvelujen järjestämisen koordinoimisessa, edunvalvonnassa ja asiantuntijana omistajaohjauksessa.

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta mm. seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2024	2023	2022	2021	2020	2019
tonttitarjonnan kehittyminen						
kokonaisnettomuutto (as.)			-23	34	-1	17
vireille tulevat kaavat		1	4	3	1	1
valmistuneet kaavat		2	3	0	1	4
aluekehityksen kokonaispistemäärä (pisteet 0-100)			59			
nopean laajakaistan saatavuus %			4	3,77	21	21

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Vuoden 2024 aikana aloitettiin päiväkotiesikoulun rakentaminen alakoulun yhteyteen. Rakennushanke toteutetaan kunnan omana työnä. Hankkeen henkilöstömuutosten vuoksi elinvoimajohtajan työaikaa on jouduttu siirtämään erittäin paljon hallinnosta työmaan johtamiseen. Rakennushankkeen valmistuminen on edennyt hyvin aikataulussa ja rakennus odotetaan valmistuvan syksyllä 2025.

Kunnanviraston muutto Kielaan ei toteutunut vuoden 2024 aikana vaan sekä kunnanviraston että arkiston toimintaratkaisun suunnittelua jatketaan vuodelle 2025.

Liikennejärjestelyjen selvitystyö VT 21 osalta aloitettiin 2024 vuonna yhdessä Ely-keskuksen kanssa. Kunta päätti myös lähteä tekemään selvitystä Ely-keskuksen kanssa Lahenrannantien ja Puthaanrannantien kunnosapidon tehtäväjärjestelyistä.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tot 31.12.2024
Palveluiden laadun, saavutettavuuden ja asiakaslähtöisyyden kehittäminen; palveluprosessin muotoilun käynnistäminen	Kaavoitusprosessin kuvaus	Määrittely toteutunut, K/E	Laaditaan maapoliittisen ohjelman yhteydessä. Tällä hetkellä hallituksen käsittelyssä.
Kestävän maankäytön ja rakentamisen ohjaaminen; maankäytön pitkän tähtäimen painopisteet ja linjaukset	Maapoliittisen ohjelman laadinta	Valmis ohjelma, toteutunut K/E	Hallituksen käsittelyssä.
Kestävä ja järkevä infran ylläpito; tonttitarjonnan vahvistaminen	Aktiivinen maahankinta	Hankittujen maa-alueiden määrä (25 000 m ² tai 5 kaavatonttia)	21 000 m ² maanhankinnasta on tehty hankintapäätös.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteuma %
Toimintatulot	1 160	23 887	22 727		2 059,3
Toimintamenot	-409 304	-389 567	19 737		95,2
Toimintakate (sitova)	-408 144	-365 680	42 464		89,6
Poistot		-1 991			
Vyörytyserätulot		0			
Vyörytyserämenot		-40 368			
Kate yhteensä		-408 039			

Rakennusvalvontapalvelut

Tehtävän kuvaus

Rakennusvalvonta on maankäytön prosessin viimeinen lenkki. Sen tehtävänä on valvoa ja ohjata rakentamista, eli huolehtia siitä, että suunnittelu ja rakentaminen tapahtuvat maankäyttö- ja rakennuslain sekä -asetuksen (MRL, MRA) ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten (ml. rakennusjärjestys) sekä voimassa olevan kaavan mukaisesti.

Rakennusvalvonta antaa ohjeita ja neuvoja rakentajille, käsittelee rakentamiseen ja maiseman muuttamiseen tarvittavat luvat, suorittaa lupiin liittyvät tarkastukset, vastaa rakennetun ympäristön valvonnasta sekä hoitaa rakentamisen arkisto- ja tietopalvelua.

Tehtäväaluevastaava: rakennustarkastaja

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Rakennusvalvonnan tavoitteena on laadukas asiakaspalvelu, sujuvat ja saavutettavat palvelut sekä alueen kestävän kasvun sujuvoittaminen. Rakennusvalvonta tukee osaltaan terveellistä, turvallista ja viihtyisää asumista sekä elinkeinotoiminnan sijoittumista Muonioon. Rakennusvalvonta tarjoaa luvanhakijoille apua hankkeen ensimetreiltä loppukatselmukseen asti. Tavoitteena on käsitellä hakemukset viivytyksettä.

Seuraamme toimintalupauksen vaikuttavuutta mm. seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2024	2023	2022	2021	2020
myönnetyt luvat	82	113	104	62	89
suunnittelutarveratkaisut	0	4	5	1	1
poikkeamisluvut	13	16	11	3	7

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Uusi rakentamislaki astui voimaan vuoden 2025 alusta. Vuosi 2024 sisälsi normaalin rakennusvalvontatyön lisäksi paljon kouluttautumista. Rakennusjärjestys ja rakennusvalvonnan taksa on päivitetty uuden lainsäädännön mukaiseksi.

Rakennusvalvonnan lupa-arkisto on skannattu kokonaan sähköiseen muotoon. Sähköiset lupa-asiakirjat ovat vielä toistaiseksi arkistoituna kunnan omassa tietojärjestelmässä. Digitointityö jatkuu sähköisen arkiston tarkistamisella ja siirtämisellä arkistokelpoiseen sähköiseen arkistoon.

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tot 31.12.2024
Paikkariippumattomat, sujuvat ja saavutettavat palvelut; palveluprosessien kehittäminen digitoinnilla	Rakennusvalvonnan arkiston digitointi	Digitointi valmis, toteutunut K/E	Lupahakemukset liitteineen skannattu. Skannattujen asiakirjojen siirto Lupapisteen sähköiseen arkistoon ei tule toteutumaan tämän vuoden kuluessa.
Kestävän maankäytön ja rakentamisen ohjaaminen; rakennusjärjestys	Rakennusjärjestyksen päivittäminen	Rakennusjärjestys päivitetty, toteutunut K/E	K

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteuma %
Toimintatulot	57 790	75 501	17 711		130,6
Toimintamenot	-137 782	-139 607	-1 825		101,3
Toimintakate (sitova)	-79 992	-64 106	15 887		80,1
Poistot		0			
Vyörytyserätulot		0			
Vyörytyserämenot		-6 237			
Kate yhteensä		-70 342			

Ravitsemis- ja siisteyspalvelut

(siirtyivät Muonion Ruoka- ja Siivouspalvelut Oy:hyn 1.1.2024 alkaen)

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toiminta %
Toimintatulot	0	1 973	1 973		
Toimintamenot	0	-9 427	-9 427		

Toimintakate (sitova)	0	-7 454	-7 454		
Poistot		0			
Vyörytyserätulot		0			
Vyörytyserämenot		0			
Kate yhteensä		-7 454			

Kiinteistö- ja tiepalvelut

Tehtävän kuvaus

Kiinteistö- ja tiepalvelujen tehtävänä on kunnan suorassa omistuksessa olevien kiinteistöjen ylläpito ja peruskorjaus, uusien tilojen rakentaminen ja kunnan omistamien kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden isännöinnistä ja vuokrauspalvelusta huolehtiminen. Kiinteistö- ja tiepalvelut vastaavat myös kunnan kaavateiden ja yleisten alueiden kunnossapidosta, uusien rakentamisesta ja hulevesiverkoston toimivuudesta.

Tehtäväaluevastaava: kunnossapitopäällikkö

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Kiinteistö- ja tiepalvelut toimivat ennakoivasti ja suunnitelmallisesti vastuullisina kiinteistönomistajina sekä tekee kiinteistönhuoltoa ja pitää huolta infrasta taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestäväällä tavalla.

Tehtäväalueen tavoitteena on edistää osaltaan muoniolaisten onnellista arkea ja arjen turvallisuutta sekä lisätä alueen houkuttelevuutta ja elinympäristön viihtyisyyttä muun muassa tekemällä ympäristöitä kuntalaisille ja matkailijoille vetovoimaisissa paikoissa ja ottamalla huomioon kestävän ja turvallisen liikkumisen mahdollisuudet teiden ja yleisten alueiden kunnossapidossa.

Seuraamme palvelulupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2024	2023	2022	2021	2020
Investoinnit puistoihin ja yleisiin alueisiin (euro/asukas)		4,51	-	-	27,43
Kunnan vuokra-asuntojen käyttöaste	97,68		98,44	99,10	99,30
Peruskorjattujen asuntojen määrä (lkm/vuosi)	1		2	1	3

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Päiväkoti-esikoulun rakentaminen on edennyt suunnitelmien mukaisesti. Sen arvioitu valmistumisaika on elokuu 2025.

Kunta alkoi tuottamaan ASPAn-säätiön omistamien Muonion kiinteistöjen kiinteistöhoitopalvelut.

Kuntalaisten pyynnöstä toteutettiin uusi matonpesupaikka Pekosen rantaan. Yleisten alueiden viihtyvyyttä lisättiin Muonio 150-juhlavuoden kunniaksi rakentamalla keskustaan uusi Louis Philipin puisto.

Sähköisen huoltokirjan käyttöä kehitetty ja laajennettu. Henkilökuntaa on lisäksi koulutettu ohjelman monipuoliseen hyödyntämiseen. Päälystettyjen kaavateiden korjaus jätettiin odottamaan kaavateiden pitkän tähtäimen kunnossapitosuunnitelman laatimisen valmistumista.

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tot 31.12.2024
Kestävän maankäytön ja rakentamisen ohjaaminen; liikenneverkko-suunnittelu	Kaavateiden kunnossapito-ohjelman käyttöön-otto ja pitkän tähtäimen kunnossapitosuunnitelman laatiminen	Suunnitelma laadittu, toteutunut K/E	Kaavateiden pitkän tähtäimen kunnossapitosuunnitelman laatimiseen varattu määräraha vuodelle 2025. Kaavateiden kunnossapito-ohjelmaa ei ole.
Kestävä ja järkevä infran ylläpito; Kunnan omistamien kiinteistöjen ylläpito, sopeuttaminen ja rakentaminen	Toimitilajohtamisen kehittämisohjelman käyttöön-otto	Ohjelma otettu käyttöön, toteutunut K/E	E

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteuma %
Toimintatulot	1 478 474	1 747 002	268 528		118,2
Toimintamenot	-2 207 432	-2 493 994	-286 562	-125 000	113,0
Toimintakate (sitova)	-728 958	-746 992	-18 033	-125 000	102,5
Poistot		-530 432			
Vyörytyserätulot		1 095 371			
Vyörytyserämenot		-111 454			
Kate yhteensä		-293 507			

Liikuntapaikat ja reitistöt Tehtävän kuvaus

Liikuntapaikat ja reitistöt tehtäväalueen tehtävänä on kunnan hallinnoimien ulkoliikuntapaikkojen ja ulkoilureittien kunnossapito, kehittäminen ja koordinointi.

Tehtäväaluevastaava: elinvoimajohtaja

Tehtäväyksikkövastaava: reittivastaava

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tehtäväalueen yleistavoitteena on tukea kuntalaisten ja matkailijoiden hyvinvointia mahdollistamalla monipuolinen ja turvallinen ulkoilmassa ja puhtaassa luonnossa liikkuminen. Ulkoilureittejä ylläpidetään, kunnostetaan, kehitetään ja monipuolistetaan siten, että ne ovat vetovoimaisia, turvallisia ja helppoja käyttää ja ne tukevat Muonion kunnan elinvoimaisuutta ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Kehittämistyön tukena toimii reittityöryhmä, matkailuyritykset, liikuntatoimen henkilöstö ja erilaiset verkostot. Ulkoilureitistöt ovat keskeinen osa alueen yritysten toimintaympäristöä.

Seuraamme palvelulupauksen toteutumista mm. seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2024	2023	2022	2021	2020
Virkistys- ja urheilualueet/1000 as.)		35,27	-	62,47	61,96
Pyöräilykuntien verkosto (pistettä)	100		100	0	0
Rekisteröidyt yöpymiset	126 379	126 710	123 750	89 984	81 586

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Muonion reitistöjen kunnossapito siirtyi kunnan vastuulle syksyllä 2024. Tehtävän hoitamista varten hankittiin kaksi tampparia, moottorikelkka, tasoituslana ja perässä vedettävä höylä. Tehtävää hoitamaan rekrytoitiin reitti-työntekijä, jonka lisäksi talvikunnossapitokaudelle rekrytoitiin kaksi määräaikaista työntekijää.

Ulkoilureittien kunnossapitoon haettiin kustannustehokkuutta ja laatua rytmittämällä tehtävät kausittain ja alueittain.

Muonion reitistöjen digitaalinen löydettävyyden ja monikanavaisuus ovat lisääntyneet useiden avoimen lähdekoodin ohjelmistojen myötä. Syksyn 2024 aikana otettiin käyttöön myös Luontoon.fi -sivusto, jonka kehittämistä jatketaan edelleen.

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024:

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tot 31.12.2024
Ympärivuotinen ja kansainvälinen elinkeinoelämä; reittien löydettävyyden parantaminen	Digitaalinen neuvonta: Reititiedot karttapalveluihin (esim. Retkikartta, Trailmap)	Reititiedot löytyvät vähintään 5 eri karttapalvelusta.	Löytyy kunnan sivuilta ja Infogis -sivustolta.
Ympärivuotinen ja kansainvälinen elinkeinoelämä; lumettoman ajan matkailun kehitys	Tehdään maastopyöräilyn kärkireittejä 1-3 kpl/vuosi	Uudet maastopyöräreitit (lkm/vuosi) Kesäajan majoitustilastojen positiivinen kehitys (toukokuu-lokakuu)	Kahdesta uudesta reitistä tehty suunnittelutyö tälle vuodelle. Ennakkotilastojen mukaan kehitys positiivinen.

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteuma %
Toimintatulot	0	2 648	2 648		
Toimintamenot	-352 408	-324 026	28 383		91,9
Toimintakate (sitova)	-352 408	-321 378	31 031		91,2
Poistot		-46 363			
Vyörytyserätulot		0			
Vyörytyserämenot		-15 030			
Kate yhteensä		-382 771			

Kuntakehittäminen ja työllisyyspalvelut

Kuntakehittämisen ja työllisyyspalveluiden tehtävänä on järjestää ja tuottaa yritys- ja työllisyyspalveluja, kehittää elinkeinoelämän toimintaympäristöä ja alueen saavutettavuutta. Tehtävänä on edistää työnhakijan työllistymistä avoimille työmarkkinoille, tukea asiakkaan polkua kohti yrittäjyyttä tai työllistymistä sekä ennaltaehkäistä pitkäaikaisytöttömyyden syntyä. Kunnan tarjoamia yritys- ja työllisyyspalveluita ovat mm. yritysneuvonta, työpajatoiminta, ohjaus, työkokeilut ja palkkatuettu työ. Työtä tehdään monialaisesti yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Tehtäväalue vastaa em. lisäksi kärkihankkeiden koordinoinnista, strategisesta kuntakehittämisestä ja kyläkehittämisestä yhdessä kylätoimijoiden kanssa sekä kuntamarkkinoinnin, kansainvälisen yhteistyön ja joukkoliikenteen koordinoinnista.

Tehtäväaluevastaava: kehittämispäällikkö

Tehtäväyksikkövastaava kuntakehittäminen: kehittämispäällikkö

Tehtäväyksikkövastaava työllisyyspalvelut: työllisyysvastaava

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Tehtäväalue osaltaan edistää muoniolaisten onnellista arkea, kunnan veto- ja pitovoimaa, ympärivuotisen elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja kestävästä kasvusta sekä erilaisissa elämäntilanteissa olevien henkilöiden työllistymismahdollisuuksia.

Yleistavoitteena on vahvistaa alueen työllisyyttä, yrittäjyyttä, työttömien työkykyä ja valmentautujien valmiuksia resurssiviisaasti kestävästä kehityksen periaatteita noudattaen. Tavoitteena on tarjota oikea-aikaisia, yksilöllisiä, helposti saavutettavia ja kohderyhmien tarpeita vastaavia palveluja. Lisäksi tavoitteena on positiivisen kuntakuvan luominen, kunnan saavutettavuuden ja löydettävyyden sekä joukkoliikenneyhteyksien lisääminen.

Seuraamme palvelulupauksen vaikuttavuutta seuraavilla indikaattoreilla:

Indikaattori	2024	2023	2022	2021	2020
Yritysten toimipaikkojen liikevaihto (€/hlö)	-	243	-	249	165
Majoitusliikkeiden käyttöaste (%)	49,6	49,3	46,4	39,3	43,9
Yrityskanta (yritykset/1000 asukasta)	-	138,06	137,51	129,36	124,84
Työllisyysaste (%)	-	-	-	75,56	70,07
Kunnan osarahoittama työmarkkinatuki (€/as.)	-	14,2	16,2	18,9	13,9
Valmentautujista on kokenut sosiaalista vahvistumista työpajajakson aikana	-	-	88 %	90 %	95 %
Sijoittuminen työpajajakson jälkeen % työttömäksi	25	5,1	11,1	3,4	-
Työttömyysaste % työvoimasta	11,19	10,16	12,75	15,88	17,50
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys) %		2,5	3,9	4,4	3,2
Työkyvyttömyyseläkkeen saajat 16–64-vuotiaista %		5,2	2,59	2,33	2,22
Nuorisotyöttömyys %	9,45	9,41	12,53	14,06	20,57

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Tehtäväalueen keskeisin toimintaympäristön muutos ja talousarviovuoden painopistealue olivat TE-palvelut 2024 –uudistus, jossa valtion vastuulla olevat sekä työnhakijoiden, että työnantajien palvelut siirtyivät kunnille tammikuussa 2025.

Talousarviovuoden aikana toteutettiin valmistelutoimet TE-palvelujen siirtämiseksi kunnille. Muonion kunta on mukana Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueessa, jonka puitteissa tehtiin tiivistä yhteistyötä kuntien kesken koko vuosi. Kittilän kunta toimii alueen vastuukuntana. Valmisteltavana oli mm. strategia, rakenteet ja organisointi, sopimukset sekä muut käytännön toimet. Kehittämispäällikkö ja työllisyysvastaava olivat mukana ohjausryhmätyöskentelyssä. Valtiolta saadulla muutostuella katettiin valmistelusta aiheutuneet muutostulokset.

Talousarviossa oli varattu erilliset määrärahavaraukset TE-palvelu -uudistuksen lisäksi tuotantoyhtiöyhteistyöhön, joka kohdennettiin kotimaisen luontoseikkailuohjelman tuottamiseen Muoniossa.

Erillinen määrärahavaraus oli varattu myös yhteistoimintaan matkailun alueorganisaation kanssa, joka toteutui talousarviovuoden aikana suunnitelmien mukaisesti. Talousarviovuoden aikana alueorganisaatio päätti lakkauttaa toimintansa vuoden loppuun mennessä, jonka johdosta matkailumarkkinoinnin siirtoa osaksi kunnan toimintaa 1.1.2025 alkaen valmisteltiin loppuvuoden aikana. Vuodeksi 2024 palkattu määräaikainen hanke- ja markkinointikoordinaattori jatkaa matkailumarkkinoinnin parissa työskentelyä vuoden 2025 ajan.

Kuntastrategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tot 31.12.2024
Ympärivuotisen elinkeinoelämän edistäminen; saavutettavuuden parantaminen	Markkinointiyhteistyö uusien kesäajan liikenneyhteyksien avaamiseksi	Saapuvien matkailijoiden määrä touko-lokakuu Uudet vireillä olevat liikenneyhteydet (väh. 1 kpl)	Ennakkotilastojen mukaan kehitys positiivinen. K, uudet suorat ympärivuotiset reittilentoyhteydet toteutuvat (2kpl): Frankfurt-Kittilä ja Zurich-Kittilä. Muonio mukana markkinointiyhteistyössä.
Sujuvat ja saavutettavat palvelut yhteistyöllä; yhteistoiminnan käynnistyminen	TE24-uudistuksen toimeenpanotehtävät	Tehty, toteutunut K/E	K

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	toteuma %
Toimintatulot	112 600	203 059	90 459		180,3
Toimintamenot	-654 086	-616 657	37 429		94,3
Toimintakate (sitova)	-541 486	-413 598	127 888		76,4
Poistot		0			
Vyörytyserätulot		0			
Vyörytyserämenot		-49 604			
Kate yhteensä		-463 202			

Vesihuoltolaitos

Esitetään kohdassa 11. Eriytetyt tilinpäätökset

Tehtävän kuvaus

Vesihuoltolaitos huolehtii toiminta-alueellaan raakaveden hankinnasta, veden käsittelystä, talousveden johtamisesta kuluttajille sekä puhdistaa käyttäjiltä tulevat jätevedet määräysten mukaisesti. Talous hoidetaan vesihuoltolain 18 § mukaisesti asiakkailta perittävillä maksuilla.

Talousvettä käsitellään kahdella alkalointilaitoksella ja käytössä on kaksi varavedenottamo. Suurten korkeuserojen vuoksi ja jakelupaineen stabiloimiseksi vesijohtoverkostossa on kaksi paineenkorottamo. Jätevedet johdetaan kirkonkylän jätevedenpuhdistamolle myös Oloksen ja Särkijärven alueelta. Viemäriverkostossa on yhteensä 19 jätevesipumppaamo, joiden kautta jätevedet ohjataan puhdistamolle.

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Yleistavoitteena on mahdollistaa muoniolaisten sujuva ja onnellinen arki sekä elinvoiman kestävä vahvistuminen toimittamalla puhdasta laatuvaatimukset täyttävää vettä sekä huolehtia luonnon ekologisesta kestävydestä puhdistamalla jätevettä määräysten mukaisesti.

Vesihuollon sujuvaa toimintaa tuetaan kehittämällä ja huoltamalla vesihuoltoverkostoa sekä laitoksia systemaattisesti uutta teknologiaa hyödyntäen. Tavoitteena on vesihuoltoverkoston vuotovesimäärien pienentäminen lähemmäs valtakunnallista keskitasoa (n. 10 % lasku tavoitteena) ja näin vähentää "hävikkii".

Tehtäväaluevastaava: vesihuoltolaitoksen päällikkö

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Talousarviovuoden 2024 painopistealueena on vesihuollon kokonaiskehittäminen kunnan alueella. Vesihuoltolaitoksen toimintamuoto ja toiminta-alueen laajuus vaikuttaa pitkän tähtäimen investointisuunnitelmaan.

Etäluettavia mittareita on asennettu yli 500 kappaletta, joten n. 80 % kunnan vesihuoltolaitoksen kulutusposteista on varustettu etäluettavilla mittareilla. Etäluettavien vesimittareiden vaihtaminen jatkuu.

Vuoden 2024 aikana tehtiin vesihuoltoverkoston sähköinen vesihuoltoverkoston kartta. Kunnan vesihuoltolaitoksen kehittämissuunnitelma ja vesihuoltoalueen toiminta-aluekartta on laadittu. Viemäriverkoston putkistojen pesmistä ja -kuvauksia on jatkettu keskustan sekä Tornion tien alueella. Kirkonkylän alueen vesi- ja viemäriverkoston osalle on tehty saneeraussuunnitelma.

Painopisteitä ovat myös mm. juomavesidirektiivin jalkautus, jätevedenpuhdistamon lietteenkompostoinnin kehittäminen kestävän kehityksen mukaisesti ja sähköisen tiedonhallinnan kehittäminen

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tot 31.12.2024
Ekologisen kestävyuden edistäminen; investointisuunnitelma	Pitkän tähtäimen investointisuunnitelma	Tehty K / E	K
Kestävä ja järkevä infran ylläpito/sopeuttaminen/rakentaminen: uusien teknologioiden käyttöönotto	Laitosten käyttöpäiväkirjan sähköistäminen kunnossa-pito-ohjelman alle.	Jätevedenpuhdistamon laitekortit tehty K / E Huolto-ohjelma jätevedenpuhdistamolle tehty K / E	E, valmistelussa E, valmistelussa

8.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Toimintatuottoja oli yhteensä (sisäiset ja ulkoiset) 3 950 446 euroa, ne toteutuivat 118,3 prosenttisesti (poikkeama 610 243 e) talousarvioon verrattuna ja pienenevät noin 882 171 euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Ulkoisia toimintatuottoja oli 3 693 469 euroa. Tässä yhteydessä on huomioitava, että vuoden 2024 alusta kunnan ruoka- ja siivouspalvelut sekä työpajan kuljetuspalvelut siirtyivät yhtiöön. Talousarvioon verrattuna tulot toteutuivat paremmin erityisesti myyntituotoissa (364 208 e), tuissa ja avustuksissa (93 089 e) sekä muissa toimintatuotoissa (111 191 e).

Myyntituotoissa vesi- ja jätevesimaksut toteutuivat myönteisemmin kuin oli arvioitu ja myös korvaukset kunnilta toteutuivat myönteisemmin (mm. kotikuntakorvaukset ja myyntituotot kunnilta). Opetus- ja kulttuuritoimen maksut toteutuivat myönteisemmin kuin oli arvioitu, mm. varhaiskasvatukset asiakasmaksut toteutuivat korkeammin (+13 700 euroa). Yhdyskuntapalveluiden tuloja saatiin arvioitua enemmän (mm. rakennusvalvonta- ja lupamaksut, + 17 900 euroa). Tuet ja avustukset toteutuivat 118 prosenttisesti, eli 93 090 euroa parempana kuin arvioitiin; näistä mm. työllistämistuki (+ 11 660 euroa) ja valtion tuet ja avustukset (+ 98 830 euroa) toteutuivat arvioitua myönteisemmin, EU-tuki kunnan kehittämishankkeille toteutui puolestaan noin 28 640 euroa arvioitua pienempänä. Asuntojen vuokratulot toteutuivat 107 prosenttisesti.

Käyttötalouden toimintakulut (sisäiset ja ulkoiset) toteutuivat 102,7 prosenttisesti talousarvioon verrattuna (to-teuma 12 776 186 euroa, poikkeama 329 426 euroa). Ulkoisten toimintakulujen osuus oli 12 519 237 euroa. Vuonna 2024 palkat ja palkkiot (sisäiset ja ulkoiset) toteutuivat 101,80 prosenttisesti, eläkekulut 102,3 prosenttisesti ja muut henkilöstösivukulut 68,80 prosenttisesti. Palveluiden ostot (sisäiset ja ulkoiset) toteutuivat 105,4 prosenttisesti, aineet ja tarvikkeet (sisäiset ja ulkoiset) 99,90 prosenttisesti, avustukset 87,48 prosenttisesti ja muut toimintakulut (sisäiset ja ulkoiset) 117,5 prosenttisesti.

Henkilöstömenot toteutuivat kokonaisuudessaan 100,2 prosenttisesti (ylitys muutettuun talousarvioon 16 140 euroa). Edelliseen vuoteen verrattuna henkilöstömenot pienenevät noin 145 000 euroa ruoka- ja siivouspalveluiden henkilöstön siirryttyä yhtiölle. Kunnan henkilöstön määrä 31.12.2024 oli 130, joista vakinaisia 88 ja määräaikaisia 42. Edelliseen vuoteen verrattuna henkilöstö on vähentynyt 11:llä henkilöllä, kun ravitsemis- ja siisteyspalveluiden henkilöstö sekä työpajan kuljetuspalvelut siirtyivät Muonion Ruoka- ja Siivouspalvelut Oy:n palvelukseen. Henkilöstömenot suhteessa talousarvioon ylittyivät euromääräisesti eniten perusopetuksessa (toteuma 104 %, ylitys noin 74 500 euroa). Vesilaitoksen tehtävätasolla em. ylitys oli prosentuaalisesti suurin (121 %, ylitys noin 40 500 euroa).

Asiakaspalveluiden ostot toteutuivat 114 prosenttisesti talousarvioon verrattuna. Näissä esimerkiksi asiakaspalveluiden ostot kunnilta ylittivät noin 55 000 euroa, toisaalta asiakaspalveluiden ostot muilta alittuivat. Muiden palveluiden ostot toteutuivat 105 prosenttisesti. Näistä esimerkiksi ICT- palveluissa ylitys oli lähes 30 000 euroa ja suunnittelupalveluihin meni noin 31 000 euroa enemmän kuin talousarviossa varattiin määrärahaa. Puhtaanapito- ja pesulapalveluihin meni yli 34 000 euroa enemmän rahaa kuin oli varauduttu. Konetyöt ylittivät noin 47 000 euroa ja sosiaali- ja terveystaloudet ylittivät yli 67 000 euroa näille varatun määrärahan.

Aineet, tavarat ja tarvikkeet toteutuivat 99,9 prosenttisesti; vaatteisto ylitti 11 000 eurolla varatun määrärahan, lämmityskulut olivat noin 40 000 euroa korkeammat ja rakennusmateriaalit ylittivät noin 27 000 euroa.

Avustukset kotitalouksille toteutuivat 83 prosenttisesti ja avustukset yhteisöille toteutuivat 94 prosenttisesti. Lasten kotihoidon kuntalisää käytettiin enemmän kuin talousarviossa arvioitiin; tälle oli varattu 18 000 euron määräraha, ja lopulta kuntakohtaista lisää myönnettiin noin 23 000 eurolla. Vuokrat toteutuivat 103 prosenttisesti; luottotappiot olivat em. kokonaisuudessa noin 39 000 euroa.

Käyttötalouden sitovan tehtävätason ylityksiä tapahtui seuraavasti (ulkoiset luvut):

- Elinvoimapalveluiden kiinteistö- ja tiepalveluissa nettototeuma oli 102,5 % (ylitys siis oli 18 033 euroa). Tehtäväalueen selkeimmät menojen ylitykset olivat hyvinvointikeskuksessa, yläkoululla ja alakoululla.
- Elinvoimapalveluiden vesihuoltolaitos (oma taseyksikkö) nettototeuma oli 134,6 %, ylitys 30 662 euroa). Vesihuoltolaitoksen menot ylittyivät noin 71000 euroa ja vastaavasti tuloja kertyi noin 101 000 euroa arvioitua enemmän.
- Sivistyspalveluiden perusopetuksessa nettototeuma oli 103 %, ylitys siis oli 85 895 euroa. Perusopetuksessa toimintamenot ylittyivät palkkamenojen osalta (mm. sijaispalkkamenot ja määräaikaisten työsuhteisten palkkamenot sekä jaksotetut palkat ja palkkiot). Lisäksi ylittyivät työterveyshuollon kustannukset ja ravitsemuspalvelut sekä asiakaspalveluiden ostot.
- Sivistyspalveluiden kirjasto- ja kulttuuripalveluiden nettototeuma oli 103,8 % (ylitys 9 879 euroa). Lisämäärärahasiirrosta huolimatta tehtäväalue ylitti raaminsa jaksotettujen palkkojen ja palkkioiden, työllistettyjen palkkojen sekä koulutus- ja kulttuuripalvelujen ostojen vuoksi.
- Sivistyspalveluiden nuorisopalveluissa nettototeuma oli 103,8 % (ylitys 7 300 euroa). Keskeisenä syynä ylitykseen oli helmi- maaliskuussa maksetut takautuvat TVA- osuuksien korjaamiset.
- Vaalien nettototeuma oli 747,8%, mutta euromääräisesti ylitys oli 15 320 euroa. Talousarvioon nettototeumaksi oli budjetoitu 2 365 euroa. Ylitys johtuu pääosin kokouspalkkioista, jotka toteutuivat budjetoitua suurempana.
- Tarkastustoimen nettototeuma oli 107,9% ylityksen ollessa 1 089 euroa. Ylitys johtui toimisto- ja asiantuntijapalveluista sekä ICT-palveluista.

Valtuusto myönsi talousarviovuoden aikana käyttötalouteen nettona 164 000 euroa lisämäärärahoja. Suurin yksittäinen lisämääräraha oli elinvoimapalveluihin myönnetty 80 000 euron summa vanhan esikoulun purkamiseksi.

Vuoden 2024 toimintakate (-8 805 663 euroa) toteutui 96,7 prosenttisesti, 300 895 euroa positiivisempaan kuin muutetussa talousarviossa. Edellisenä vuonna toimintakate oli -8 236 779 euroa, eli vuonna 2024 toimintakate toteutui noin 568 884 euroa negatiivisempaan kuin vuonna 2023.

Kunnan verotulokertymä budjetoitiin talousarvion teon yhteydessä hyödyntäen Kuntaliiton julkaisemaa verotuloennustekehikkoa ja edellisen vuoden (2023) tiedossa olevaa verotulokertymää. Talousarvioon verrattuna verotulot toteutuivat ennakoitua vaimemmin, 96,60 prosenttisesti. Käytännössä tämä tarkoitti 218 296 euroa pienempää toteumaa. Vuonna 2023 verotulot kertyvät puolestaan ennakoitua paremmin (kertymä tuolloin 103,3 %, + 205 698 euroa). On huomioitava tässä yhteydessä, että vuonna 2023 verotulokertymä oli toteutuessaan 6 505 699 euroa, eli kaiken kaikkiaan vuoden 2024 verotulokertymä (yhteensä 6 161 704 euroa) oli jopa noin 344 000 euroa pienempi kuin vuonna 2023.

Vuoden 2024 veroista tuloveroa kertyi 4 319 477 euroa, joka ylitti talousarvion odotuksen noin 39 480 eurolla. Yhteisöveroa tilitettiin yhteensä 704 624 euroa, joka oli yli 95 000 euroa vähemmän kuin oli talousarviossa vuodelle 2024 varauduttu. Kiinteistöveroa kunta sai 1 137 603 euroa, joka oli yli 162 000 euroa vähemmän kuin arvioitiin talousarviossa. Kunnanvaltuusto on tehnyt päätöksen, että tulevina vuosina kuntaan toteutetaan kiinteistöveroselvitykset.

Valtionosuudet maksetaan ns. yhden putken valtionosuutena, johon kuuluvat peruspalveluiden valtionosuus; yleinen, esi- ja perusopetuksen ja kulttuuripalveluiden valtionosuus sekä soteuudistuksen järjestelmämuutoksen tasaus ja vero menetysten korvaus. Erillisenä eränä samassa yhteydessä peruspalveluiden valtionosuuden kanssa maksetaan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet. Valtionosuudet arvioitiin talousarvion teon yhteydessä Kuntaliiton ennakkolaskelmien mukaisesti. Valtionosuudet toteutuivat talousarvioon verrattuna 97 prosenttisesti, 113 580 euroa vähemmän kuin oli budjetoitu. Peruspalveluiden valtionosuudet olivat 3 123 636 euroa (varattu 3 119 271 euroa), opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet 75 738 euroa (varattu 186 556 euroa). Keskeinen syy opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksien pienemmästä toteumasta löytyy lukiolaisten vähimmäismäärästä. Muut valtionosuudet (verotuloihin perustuva vos. tasaus, opetus- ja kulttuuritoimen vos., verolykkäysten takaisinperintä ja verotulomenetysten kompensatio) oli yhteensä 552 318 euroa, kun talousarviossa näihin oli varattu 670 262 euroa.

Rahoitustuotot toteutuivat 81,90 prosenttisesti (poikkeama 1 267 euroa) ja rahoituskulut 110,50 prosenttisesti (poikkeama 210 euroa). Korkotuottoja ei oltu budjetoitu vuoden 2024 talousarvioon, ja näitä saatiin 5769 euroa. Korkokulut toteutuivat 96,4 prosenttisesti, mikä tarkoitti, että nämä alittuivat 5 351 euroa.

Vuosikate toteutui 97,7 prosenttisesti, joka oli 21 337 euroa pienempi kuin muutettu talousarvio 2024. Vuonna 2023 vuosikate oli huomattavasti vahvempi (1 963 215 euroa), kun vuonna 2024 tämä oli 896 638 euroa. Vuoden 2024 poistojen suuruus oli 831 200 euroa, jolloin tilikauden tulokseksi jäi 65 437 euroa. Poistoeron jälkeen tilikauden 2024 ylijäämä on 94 985 euroa. Poistoero koostuu yläkoulun ja terveyskeskuksen vuodeosaston peruskorjausten investointivarausten purkamisesta. Edellisenä vuonna kirjattuun 500 000 euron vapaaehtoiseen varaukseen ei tehty muutoksia päiväkotiesikoulu- hankkeen ollessa yhä keskeneräinen.

Alkuperäisessä talousarviossa vuodelle 2024 lähdettiin liikkeelle 211 525 euron ylijäämäennusteella, ja muutetun talousarvion jälkeen ylijäämäennuste oli 47 525 euroa, poikkeama muutettuun talousarvioon oli siis 47 460 euroa. Vuoden 2023 jälkeen kunnalla oli taseessa edellisten tilikausien ylijäämää 4 124 316,74 euroa. Edellisten tilikausien ylijäämään tehtiin noin 373 020 euron oikaisu, kun taseen kuntayhtymäosuudet korjattiin vastaamaan Muonion osuutta kuntayhtymien peruspääomista. Oikaisukirjauksen ja vuoden 2024 ylijäämän jälkeen kunnan ylijäämä taseessa on yhteensä noin 4 592 322 euroa. Poistoeroa taseessa on noin 368 516 euroa ja investointivarausta 500 000 euroa.

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkupeäinen talousarvio	Ta-muut.	Talousarvio muutosten jälk	Toteuma	Poikkeama	Poikk. %	Vuoden alusta ulkoiset	Vuoden alusta sisäiset
TULOSLASKELMA								
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	-1 194 376,55		-1 194 376,55	-1 558 584,52	364 207,97	130,49	-1 375 043,73	-183 540,79
Maksutuotot	-148 250,00		-148 250,00	-190 005,19	41 755,19	128,17	-189 355,19	-650,00
Tuet ja avustukset	-530 926,00		-530 926,00	-624 014,87	93 088,87	117,53	-624 014,87	0,00
Muut toimintatuotot	-1 466 650,00		-1 466 650,00	-1 577 841,11	111 191,11	107,58	-1 505 082,21	-72 758,90
TOIMINTATUOTOT YH- TEENSÄ	-3 340 202,55		-3 340 202,55	-3 950 445,69	610 243,14	118,27	-3 693 496,00	-256 949,69
Valmistus omaan käyt- töön	0,00		0,00	-20 077,23	20 077,23		-20 077,23	0,00
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot	5 211 895,08	30 700	5 242 595,08	5 338 309,46	-95 714,38	101,83	5 295 756,66	42 552,80
Henkilösivukulut								
Eläkekulut	1 057 560,91		1 057 560,91	1 081 612,92	-24 052,01	102,27	1 081 612,92	0,00
Muut henkilösivukulut	195 965,68		195 965,68	134 892,42	61 073,26	68,83	134 892,42	0,00
Palvelujen ostot	3 786 221,02	111 500	3 897 721,02	4 107 817,02	-210 096,00	105,39	3 957 807,94	150 009,08
Aineet, tarvikkeet ja tav	1 217 451,72	21 800	1 239 251,72	1 238 002,22	1 249,50	99,90	1 203 820,51	34 181,71
Avustukset	268 000,00		268 000,00	234 453,46	33 546,54	87,48	234 453,46	0,00
Muut toimintakulut	545 666,00		545 666,00	641 098,70	-95 432,70	117,49	610 892,60	30 206,10
TOIMINTAKULUT YH- TEENSÄ	12 282 760,41	164 000	12 446 760,41	12 776 186,20	-329 425,79	102,65	12 519 236,51	256 949,69
TOIMINTAKATE	8 942 557,86	164 000	9 106 557,86	8 805 663,28	300 894,58	96,70	8 805 663,28	0,00
Verotulot	-6 380 000,00		-6 380 000,00	-6 161 704,09	-218 295,91	96,58	-6 161 704,09	0,00
Valtionosuudet	-3 789 533,00		-3 789 533,00	-3 675 954,00	-113 579,00	97,00	-3 675 954,00	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut								
Korkotuotot	0,00		0,00	-5 768,89	5 768,89		-5 768,89	0,00
Muut rahoitustuotot	-7 000,00		-7 000,00	-5 733,17	-1 266,83	81,90	-5 733,17	0,00
Korkokulut	150 000,00		150 000,00	144 648,93	5 351,07	96,43	144 648,93	0,00
Muut rahoituskulut	2 000,00		2 000,00	2 210,01	-210,01	110,50	2 210,01	0,00
VUOSIKATE	-1 081 975,14	164 000	-917 975,14	-896 637,93	-21 337,21	97,68	-896 637,93	0,00
Poistot ja arvonal								
Suunn.mukaiiset poistot	900 000,00		900 000,00	831 200,94	68 799,06	92,36	831 200,94	0,00
Sisäiset vyörytyserat	0,00		0,00	0,00	0,00		0,00	0,00
Sisäiset vyörytystuotot	0,00		0,00	-1 614 829,95	1 614 829,95		-1 614 829,95	0,00
Sisäiset vyörytyskulut	0,00		0,00	1 614 829,95	-1 614 829,95		1 614 829,95	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-181 975,14	164 000	-17 975,14	-65 436,99	47 461,85	364,04	-65 436,99	0,00
Poistoeron lis.(-)tai väh	-29 547,87		-29 547,87	-29 547,87	-2,13	100,00	-29 547,87	0,00
Varausten lis.(-)tai väh.	0,00		0,00	0,00	0,00		0,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ	-211 525,14	164 000	-47 525,14	-94 984,86	47 459,72	199,86	-94 984,86	0,00

Verotulojen erittely

Verotulot /€	Alkuperäinen	Talousarvio	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Toteuma
	talousarvio	muutokset	muutosten		€	
			jälkeen			%
Kunnan tulovero	4 280 000		4 280 000	4 319 477	39 477	100,9
Osuus yhteisöveron tuotosta	800 000		800 000	704 624,27	-95 376	88,1
Kiinteistöverotulo	1 300 000		1 300 000	1 137 603	-162 397	87,5
Yhteensä	6 380 000	0	6 380 000	6 161 704	-218 296	96,6

Maksuunpantu kunnallisvero Tulovero-prosentti Kunnallisveroa vastaava verotettava tulo 1000 € Muutos %

Verovuosi 2017	21,5	32 382	0,6
Verovuosi 2018	21,5	32 947	1,7
Verovuosi 2019	21,5	34 939	6,0
Verovuosi 2020	21,5	35 679	2,1
Verovuosi 2021	21,5	36 260	1,6
Verovuosi 2022	21,5	38 349	5,8
Verovuosi 2023	8,86	38 650	
Verovuosi 2024	8,9	?	

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet /€	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muu-	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama
			tosten			€
			jälkeen			
Kunnan peruspalveluiden vos	3 119 271		3 119 271	3 123 636	4 365	100,1
Verotuloihin perustuva tasaus	36 990		36 990	36 996	6	100,0
Verotulomenetytst. kompens.	446 716		446 716	439 584	-7 132	98,4
Opetus- ja kulttuuritoimen muut	186 556		186 556	75 738	-110 818	40,6
Yhteensä	3 789 533	0	3 789 533	3 675 954	-113 579	97,0

8.3 Investointien toteutuminen

Maa- ja vesialueiden hankkeelle 150 maanosto/maamyyntiin varattiin 50 000 euron määräraha, ja tämä alitti 13 469 euroa sille varatun määrärahan.

Sitovataso 8106/ aineeton käyttöomaisuus sisältää ICT- ohjelmistojen hankinnan (hanke 154), rakennusvalvonnan digitalisoinnin projektin (hanke 155) ja palkkahallinnon ulkoistuksen (hanke 157). Digitalisoinnin projekti jatkuu vuonna 2025 (keskeneräinen). Vuoden 2024 investointiosaan valtuusto hyväksyi (28.10.2024) osatehtävätasolle Monetra Oy:n palkkahallinnon ulkoistamiseen liittyvät kustannukset ja CaseM:n lisäpalveluiden sekä Docuwaren käyttöönottokulut. Päätöksen yhteydessä todettiin, että osatehtävätason tulisi pysyä sille varatussa raaMISSAAN. Kuitenkin, tämä kokonaisuus ylittyi; toteuma oli yhteensä 144 189,35 euroa, kun varattu määräraha oli 125 000 euroa (ylitys 19 189,35 euroa). Digitalisoinnin projekti toteutui suurempana vuonna 2024, kun arvioitiin em. sitovan tason määrärahojen riittävyyttä loppuvuodeksi 2024. Loppuvuonna realisoitui myös pakollisia kirjjanpidon ohjelmistokuluja, jotka oli toteutettava (mm. cash management – toiminto).

Valtuusto hyväksyi (10.6.2024 ja 28.10.2024) vuoden 2024 talousarvion investointiosan ”muut osakkeet ja osuudet” -osatehtävätasolle 112 500 + 112 500 (yht. 225 000 e) euron lisämäärärahavarauksen osakkeiden

hankintaa varten Jerisjärven Huolto Oy:stä. Tämä kohta kuitenkin ylitti 39 747 eurolla sille varatun määrärahan. Syy ylitykseen oli Muonion Ruoka- ja siivouspalveluiden osakehankinta (40 000 euroa), jota ei oltu huomioitu määrärahavarauksessa.

8400 elinvoimalautakunnan kiinteissä investoinneissa on mukana kiinteistöpalveluihin toteutettu autohankinta sekä kahden latukoneen hankinta talvireittien hoitoon. Em. investoinneissa oli mukana myös varaus varavoimakoneen hankintaan yhteistyössä Sähkösuuskunnan kanssa, mutta tätä ei lopulta toteutettu vuoden 2024 aikana, vaan hankinta siirtyi toteutettavaksi vuodelle 2025. Toteuma oli yhteensä 200 387,62 euroa (talousarviossa 2024 määrärahavaraus 240 000 euroa).

8415 muu talonrakennus sisältää kuusi hanketta. Kirjastolle kohdistui menoja 2 108,69 euroa ja alakoululle 3 639,38 euroa. Hyvinvointikeskukseen rakennettiin seinä terveystakeskukseen rajapinnoille (ns. taloussiiven purku ja viimeistelyt). Päiväkoti ja esikoulu – hanke on suurin hanke em. kokonaisuudessa: tälle varattiin 800 000 euron määrärahavaraus investointiosaan 2024, ja toteuma oli vuoden loppuun mennessä 701 186,71 euroa. Projekti on edennyt aikataulussa, ja se jatkuu vuonna 2025. Kiela kunnantaloksi- projekti ei toteutunut suunnitellusti (toteuma 30 380,93 euroa, varaus 500 000 euroa). Tarkemman analyysin seurauksena havaittiin, että Kiela-kiinteistön investointi on odotettua laajempi projekti, ja kustannusarvio tarkentui noin 2 miljoonaan euroon. Kiinteistöön päätettiin tehdä kattavat rakennetutkimukset. Investoinnin toteuttamiseksi on varattu määrärahat tuleville vuosille. ”Muu talonrakennus” kokonaistoteuma oli 764 749,94 euroa (varattu investointimääräraha 1 330 000 euroa).

8425 Liikenneväylät sisältää kaavateiden rakentamisen, Ojustien ja Koulutien pyörätien rakentamisen ja keskustan liikenneselvityksen hankkeen. Kaavateiden rakentamisen hanke toteutui huomattavasti arvioitua vähempänä, koska ei saatu tehtyä pitkän tähtäimen suunnitelmia em. investoinneille ja vastuuhenkilöiden vaihtuvuus kunnossapitopalveluissa oli merkittävää. Myöskään pyörätien rakentamisen hanke ei toteutunut vuonna 2024, koska avustuspäätös tähän saatiin vasta vuoden lopulla. Ko. hanke toteutetaan vuosina 2025-2026. Keskustan liikenneselvitys- suunnitelmatyö aloitettiin yhdessä ELY- keskuksen kanssa, ja tässä fokuksena on ollut vt21:n liittyvät turvallisuuskysymykset sekä risteysalueet keskustaajaman alueella. Kyseinen hanke jatkuu vuonna 2025: tavoitteena on saada laadittua lyhyemmän ja pidemmän aikavälin suunnitelma tehtäville infrainvestoinneille, joihin hyväksytyyn suunnitelman kautta voisi myöhemmin myös hakea hankeavustuksia. Liikenneväylien toteuma oli 16 567,94 euroa (varattu määräraha/netto 120 000 euroa).

8440 Liikunta-alueet kohtaan sijoittui ulkoliikuntasalin hankerakentamisen tuloja/avustukset (toteuma netto + 2 740 euroa).

8450 Yleiset alueet – kohdassa Aalto- hankkeen suunnittelua on jatkettu, mutta tälle ei kohdistunut menoja vuonna 2024. Hanke jatkuu tulevina vuosina. Ulkoreittien suunnittelu ja toteutus toteutui kutakuinkin sille varatun määrärahan verran (40 485,05 euroa). Ulkoreittien investoinneissa on korjattu useita siltoja niin kelkkareiteillä kuin laduilla. Lisäksi on raivattu pohjia ja hankittu kalustoa reittitöihin, myös kuntoportaiden materiaalit hankittiin. Niin kesä- kuin talvipyöräilyä varten on tehty suunnitelmia muutamiin kohteisiin, ja tämä työ jatkuu tulevina vuosina. Vuonna 2024 teetettiin suunnitelma Oloksen maastopyöräkehityksestä ja laadittiin reittitoimitusta varten reittisuunnitelma. Reittiohjelmahanke toteutui euromääräisesti pienempänä, vaikka toimenpiteellisesti toteuma oli suunnitellun mukainen; käytännössä em. ohjelmaa tehtiin omana työnä enemmän, ostopalveluita hyödynnettiin suunniteltua vähemmän. Vesistöjen kunnostushanke siirtyi vuodelle 2025. Louis Philippen puiston toteutukseen varattu määräraha (11 000 euroa) ylittyi. Puistokokonaisuuteen tehtiin alkuperäistä suunnitelmaa enemmän toimenpiteitä; puisto oli osa Muonio 150 – juhllisuuksia, ja keskeinen, merkittävä artefakti kyseiseltä juhluvuodelta kunnan keskustassa. Yleisten alueiden nettototeuma oli 70 604,96 euroa (varattu määräraha/netto 104 000 euroa).

8470 Vesilaitoksen hankkeista merkittävä (varaus 150 000 euroa) Muonion ja Oloksen vesihuoltoon ei toteutunut. Kunnan vesihuoltojärjestelmään toteutettavat investoinnit myöhästyivät vuonna 2024 verkoston kehitys-suunnitelman aikataulusta johtuen; em. suunnitelma saatiin laadittua valmiiksi vasta loppuvuodeksi 2024. Tulevissa investointivarauksissa on huomioitu suunnitelman mukaiset vesilaitoksen investoinnit. Toteuma/netto oli yhteensä 7 297,84 euroa (varaus 150 000 euroa). Niin ikään 8480 Viemärlaitoksen toteuma oli matala, toteuma/netto oli 5 555,9 euroa (varaus 150 000 euroa). Perusteena edellä kuvattu analyysi.

8490 Kaavoitukseen / keskustan asemakaava kohdistui menoja 15 366,00 euroa, joka käytännössä on tarkoittanut yleiskaavakuluja.

Vuoden 2024 investoinnit yhteensä (netto) toteutui 1 523 257,91 eurona, eli 61,08 prosenttisesti. Muutetussa talousarviossa em. varaus oli 2 494 000 euroa, poikkeama oli siis 970 724 euroa. Kuten analyysistä voidaan

todeta, suurin yksittäinen selittävä syy tälle poikkeamalle oli Kiela- kiinteistön investointisuunnitelman toteutuksen siirtyminen.

Hanke 150/maanosto/Maanmyynti

	Talousarvion määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio + muutokset	Toteuma 2024	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	-50 000	0	-50 000	-36 531,00	-13 469		-36 531,00
Tulot	0	0	0	0,00	0		0,00
Netto	-50 000	0	-50 000	-36 531,00	-13 469		-36 531,00

8106/Aineeton käyttöomaisuus

Hanke 154/Ohjelmistot

	Talousarvion määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio + muutokset	Toteuma 2024	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	-15 000	0	-15 000	-30 830,96	15 831		-30 830,96
Tulot							
Netto	-15 000	0	-15 000	-30 830,96	15 831		-30 830,96

Hanke 155/Rakennusvalvonnan digitalisointi

	Talousarvion määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio + muutokset	Toteuma 2024	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	-110 000	0	-110 000	-41 234,77	-68 765		-41 234,77
Tulot							
Netto	-110 000	0	-110 000	-41 234,77	-68 765		-41 234,77

Hanke 157/Palkkahallinnon ulkoistus

	Talousarvion määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio + muutokset	Toteuma 2024	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	0	0	0	-72 123,62	72 124		-72 123,62
Tulot							
Netto	0	0	0	-72 123,62	72 124		-72 123,62

8117/Muut osakkeet ja osuudet

Hanke 152/osakkeiden osto/myynti

	Talousarvion määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio + muutokset	Toteuma 2024	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	0	-225 000	-225 000	-265 000,00	40 000		-265 000,00
Tulot	0	0	0	252,64	-253		252,64
Netto	0	-225 000	-225 000	-264 747,36	39 747		-264 747,36

8400 Elinvoimalautakunta

Hanke 162/Autot

	Talousarvion määräraha	Määrära- han muutos	Talousarvio + muutok- set	Toteuma 2024	Poik- keama	Aikaisemmat kustannuk- set	Kustannuk- set yhteensä
Menot	0	0	0	-18 846,77	18 847		-18 846,77
Tulot							
Netto	0	0	0	-18 846,77	18 847		-18 846,77

8400 Elinvoimalautakunta
Hanke 179/Varavoimakone

	Talousarvion määräraha	Määrära- han muutos	Talousarvio + muutok- set	Toteuma 2024	Poik- keama	Aikaisemmat kustannuk- set	Kustannuk- set yhteensä
Menot	-60 000	0	-60 000	0,00	-60 000		0,00
Tulot							
Netto	-60 000	0	-60 000	0,00	-60 000		0,00

Hanke 180/Latukone

	Talousarvion määräraha	Määrära- han muutos	Talousarvio + muutok- set	Toteuma 2024	Poik- keama	Aikaisemmat kustannuk- set	Kustannuk- set yhteensä
Menot	-180 000	0	-180 000	-181 540,85	1 541		-181 540,85
Tulot							
Netto	-180 000	0	-180 000	-181 540,85	1 541		-181 540,85

8415 Muu talonrakennus
Hanke 203/Kirjasto

	Talousarvion määräraha	Määrära- han muutos	Talousarvio + muutok- set	Toteuma 2024	Poik- keama	Aikaisemmat kustannuk- set	Kustannuk- set yhteensä
Menot	0	0	0	-2 108,69	2 109		-2 108,69
Tulot							
Netto	0	0	0	-2 108,69	2 109		-2 108,69

Hanke 210/Hyvinvointikeskus

Menot	0	0	0	-3 452,15	3 452		-3 452,15
Tulot							
Netto	0	0	0	-3 452,15	3 452		-3 452,15

Hanke 216/Päiväkoti+esikoulu

Menot	-800 000	0	-800 000	-701 186,71	-98 813	-15 129,22	-716 315,93
Tulot					0		
Netto	-800 000	0	-800 000	-701 186,71	-98 813	-15 129,22	-716 315,93

Hanke 219/Alakoulu

Menot	0	0	0	-3 639,38	3 639		-3 639,38
Tulot							
Netto	0	0	0	-3 639,38	3 639		-3 639,38

Hanke 229/Hyke, kunnan tase

Menot	-30 000	0	-30 000	-23 982,08	-6 018		-23 982,08
Tulot					0		
Netto	-30 000	0	-30 000	-23 982,08	-6 018		-23 982,08

Hanke 232/Kiela kunnanvirastoksi

Menot	-500 000	0	-500 000	-30 380,93	-469 619		-30 380,93
-------	----------	---	----------	------------	----------	--	------------

Tulot							
Netto	-500 000	0	-500 000	-30 380,93	-469 619		-30 380,93

8425 Liikenneväylät

Hanke 312/Kaavateiden rakentaminen

	Talousarvion määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio + muutokset	Toteuma 2024	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	-50 000	0	-50 000	-6 083,21	-43 917		-6 083,21
Tulot							
Netto	-50 000	0	-50 000	-6 083,21	-43 917		-6 083,21

Hanke 314/Ojustien ja Koulutien pyörätie

	Talousarvion määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio + muutokset	Toteuma 2024	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	-100 000	0	-100 000	-380,00	-99 620	-1 902,00	-2 282,00
Tulot			30 000	0,00	30 000		0,00
Netto	-70 000	0	-70 000	-380,00	-69 620	-1 902,00	-2 282,00

Hanke 322/Keskustan liikenneselvitys

	Talousarvion määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio + muutokset	Toteuma 2024	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	0	0	0	-10 104,73	10 105		-10 104,73
Tulot			0	0,00	0		
Netto	0	0	0	-10 104,73	10 105		-10 104,73

8440 Liikunta-alueet

Hanke 517/Ulkokuntosalin rakentaminen

	Talousarvion määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio + muutokset	Toteuma 2024	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	0	0	0	0,00	0		0,00
Tulot	0	0	0	2 740,00	-2 740		2 740,00
Netto	0	0	0	2 740,00	-2 740		2 740,00

8450 Yleiset alueet

Hanke 15/Aalto-hanke

	Talousarvion määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio + muutokset	Toteuma 2024	Poikkeama	Aikaisemmat kustannukset	Kustannukset yhteensä
Menot	-10 000	0	-10 000	0,00	-10 000	-8 874,00	-8 874,00
Tulot							
Netto	-10 000	0	-10 000	0,00	-10 000	-8 874,00	-8 874,00

Hanke 509/Ulkoilureittien suunn ja raken

	Talousarvion	Määrärahan	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Aikaisemmat	Kustannukset
	määräraha	muutos	+ muutokset	2024		kustannukset	yhteensä

	määräraha	muutos	+ muutok- set	2024		kustannuk- set	yhteensä
Menot	-50 000	0	-50 000	-40 485,05	-9 515		-40 485,05
Tulot							
Netto	-50 000	0	-50 000	-40 485,05	-9 515		-40 485,05

Hanke 514/Onnellisia luonnossa-hanke

Menot	0	0	0	-296,37	296		-296,37
Tulot	0	0	0	0,00	0		0,00
Netto	0	0	0	-296,37	296		-296,37

Hanke 551/Luis Filipin puisto

Menot	-11 000	0	-11 000	-34 845,09	23 845		-34 845,09
Tulot	0	0	0	0,00	0		0,00
Netto	-11 000	0	-11 000	-34 845,09	23 845		-34 845,09

Hanke 553/Reittiohjelma-hanke

Menot	-16 000	0	-16 000	-8 442,85	-7 557		-8 442,85
Tulot	8 000	0	8 000	13 464,40	-5 464		13 464,40
Netto	-8 000	0	-8 000	5 021,55	-13 022		5 021,55

Hanke554/Vesistöjen kunnostushanke

Menot	-50 000	0	-50 000	0,00	-50 000	-10 700,00	-10 700,00
Tulot	25 000	0	25 000	0,00	25 000		0,00
Netto	-25 000	0	-25 000	0,00	-25 000	-10 700,00	-10 700,00

8470 Vesilaitos

Hanke 803/Muonion ja Oloksen vesihuolto

	Talousarvion määräraha	Määrära- han muutos	Talousarvio + muutok- set	Toteuma 2024	Poik- keama	Aikaisemmat kustannuk- set	Kustannuk- set yhteensä
Menot	-150 000	0	-150 000	-6 970,04	-143 030	-2 731,45	-9 701,49
Tulot		0					
Netto	-150 000	0	-150 000	-6 970,04	-143 030	-2 731,45	-9 701,49

Hanke 807/KK vesi- ja viemäri-
linjat

Menot	0	0	0	-327,80	328		-327,80
Tulot							
Netto	0	0	0	-327,80	328		-327,80

8480 Viemärlaitos

Hanke 803/Muonion ja Oloksen vesihuolto

	Talousarvion määräraha	Määrära- han muutos	Talousarvio + muutok- set	Toteuma 2024	Poik- keama	Aikaisemmat kustannuk- set	Kustannuk- set yhteensä
Menot	-150 000	0	-150 000	-5 017,72	-144 982	-544,09	-5 561,81
Tulot							
Netto	-150 000	0	-150 000	-5 017,72	-144 982	-544,09	-5 561,81

Hanke 807/KK vesi- ja viemäri-
linjat

Menot	0	0	0	-538,18	538		-538,18
Tulot							
Netto	0	0	0	-538,18	538		-538,18

8490Kaavoitus
Hanke 890/Keskustan asemakaava

	Talousarvion määräraha	Määrära- han muutos	Talousarvio + muutok- set	Toteuma 2024	Poik- keama	Aikaisemmat kustannuk- set	Kustannuk- set yhteensä
Menot	0	0	0	-15 366,00	15 366	-106 369,58	-121 735,58
Tulot							
Netto	0	0	0	-15 366,00	15 366	-106 369,58	-121 735,58

KAIKKI YHTEENSÄ

Hankinnat yht.	-2 332 000	-225 000	-2 557 000	-1 539 714,95	-1 017 285	-146 250,34	-1 685 965,29
Avustukset yht.	63 000	0	63 000	16 204,40	46 796		16 204,40
Myyntit yht.	0	0	0	252,64	-253		252,64
Investoinnit netto	-2 269 000	-225 000	-2 494 000	-1 523 257,91	-970 742	-146 250,34	-1 669 508,25

8.4 Rahoitusosan toteutuminen

Vuosikatteella pystyttiin kattamaan poistot. Investointimenoihin nostettiin pitkäaikaista lainaa 1 000 000 euroa.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloissa osakkeiden arvonkorjaukset 252,64 euroa.

Ottolainojen nettomäärä pieneni 125 000 euroa, pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 475 000 euroa ja lyhytaikaisia 650 000 euroa. Pitkäaikaista lainaa nostettiin 1 000 000 euroa talousarvion mukaisesti.

RAHOITUSLASKELMA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muut.jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama 2024
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 081 975,00	-164 000,00	917 975,00	896 637,93	-21 337,07
Tulorahoituksen korjauserät	0,00			0,00	0,00
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 332 000,00	-225 000,00	-2 557 000,00	- 1 537 714,95	-1 017 285,05
Rah.osuudet invest. menoihin	63 000,00		63 000,00	16 204,40	46 795,60
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		0,00	0,00	252,64	-252,64
Investoinnit netto	-2 269 000,00	-225 000,00	-2 494 000,00	-1 523 257,91	-970 742,09
Toiminnan ja invest. rahavirta	- 1 187 025,00	-389 000,00	-1 576 025,00	-626 619,98	-949 405,02
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen muutokset					
Antolainojen lisäykset	0,00				
Antolainojen vähennykset	0,00				
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000 000,00		1 000 000,00	1 000 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähenn	-500 000,00		-500 000,00	-475 000,00	-25 000,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,00		0,00	2 900 000,00	-2 900 000,00
Lyhytaikaisten lainojen vähenn	0,00		0,00	-3 550 000,00	3 550 000,00
Muut maksuvalmiuden muutok- set					
Saamisten muutos	50 000,00		50 000,00	394 666,17	-344 666,17
Korottomien velkojen muutos	0,00		0,00	310 853,76	-310 853,76
Rahoituksen rahavirta	550 000,00		-450 000,00	580 519,93	-30 519,93
RAHAVAROJEN MUUTOS	169 265,00		-637 025,00	-46 100,05	-590 924,95

8.5 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Käyttötalous

Käyttötalouden sitova taso on tehtävätason toimintakate (toimintamenot – toimintatulot).

Toimintakate (netto)	Talousarvio + muutokset	Toteuma 1.1.-31.12.2024	Jäljellä	%	Ta-muut. määrä
Vaalit	-2 365	-17 684,53	15 320	747,8 %	0
Tarkastustoimi	-13 832	-14 921,00	1 089	107,9 %	0
Yleishallinto/Hallinto- ja talouspalvelut	-1 101 030	-1 053 974,79	-47 055	95,7 %	-50 000
Maaseututoimi	-26 842	-25 015,82	-1 826	93,2 %	0
Sivistys/Hallinto- ja tukipalvelut	-163 208	-151 234,97	-11 973	92,7 %	0
Varhaiskasvatus	-1 435 058	-1 366 850,60	-68 207	95,2 %	-77 000
Perusopetus	-2 908 083	-2 993 977,91	85 895	103,0 %	0
Lukio	-674 684	-619 236,40	-55 448	91,8 %	43 000
Kansalaisopisto	-150 243	-144 451,17	-5 792	96,1 %	0
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	-260 205	-270 083,87	9 879	103,8 %	-18 500
Nuorisopalvelut	-192 588	-199 887,53	7 300	103,8 %	0
Liikuntapalvelut	-156 077	-148 446,59	-7 630	95,1 %	18 500
Elinvoim/Hallinto- ja tukipalvelut	-408 144	-365 679,81	-42 464	89,6 %	0
Rakennustarkastuspalvelut	-79 992	-64 105,80	-15 886	80,1 %	0
Ravitsemus- ja siisteyspalvelut	0	-7 453,72	7 454		0
Kiinteistö- ja tiepalvelut	-728 958	-746 991,68	18 034	102,5 %	-125 000
Liikuntapaikat ja reitistöt	-352 408	-321 377,76	-31 030	91,2 %	0
Kuntakehitt. Ja työllisyyspalvelut	-541 486	-413 598,17	-127 888	76,4 %	45 000
Vesihuoltolaitos	88 647	119 308,84	-30 662	134,6 %	0
Toimintakate yhteensä	-9 106 556	-8 805 663,28	-300 893	96,7 %	-164 000

Tuloslaskelma

Tuloslaskelmaosan sitova erä on rahoituserät nettotasolla.

	Alkuperäinen	Talousarvio	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Poikk.
	talousarvio	muutokset	muutosten		€	%
			jälkeen			
Rahoitustuotot ja						
-kulut netto	-145 000,00	0	-145 000,00	-135 356,88	-9 643,12	-6,65%

Rahoitusosa

Rahoitusosan sitovat erät ovat antolainat ja ottolainat nettotasolla.

	Alkuper. ta	Ta-muutoks	Ta muut. jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Antolainat					
Antolainojen lis.	0		0	0	0
Antolainojen väh.	0		0	0	0
Antolainat netto	0		0	0	0
Ottolainat					
Pitkäaik.lain.lis.	1 000 000	0	1 000 000	1 000 000	0
Pitkäaik.lain.väh.	-500 000	0	-500 000	-475 000	-25 000
Lyhytaik.lain.muut	0	0	0	-650 000	650 000
Ottolainat netto	-500 000	0	-500 000	-125 000	625 000

Investoinnit

Investoinnit ovat sitovia hankeryhmittäin osatehtävätasolla nettona.

	Alkuper.	TA-	TA	Toteuma	Poik-	Poikk
	Talousar-	muutos	muutos-	2024	keama	%
	vio		ten			
			jälkeen			
802 MUU AINEELLINEN OMAISUUS						
150 Maanosto/Maanmyynti						
* Hankinnat yht.	-50 000	0	-50 000	-36 531,00	-13 469	-26,9 %
Investoinnit netto	-50 000	0	-50 000	-36 531,00	-13 469	-26,9 %
802 MUU AINEELLINEN OMAISUUS YHT.					0	
* Hankinnat yht.	-50 000	0	-50 000	-36 531,00	-13 469	-26,9 %
Investoinnit netto	-50 000	0	-50 000	-36 531,00	-13 469	-26,9 %
803 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET						
154 Ohjelmistot						
* Hankinnat yht.	-15 000	0	-15 000	-30 830,96	15 831	105,5 %
Investoinnit netto	-15 000	0	-15 000	-30 830,96	15 831	105,5 %
155 Rakennusvalvonnan digitalisointi						
* Hankinnat yht.	-110 000	0	-110 000	-41 234,77	-68 765	-62,5 %
Investoinnit netto	-110 000	0	-110 000	-41 234,77	-68 765	-62,5 %

157	Palkkahallinnon ulkoistus							
*	Hankinnat yht.	0	0	0	-72 123,62	72 124		
	Investoinnit netto	0	0	0	-72 123,62	72 124		
803	AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHT.							
*	Hankinnat yht.	-125 000	0	-125 000	-144 189,35	19 189	15,4 %	
	Investoinnit netto	-125 000	0	-125 000	-144 189,35	19 189	15,4 %	
817	MUUT OSAKKEET JA OSUUDET							
152	Osakkeiden osto/myynti							
*	Hankinnat yht.	0	-225 000	-225 000	-265 000,00	40 000	17,8 %	
*	Myynnit yht.	0	0	0	252,64	-253		
	Investoinnit netto	0	-225 000	-225 000	-264 747,36	39 747	17,7 %	
817	MUUT OSAKKEET JA OSUUDET YHT.							
*	Hankinnat yht.	0	-225 000	-225 000	-265 000,00	40 000	17,8 %	
*	Myynnit yht.	0	0	0	252,64	-253		
	Investoinnit netto	0	-225 000	-225 000	-264 747,36	39 747	17,7 %	
			Alkuper. Talousarvio	TA-muutos	TA muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama	Poikkeama %
840	ELINVOIMA/IRTAIN OM							
162	Autot							
*	Hankinnat yht.	0	0	0	-18 846,77	18 847		
	Investoinnit netto	0	0	0	-18 846,77	18 847		
179	Varavaimakone							
*	Hankinnat yht.	-60 000	0	-60 000	0,00	-60 000	-100,0 %	
	Investoinnit netto	-60 000	0	-60 000	0,00	-60 000	-100,0 %	
180	Latukone							
*	Hankinnat yht.	-180 000	0	-180 000	-181 540,85	1 541	0,9 %	
	Investoinnit netto	-180 000	0	-180 000	-181 540,85	1 541	0,9 %	
840	ELINVOIMA/IRTAIN OM YHT.							
*	Hankinnat yht.	-240 000	0	-240 000	-200 387,62	-39 612	-16,5 %	
	Investoinnit netto	-240 000	0	-240 000	-200 387,62	-39 612	-16,5 %	
851	MUU TALONRAKENNUS							
203	Kirjasto							
*	Hankinnat yht.	0	0	0	-2 108,69	2 109		
	Investoinnit netto	0	0	0	-2 108,69	2 109		
210	Hyvinvointikeskus							
*	Hankinnat yht.	0	0	0	-3 452,15	3 452		
	Investoinnit netto	0	0	0	-3 452,15	3 452		

216	Päiväkoti+esikoulu						
*	Hankinnat yht.	-800 000	0	-800 000	-701 186,71	-98 813	-12,4 %
	Investoinnit netto	-800 000	0	-800 000	-701 186,71	-98 813	-12,4 %
219	Alakoulu						
*	Hankinnat yht.	0	0	0	-3 639,38	3 639	
	Investoinnit netto	0	0	0	-3 639,38	3 639	
229	Hyke, kunnan tase						
*	Hankinnat yht.	-30 000	0	-30 000	-23 982,08	-6 018	-20,1 %
	Investoinnit netto	-30 000	0	-30 000	-23 982,08	-6 018	-20,1 %
232	Kiela kunnanvirastoksi						
*	Hankinnat yht.	-500 000	0	-500 000	-30 380,93	-469 619	-93,9 %
	Investoinnit netto	-500 000	0	-500 000	-30 380,93	-469 619	-93,9 %
		Alkuper. TA	TA-muu- tos	TA muu- tosten jäl- keen	Toteuma 2024	Poik- keama	Poik- keama %
851	MUU TALONRAKENNUS YHT.						
*	Hankinnat yht.	-1 330 000	0	-1 330 000	-764 749,94	-565 250	-42,5 %
	Investoinnit netto	-1 330 000	0	-1 330 000	-764 749,94	-565 250	-42,5 %
860	Liikenneväylät						
312	Kaavateiden rakentaminen						
	Hankinnat yht	-50 000	0	-50 000,00	-6 083,21	-43 917	-87,8 %
	Investoinnit netto	-50 000	0	-50 000,00	-6 083,21	-43 917	-87,8 %
314	Ojustien ja Koulutien pyörätie						
*	Hankinnat yht.	-100 000	0	-100 000	-380,00	-99 620	-99,6 %
	Avustukset yht.	30 000	0	30 000	0,00	30 000	-100,0 %
	Investoinnit netto	-70 000	0	-70 000	-380,00	-69 620	-99,5 %
322	Keskustan liikenneselvitys						
	Hankinnat yht	0	0	0,00	-10 104,73	10 105	
	Investoinnit netto	0	0	0,00	-10 104,73	10 105	
860	LIIKENNEVÄYLÄT YHT.						
*	Hankinnat yht.	-150 000	0	-150 000	-16 567,94	-133 432	-89,0 %
	Myynnit yht.	30 000	0	30 000	0,00	30 000	-100,0 %
	Investoinnit netto	-120 000	0	-120 000	-16 567,94	-103 432	-86,2 %
862	LIIKUNTA-ALUEET						
517	Ulkokuntosalin rakentaminen						
*	Hankinnat yht.	0	0	0	0	0	
*	Avustukset yht.	0	0	0	2 740,00	-2 740	
	Investoinnit netto	0	0	0	2 740,00	-2 740	
862	LIIKUNTA-ALUEET YHT.						
*	Hankinnat yht.	0	0	0	0	0	

*	Avustukset yht.	0	0	0	2 740,00	-2 740	
	Investoinnit netto	0	0	0	2 740,00	-2 740	
863	YLEISET ALUEET						
15	Aalto-hanke						
*	Hankinnat yht.	-10 000	0	-10 000	0,00	-10 000	-100,0 %
	Investoinnit netto	-10 000	0	-10 000	0,00	-10 000	-100,0 %
509	Ulkoilureittien suunn ja raken						
*	Hankinnat yht.	-50 000	0	-50 000	-40 485,05	-9 515	-19,0 %
	Investoinnit netto	-50 000	0	-50 000	-40 485,05	-9 515	-19,0 %
		Alkuper. TA	TA-muutos	TA muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama	Poikkeama %
514	Onnellisia Luonnossa-hanke						
*	Hankinnat yht.	0	0	0	-296,37	296	
	Investoinnit netto	0	0	0	-296,37	296	
551	Luis Fililipin puisto						
*	Hankinnat yht.	-11 000	0	-11 000	-34 845,09	23 845	216,8 %
	Investoinnit netto	-11 000	0	-11 000	-34 845,09	23 845	216,8 %
553	Reittiohjelma-hanke						
*	Hankinnat yht.	-16 000	0	-16 000	-8 442,85	-7 557	-47,2 %
*	Avustukset yht.	8 000	0	8 000	13 464,40	-5 464	68,3 %
	Investoinnit netto	-8 000	0	-8 000	5 021,55	-13 022	-162,8 %
554	Vesistöjen kunnostushanke						
*	Hankinnat yht.	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	-100,0 %
*	Avustukset yht.	25 000	0	25 000	0	25 000	-100,0 %
	Investoinnit netto	-25 000	0	-25 000	0	-25 000	-100,0 %
863	YLEISET ALUEET YHT.						
*	Hankinnat yht.	-137 000	0	-137 000	-84 069,36	-52 931	-38,6 %
*	Avustukset yht.	33 000	0	33 000	13 464,40	19 536	-59,2 %
	Investoinnit netto	-104 000	0	-104 000	-70 604,96	-33 395	-32,1 %
880	VESILAITOS	0				0	
803	Muonion ja Oloksen vesihuoltol	0				0	
*	Hankinnat yht.	-150 000	0	-150 000	-6 970,04	-143 030	-95,4 %
	Investoinnit netto	-150 000	0	-150 000	-6 970,04	-143 030	-95,4 %
807	Kk vesi- ja viemäriinlinjat						
*	Hankinnat yht.	0	0	0	-327,80	328	
	Investoinnit netto	0	0	0	-327,80	328	
880	VESILAITOS YHT.						
*	Hankinnat yht.	-150 000	0	-150 000	-7 297,84	-142 702	-95,1 %
	Investoinnit netto	-150 000	0	-150 000	-7 297,84	-142 702	-95,1 %

882	VIEMÄRILAITOS						
803	Muonion ja Oloksen vesihuolto						
*	Hankinnat yht.	-150 000	0	-150 000	-5 017,72	-144 982	-96,7 %
	Investoinnit netto	-150 000	0	-150 000	-5 017,72	-144 982	-96,7 %
		Alkuper. TA	TA-muu- tos	TA muu- tosten jäl- keen	Toteuma 2024	Poik- keama	Poik- keama %
807	Kk vesi- ja viemäriinjat						
*	Hankinnat yht.	0	0	0	-538,18	538	
	Investoinnit netto	0	0	0	-538,18	538	
882	VIEMÄRILAITOS YHT.						
*	Hankinnat yht.	-150 000	0	-150 000	-5 555,90	-144 444	-96,3 %
	Investoinnit netto	-150 000	0	-150 000	-5 555,90	-144 444	-96,3 %
890	KAAVOITUS		0				
890	Keskustan asemakaava						
*	Hankinnat yht.	0	0	0	-15 366,00	15 366	
	Investoinnit netto	0	0	0	-15 366,00	15 366	
890	KAAVOITUS YHT.						
*	Hankinnat yht.	0	0	0	-15 366,00	15 366	
	Investoinnit netto	0	0	0	-15 366,00	15 366	
	KAIKKI YHTEENSÄ						
*	Hankinnat yht.	-2 332 000	-225 000	-2 557 000	-1 539 714,95	-1 017 285	-39,8 %
*	Avustukset yht.	63 000	0	63 000	16 204,40	46 796	-74,3 %
*	Myynnit yht.	0	0	0	252,64	-253	
	Investoinnit netto	-2 269 000	-225 000	-2 494 000	-1 523 257,91	-970 742	-38,9 %

9 Tilinpäätöslaskelmat

9.1 Tuloslaskelma

	2024	2023
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	1 375 043,73	1 661 640,17
Maksutuotot	189 355,19	157 933,93
Tuet ja avustukset	624 014,87	651 174,72
Muut toimintatuotot	1 505 082,21	1 531 868,31
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	3 693 496,00	4 002 617,13
Valmistus omaan käyttöön	20 077,23	38 227,92
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-5 295 756,66	-5 378 934,06
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 081 612,92	-1 093 230,47
Muut henkilösivukulut	-134 892,42	-185 053,69
Palvelujen ostot	-3 957 807,94	-3 160 915,26
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 203 820,51	-1 630 607,26
Avustukset	-234 453,46	-221 886,86
Muut toimintakulut	-610 892,60	-606 996,27
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-12 519 236,51	-12 277 623,87
TOIMINTAKATE	-8 805 663,28	-8 236 778,82
Verotulot	6 161 704,09	6 505 698,46
Valtionosuudet	3 675 954,00	3 800 756,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	5 768,89	5 404,16
Muut rahoitustuotot	5 733,17	8 329,83
Korkokulut	-144 648,93	-118 340,34
Muut rahoituskulut	-2 210,01	-1 854,71
VUOSIKATE	896 637,93	1 963 214,58
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunn.mukaiset poistot	-831 200,94	-900 152,00
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	65 436,99	1 063 062,58
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	29 547,87	29 547,87
Varausten lis.(-)tai väh.(+)	0,00	-500 000,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	94 984,86	592 610,45

9.2 Rahoituslaskelma

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	896 637,93	1 963 214,58
Tulorahoituksen korjaukset	0,00	-62 064,00
Toiminnan rahavirta	896 637,93	1 901 150,58
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 539 714,95	-635 560,37
Rah.osuudet invest. menoihin	16 204,40	-10 556,73
Pys.vast.hyödykk. luovutustulo	252,64	66 539,29
Investointien rahavirta	-1 523 257,91	-579 577,81
Toiminnan ja invest. rahavirta	-626 619,98	1 321 572,77
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	0,00	-5 650,00
Antolainojen vähennykset	0,00	5 650,00
Antolainojen muutokset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000 000,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-475 000,00	-707 500,00
Lyhytaik.lainojen muutos	-650 000,00	-400 000,00
Lainakannan muutokset	-125 000,00	-1 107 500,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	394 666,17	199 678,65
Korottomien velkojen muutos	310 853,76	-420 892,42
Muut maksuvalmiuden muutokset	705 519,93	-221 213,77
Rahoituksen rahavirta	580 519,93	-1 328 713,77
RAHAVAROJEN MUUTOS	-46 100,05	-7 141,00
RAHAVAROJEN MUUTOS		
TASETILIT	46 100,05	7 141,00

9.3 Tase

VASTAAVAA	2024	2023
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	114 073,28	23 294,08
2. Muut pitkävaikutteiset meno	74 112,92	100 112,04
Aineettomat hyödykkeet yht.	188 186,20	123 406,12
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	933 233,48	896 702,48
2. Rakennukset	7 866 880,20	8 297 710,36
3. Kiinteät rakenteet ja laitt	2 471 115,09	2 661 650,63
4. Koneet ja kalusto	235 645,71	89 221,82
6. Ennakkomaksut ja kesk.eräis	984 491,24	183 550,90
Aineelliset hyödykkeet yht	12 491 365,72	12 128 836,19
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	1 300 079,42	662 312,16
3. Muut lainasaamiset	55 326,21	55 326,21
Sijoitukset yhteensä	1 355 405,63	717 638,37
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	14 034 957,55	12 969 880,68
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	523 813,17	507 614,23
3. Muut saamiset	347 939,81	526 453,18
4. Siirtosaamiset	53 704,64	286 056,38
Lyhytaikaiset saamiset yht.	925 457,62	1 320 123,79
Saamiset yhteensä	925 457,62	1 320 123,79
III Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yht.	282 603,54	328 703,59
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 208 061,16	1 648 827,38
VASTAAVAA YHTEENSÄ	15 243 018,71	14 618 708,06

VASTATTAVAA	2024	2023
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	-2 864 217,30	-2 864 217,30
IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	-4 497 336,64	-3 531 706,29
V Tilikauden yli/alijäämä	-94 984,86	-592 610,45
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-7 456 538,80	-6 988 534,04
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero	-368 515,78	-398 063,65
2. Vapaaehtoiset varaukset	-500 000,00	-500 000,00
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.YHT	-868 515,78	-898 063,65
PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat vakuutus- ja rah.lai	-1 537 500,00	-962 500,00
7. Muut velat	-855 556,32	-799 861,79
Pitkäaikainen vieras po. yht.	-2 393 056,32	-1 762 361,79
II Lyhytaikainen		
1. Joukkovelkakirjalainat	-1 850 000,00	-2 500 000,00
2. Lainat rahoitus- ja vak.lai	-425 000,00	-475 000,00
5. Saadut ennakot	-13 404,65	-9 811,98
6. Ostovelat	-889 780,58	-777 449,11
7. Muut velat	-123 096,41	-128 281,75
8. Siirtovelat	-1 223 626,17	-1 079 205,74
Lyhytaikainen vieras po. yht.	-4 524 907,81	-4 969 748,58
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-6 917 964,13	-6 732 110,37
VASTATTAVAA	-15 243 018,71	-14 618 708,06

9.4 Konsernilaskelmat

Konsernin tuloslaskelma

	2024	2023
Toimintatuotot	5 160 692	5 766 437
Toimintakulut	-14 430 569	-13 803 136
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	3 520	
Toimintakate	-9 266 357	-8 036 699
Verotulot	6 154 820	6 505 698
Valtionosuudet	4 538 600	3 800 756
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	17 043	14 604
Muut rahoitustuotot	11 265	14 295
Korkokulut	-155 149	-126 160
Muut rahoituskulut	-3 958	-4 044
Rahoitustuotot ja -kulut	-130 799	-101 305
Vuosikate	1 296 263	2 168 451
Poistot ja arvonalentumiset:		
Suunn. mukaiset poistot	-995 760	-1 079 897
Satunnaiset erät	20 083	-14
Tilikauden tulos	320 587	1 088 539
Tilinpäätössiirrot	-2 011	-485 273
Tilikauden verot	-20 988	
Laskennalliset verot	-2 862	10 973
Vähemmistöosuudet	-2 969	162
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	291 756	614 401
Omanpääoman muutos rahoituslaskelmassa	40 000	517
Tulorahoituksen korjauserä	-3 520	-62 064
Pysyvien vastaavien myyntivoitto/-tappio	23 516	-62 064

Konsernin rahoituslaskelma

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 296 263	2 168 451
Satunnaiset erät	20 083	-14
Tilikauden verot	-20 988	
Tulorahoituksen korjauserät	-3 520	-62 064
Toiminnan rahavirta yhteensä	1 291 838	2 106 372
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 615 023	-728 777
Rahoitusosuudet investointeihin	16 204	-4 367
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	23 516	- 4 475
Pysyvien vastaavien myyntivoitto/tappio		-62 064
Investointien rahavirta yhteensä	-1 575 302	-657 871
Toiminnan ja investointien rahavirta	-283 464	1 448 501
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	0	6000
Antolainojen vähennykset	0	-6000
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-556 060	804 039
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-649 228	399 839
Oman pääoman muutokset	40 000	-517
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-643	870
Vaihto-omaisuuden muutos	-6 800	0
Saamisten muutos	373 173	177 371
Korottomien velkojen muutokset	296 465	-458 775
Rahoituksen rahavirta yhteensä	496 907	-1 483 984
RAHAVAROJEN MUUTOS	213 443	-426 824
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 236 886	1 023 443
Rahavarat 1.1.	1 023 443	1 450 267
RAHAVAROJEN MUUTOS	213 443	-426 824

Konsernin tase

VASTAAVAA	2024	2023	VASTATTAVAA	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA	8 463 934	8 299 751
			Peruspääoma	2 864 217	2 864 217
Aineettomat hyödykkeet	201 654	135 324	Säätiöiden ja yhdistyst po	11 819	11 819
Aineettomat oikeudet	116 317	25 911	Muut omat rahastot	50 894	48 703
Muut pitkävaikutteiset menot	85 337	109 413	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 245 248	4 760 610
Ennakkomaksut			Tilikauden yli-/alijäämä	291 756	614 401
Aineelliset hyödykkeet	13 680 912	13 400 324	VÄHEMMISTÖOSUUDET	8 142	13 013
Maa- ja vesialueet	982 450	941 148			
Rakennukset	8 472 313	7 863 652	POISTOERO JA VAPAAEHT.VA		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 911 623	4 251 611	Poistoero		
Koneet ja kalusto	279 365	141 104			
Muut aineelliset hyödykkeet	541	541	PAKOLLISET VARAUKSET		
Enn.maks.+ kesk. hankinnat	1 034 619	202 268	Eläkevaraukset		
			Muut pakolliset varaukset		
Sijoitukset	316 149	201 461	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	223 343	300 672
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	0	0	Valtion toimeksiannot	175 692	168 338
Osakkuusyhteisöosuudet	127 649	152 510	Lahjoitusrahastojen pääomat	0	667
Muut osakkeet ja osuudet	188 500	48 951	Muut toimeksiantojen pääomat	47 652	131 666
Muut lainasaamiset	0	0			
Muut saamiset					
			VIERAS PÄÄOMA		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	222 970	299 655	Pitkäaikainen	3 179 812	2 630 177
Valtion toimeksiannot	0	167 261	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	1 537 500	962 500
Lahjoitusrahastojen varat	333	575	Lainat julkisyhteisöiltä	820 401	901 460
Muut toimeksiantojen varat	222 637	131 819	Lainat konsernin sisältä	0	
			Saadut ennakot		
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Liittymismaks. Ja muut velat	821 911	766 216
Vaihto-omaisuus	6 800	0			
Aineet ja tarvikkeet	6 800		Lyhytaikainen	4 957 900	5 352 975
Ennakkomaksut			Joukkovelkakirjalainat	1 850 000	2 500 000
			Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	425 000	475 000
SAAMISET	1 167 760	1 536 380	Lainat julkisyhteisöiltä	81 060	80 288
Pitkäaikaiset saamiset	1 138	1 138	Lainat muilta luotonantajilta		
Myyntisaamiset			Saadut ennakot	43 916	47 984
Lainasaamiset			Ostovelat	914 255	897 477
Muut saamiset	1 138	1 138	Liittymismaks. Ja muut velat	181 298	164 086
Siirtosaamiset			Siirtovelat	1 448 536	1 188 141
Lyhytaikaiset saamiset	1 166 622	1 535 242	Laskennalliset verovelat	13 835	0
Myyntisaamiset	714 116	665 575			
Lainasaamiset	35				
Muut saamiset	380 068	550 024	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	16 833 131	16 596 587
Siirtosaamiset	72 403	319 644			
Rahoitusarvopaperit	106 197	75 459			
Osakkeet ja osuudet					
Muut arvopaperit					
Rahat ja pankkisaamiset	1 130 689	947 984			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 833 131	16 596 587			

Keskinäisen omistuksen eliminointi

- Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet:

- Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

- Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

- Osakkuusyhteisö on yhdistelty sovelletun pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Kolmea osakkuusyhteisöä ei ole yhdistelty konsernitaseeseen, sillä yhdistely ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

10.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain / kunta	2024	2023
Vaalit	13 133	4 356
Tarkastustoimi	0	0
Yleishallinto	59 102	111 768
Maaseututoimi	134 056	135 687
Opetus- ja vapaa-aikatoimi	900 760	742 672
Elinvoima	2 843 395	3 080 972
Yhteensä*	3 950 446	4 075 455
Konserni yhteensä	6 838 152	5 766 437

* toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä

Asiakaspalveluiden ostot	310 458	248 574
Palveluiden ostot	3 647 350	2 912 341
Myyntivoitot	0	62 064
Myyntitappio	0	0

Verotulojen erittely		
Kunnan tulovero	4 319 477	4 260 301
Osuus yhteisöveron tuotoista	704 624	1 008 508
Kiinteistövero	1 137 603	1 236 889
Verotulot yhteensä	6 161 704	6 505 698

Valtionosuuksien erittely		
Kunnan peruspalveluiden valtionosuus	3 600 216	3 629 439
Josta: Verotuloihin perustuva vos tasaus	36 996	46 629
Josta: Veromenetysten kompensaatiot	439 584	444 348
Josta: Harkinnanvarainen korotus	0	0
Opetus-kulttuuritoimen vos	75 738	171 317
Valtionosuudet yhteensä	3 675 954	3 800 756

Suunnitelmapoistojen perusteet

Aineettomat hyödykkeet	Poistomenetelmä
Aineettomat oikeudet	tasapoisto 3 v
Muut pitkävaikutteiset menot	
Perustamis- ja järjestelymenot	tasapoisto 3 v
Tutkimus- ja kehittämismenot	tasapoisto 3 v
Konserniliikearvo	tasapoisto 5 v
Liikearvo	tasapoisto 5 v
Atk-ohjelmat	tasapoisto 3 v
Muut	tasapoisto 10 v
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto 30 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto 20 v
Talousrakennukset	tasapoisto 15 v
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto 20 v
Asuinrakennukset	tasapoisto 30 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännöspoisto 15 %
Sillat, laiturit ja uimalat	menojäännöspoisto 10 %
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto 10 %
Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto 7 %
Viemäriverkko	menojäännöspoisto 7 %
Kaukolämpöverkko	menojäännöspoisto 10 %
Sähköjohdot, muuntoasemat ja ulkovalaistuslaitteet	menojäännöspoisto 15 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	menojäännöspoisto 20 %
Maakaasuverkko	menojäännöspoisto 12 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännöspoisto 15 %
Sähkö, vesi- yms. laitojen koneet	menojäännöspoisto 15 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	menojäännöspoisto 15 %
Liikenteen ohjauslaitteet	menojäännöspoisto 20 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	menojäännöspoisto 20 %
Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	tasapoisto 15 v
Puiset alukset ja muut uivat työkonet	tasapoisto 8 v
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto 5 v
Muut liikkuvat työkonet	tasapoisto 5 v
Muut raskaat työkonet	tasapoisto 10 v
Muut kevyet koneet	tasapoisto 5 v
Sairaala-terveydenhuolto yms. laitteet	tasapoisto 5 v
Atk-laitteet	tasapoisto 3 v
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto 3 v
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
Keskenkäynteiset hankinnat	ei poistoa

Pakollisten varausten muutokset

Ei pakollisia varauksia.

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Ei satunnaisia tuottoja eikä satunnaisia kuluja.

Poistoero Investointivarauksen purkaminen:
yläasteen saneeraus, kohde valmistunut 1.8.2002, poistoero 12.881,20 euroa/vuosi
terveyskeskuksen vuodeosaston saneeraus, kohde valmistunut 31.12.2011, poistoero 16.666,67 e/v yhteensä poistoero 29.547,87 euroa/vuosi.

Laskennalliset erät/vyörytyserät

	2024	2023
Teknisen toimen alaiset kiinteistömenot	1 032 223	921 018
Laskennalliset vuokrat	63 148	56 641
Keskitetysti hoidetut tehtävät	510 040	448 169
Työterveyshuollon menot*	9 419	52 956
Yhteensä	1 614 830	1 478 784

*Suuri ero edellisvuoden työterveyshuollon kustannuksiin johtuu siitä, että työterveyshuollon menot jaettu edellisvuoteen poiketen tilivuoden aikana laskuilta suoraan oikeille kustannuspaikoille, ja vain työterveyshuollon hallinnolliset kustannukset 9 419 euroa vyörytetty tilivuoden loppuksi oikeille kustannuspaikoille. Edellisenä vuonna kaikki työterveyshuollon kustannukset kirjattu kustannuspaikoille vyöryttämällä tilivuoden loppuksi.

Sijoitukset

	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1	187 467,69	152 509,94	298 106,12	24 228,41	662 312,16
Lisäykset/vähenn.	40 000,00	225 000,00	373 019,90	-252,64	637 767,26
Siirrot erien välillä		336,37		-336,37	0,00
Hankintameno 31.12	227 467,69	377 846,31	671 126,02	23 639,40	1 300 079,42
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	227 467,69	377 846,31	671 126,02	23 639,40	1 300 079,42

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset

	Jvk-laina- saamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1		55 326,21		0	55 326,21
Lisäykset				0,00	0,00
Vähennykset				0,00	0,00
Hankintameno 31.12.		55 326,21		0,00	55 326,21
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.		55 326,21		0,00	55 326,21

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Asunto Oy Kullero	0724371-8	100 %	100 %	136	119	35
Kiinteistö Oy Muonion Kotikontu	0584344-5	100 %	100 %	411	79	-19
Kiinteistö Oy Muonion Hilla	1724091-6	51 %	51 %	19	176	0
Kiinteistö Oy Muonion Lakka	1838544-7	51 %	51 %	21	240	3
Muonion Ruoka- ja Siivouspalvelut Oy	3409118-2	100 %	100 %	124	193	84
Lappia-Koulutus Oy	1020713-6	0 %	100 %			
Lappiahalli Oy	2190201-1	0 %	62,5 %			
Lappian ammattiopintosäätiö sr	1552559-8	0 %	100 %			
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
Tunturi-Lapin kehitys ry	1639011-1	jäsen				
			Yhteensä	712	807	103
Kuntayhtymät						
Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia	2109309-0	3,09 %	3,09 %	977	136	22
Lapin liitto	0937073-7	1,30 %	1,30 %	29	9	0
Lapin Jätehuolto kuntayhtymä Lapeco	2008197-9	5,50 %	5,50 %	413	54	71
Yhdistelemättömät kuntayhtymät						
-						
			Yhteensä	1419	199	93
Osakkuusyhteisöt						
Jerisjärven Huolto Oy	0788352-0	21,80 %	21,80 %	104	59	-20
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
Alamuonion Autola Oy	1073820-1	23 %	23 %			
Kiinteistö Oy Muonion Virastotalo	0281040-2	12,63 %	12,63 %			
Lap-IT Oy	1637268-5	4,50 %	4,50 %			
Muut omistusyhteisyhteisöt						
-						
			Yhteensä	104	59	-20

Saamisten erittely (€)

	2024 Pitkä- aikaiset	2024 Lyhyt- aikaiset	2023 Pitkä- aikaiset	2023 Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		24 717		3 743
Lainasaamiset	55 326		55 326	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	55 326	24 717	55 326	3 743
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä				
Myyntisaamiset		12 587		7 928
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		0		224 040
Yhteensä		12 587		231 968
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteis.				
Myyntisaamiset		2 076		
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä		2 076		
Saamiset yhteensä	55 326	39 380	55 326	235 711

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät (€)

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset muut saamiset				
Kelan korvaus työterv.huol.	170 268	29 000	44 919	29 000
EU-tuet ja avustukset	423 310	184 256	61 453	184 256
Valtionavus./käyttötalous	102 402	146 199	102 402	146 199
Valtionavus./investointi	0	58 716	0	58 716
Yhteensä:	695 980	418 171	208 774	418 171
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
LSHP	0	224 040	0	224 040
Kittilän kunta	11 014	0	11 014	0
Sodankylän kunta	9 019	2 605	9 019	2 605
Yhteensä:	20 033	226 645	20 033	226 645

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	2 864 217	2 878 951	2 864 217	2 878 951
Lisäykset				
Vähennykset		-14 734		-14 734
Peruspääoma 31.12.	2 864 217	2 864 217	2 864 217	2 864 217
Säät. ja yhdist. peruspo. 1.1.	11 819	11 819		
Säät. ja yhdist.peruspo. 31.12.	11 819	11 819		
Muut omat rahastot 1.1.	48 703	55 134		
Muut omat rahastot 31.12.	50 894	48 703		
Edell.tilikausien yli-/alijäämät 1.1.	5 375 011	4 333 583	4 124 317	3 531 707
Kirjaukset edell.tilik.ylijäämästä	-129 763**	427 027	373 020*	
Tilikauden yli- / alijäämä	291 756	614 401	94 985	592 610
Yli-/alijäämät yht. 31.12.	5 537 004	5 375 011	4 592 322	4 124 317
Oma pääoma yht.	8 463 934	8 299 751	7 456 539	6 988 534

*Edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille on kirjattu edellisten tilikausien ylijäämää lisäävästi 373 020 euron kirjaus, kun kunnan taseen kuntayhtymäosuudet on korjattu vastaamaan Muonion osuuksia Kemi-Torniolaakson koulutus kuntayhtymä Lappian sekä Lapin liiton peruspääomasta. Kuntayhtymäosuudet ovat olleet kunnan taseella 373 020 vähemmän, kuin Muonion omistusosuuden mukainen osuus Lappian sekä Lapin liiton taseen peruspääomasta. Erot ovat juontuneet muutoksista kuntayhtymien omistuksissa sekä kuntayhtymien rakenteessa.

**Konsernin edellisten tilikausien yli-/alijäämätilillä on havaittu epäjatkuvuutta useiden vuosien ajalta johtuen muun muassa edellä mainitusta kuntayhtymäosuuksien erosta, jota on oikaistu konsernissa edellisten tilikausien yli-/alijäämän kautta. Epäjatkuvuudesta johtuen edellisten tilikausien yli-/alijäämää on jouduttu oikaisemaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa ylijäämää alentavasti yhteensä 129 763 euron edestä, jotta konsernitilinpäätös 2024 on laadittu Kilan ohjeistuksen mukaisesti.

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

Kunta	2024	2023
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	4 497 337	3 531 707
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	94 985	592 610
Kertynyt poistoero 31.12.	368 516	398 064
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.	500 000	500 000
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yht.	5 460 838	5 022 381

Erittely poistoerosta

	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	368 516	398 064
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero	0	0

Poistoero yhteensä	368 516	398 064
--------------------	---------	---------

Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Potilasvahinkovakuutusmaksu	0	0	0	0
Eläkevaraukset	0	0	0	0
Yhteensä	0	0	0	0

Pitkäaikainen vieras pääoma

Kunta

	2024	2023
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät velat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	500 000	150 000
Muut pitkäaikaiset velat/vesihuollon liittymismaksut	855 556	799 862
Yhteensä	1 355 556	949 862

Vieras pääoma	2024		2023	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	0	0	0
Muut velat	33 646	0	33 646	0
Siirtovelat	0	0	0	0
Yhteensä	0	0	0	0
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	112 381	0	14 751
Muut velat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	0	0	0
Yhteensä	0	112 381	0	14 751
Velat osakkuus-, sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	3 674	0	0
Muut velat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	0	0	0
Yhteensä	0	0	0	0
Vieras pääoma yhteensä	33 646	116 055	33 646	14 751

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	12 584	21 023		
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	886 696	920 933	833 904	856 197
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset				

Korjojaksotukset	8 262	1 638	8 262	1 638
Muut menojäämät	540 994	244 488	381 460	221 371
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 448 536	1 188 141	1 223 626	1 079 206
Siirtovelat yhteensä	1 448 536	1 188 141	1 223 626	1 079 206

10.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Kunta

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2024	2023
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuusta	20 093 851	18 922 787
Kunnan osuus Kuntien takausk.kattamattomista takausvast.	0	0
Kunnan mahdollista vastuusta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	21 563	15 063

Hyvinvointikeskuksen leasingvastuut

	2024	2023
Leasingvastuut	2 569 344	2 969 555
Josta seuraavan tilikauden osuus	171 288	179 973
Jäännösarvo sopimuskauden lopussa	1 587 004	1 578 682
Leasingvastuut yht.	4 156 348	4 548 236

Takausvastuu

	2024	2023
Kunnalla ei ole takausvastuita	0	0

Vuokravastuut

	2024	2023
Kopiokoneet	35 599	57 377
Postimaksukone	379	417
Yhteensä	35 978	57 794
Vuokravastuista seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	12 229	15 245

Konserni

	2024	2023
Vuokravastuut	41 655	4 516
Leasingvastuut	4 158 571	4 548 236
ALV palautusvastuut	173 076	170 113
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	20 115 414	18 937 850
Annetut vakuudet	3 757	
Yhteensä	24 492 473	23 660 715

Käyttö- ja luovutusrajoitukset ARA-kohteissa

Kunta:

Kiinteistö 498-401-9019-5, Pirkantie 24b
Käyttö- ja luovutusrajoitukset sekä asukasvalintarajoitus voimassa 16.04.2025 saakka

Konserni:

Kiinteistö Oy Muonion Kotikontu
Kiinteistö 498-401-178-54
Ilttitie 1 ja 3: Käyttö- ja luovutusrajoitukset sekä asukasvalintarajoitus voimassa 02.01.2029 saakka
Rautionmukka 20: Käyttö- ja luovutusrajoitukset sekä asukasvalintarajoitus voimassa 18.12.2030 saakka
Rautionmukka 22: Käyttö- ja luovutusrajoitukset sekä asukasvalintarajoitus voimassa 12.11.2031 saakka
Kiinteistö 498-401-14-56, Ilttitie 5 ja 7
Käyttö- ja luovutusrajoitukset sekä asukasvalintarajoitus voimassa 15.02.2034 saakka

Asunto Oy Kullero
Kiinteistö 498-401-178-54, Peltotie 7a ja 7b
Käyttö- ja luovutusrajoitukset sekä asukasvalintarajoitus voimassa 04.01.2034 saakka
Vuokranmääritysrajoitus voimassa 05.05.2032 saakka

Kiinteistö Oy Muonion Hilla
Kiinteistö 498-401-11-82, Hillatie 3
Käyttö- ja luovutusrajoitukset, asukasvalintarajoitus sekä vuokranmääritysrajoitus voimassa 15.02.2047 saakka

Kiinteistö Oy Muonion Lakka
Kiinteistö 498-401-11-84, Hillatie 1
Käyttö- ja luovutusrajoitukset, asukasvalintarajoitus sekä vuokranmääritysrajoitus voimassa 05.11.2048 saakka

10.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä ja tarkempi erittely henkilöstökuluista on kohdassa 1.5 Kunnan henkilöstö.

Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut

	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan		
Palkat ja palkkiot	5 295 756,66	5 430 467,41
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 081 612,92	1 093 230,47
Muut henkilösivukulut	134 892,42	185 053,69
Josta henkilöstökorvaukset ja muut korjaukset	-135 487,37	-135 487,37
Josta jaksotetut palkat	70 732,12	120 852,37
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	6 512 262,00	6 694 116,57
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja ja aineellisiin hyödykkeisiin	108 546,90	21 488,14
Henkilöstökulut yhteensä	6 620 808,90	6 715 604,71

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetty luottamushenkilömaksut

	2024	2023
Keskusta / Muonion osasto	1 042,00	984,00
Kokoomus / Muonion osasto	494,00	551,00
Sosiaalidemokraatit / Muonion osasto	0,00	0,00
Vasemmistoliitto / Muonion osasto	384,50	314,00
Tunturi-Lapin kristillisdemokraatit	111,00	80,00
Yhteensä	2 031,50	1929,00

Tilintarkastajan palkkiot (alviton)	2024	2023
Tilintarkastuspalkkiot	8 938,00	15 896,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	0,00	0,00
Vero- ja lakipalv., neuvontapalvelut, lausunnot	14 068,25	28 180,00
Palkkiot yhteensä	23 006,25	44 076,00

11 Eriytetyt tilinpäätökset, muu taseyksikkö

11.1 Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös

Tuloslaskelma (sisäiset mukana)

	2024	2023
LIIKEVAIHTO	750 429,97	627 610,55
Tuet ja avustukset	58 731,07	75 203,30
Muut toimintatuotot	240,00	0
	809 401,04	702 813,85
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-132 999,55	-167 087,35
Palveluiden ostot	-317 220,04	-283 240,48
	-450 219,59	-450 327,83
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-184 680,03	-154 552,18
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-40 590,53	-37 383,07
Muut henkilösivukulut	-4 614,78	-5 508,92
	-229 885,34	-197 444,17
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunn.mukaiset poistot	-184 207,76	-201 152,35
Liiketoiminnan muut kulut	-9 987,27	-3 345,27
Liikeliiketoiminnan -alijäämä	-64 898,92	-149 455,77
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muille maksetut korkokulut	0	0
Vyörytyserät	-31 128,86	-24 642,53
Tilikauden yli-/alijäämä	-96 027,78	-174 098,30

Rahoituslaskelma

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Liikeliiketoiminnan -alijäämä	-64 898,92	-149 455,77
Poistot	184 207,76	201 152,35
	119 308,84	51 696,58
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-12 853,74	- 59 974,17
Rahoitusosuudet inv.menoihin		
	-12 853,74	- 59 974,17
Toiminnan ja investointien rahavirta	106 455,10	- 8 277,59
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		

Lainakannan muutokset			
Pitkäaik. lainojen lisäys muilta			
Pitkäaik. Lainojen vähennys muilta	-60 000,00	-100 000,00	
		-60 000,00	-100 000,00
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Saamisten muutos kunnalta			
Saamisten muutos muilta	-83 870,86	-13 238,50	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-44 343,09		
Korottomien velkojen muutos muilta	57 193,77	115 888,54	
		-71 020,77	102 650,04
Rahoituksen rahavirta		-131 020,77	2 650,04

Tase

	2024	2023
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	1 463,70	3 415,29
Aineelliset hyödykkeet		
Hallinto- ja laitosrakennukset	332 691,67	357 643,54
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 308 869,08	1 406 460,57
Muut kiinteät rakenteet	330 376,02	389 222,85
Ennakkomaksut ja kesk.eräis	15 263,30	3 275,54
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	1 987 200,07	2 156 602,50
VAIHTUVAT VASTAAVAT	264 701,35	180 830,49
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	201 481,13	180 830,49
Muut saamiset	63 220,22	
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 253 365,12	2 340 848,28
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	1 337 046,00	1 337 046,00
Liittymismaksurahasto		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-551 242,67	-377 144,37
Tilikauden yli-/alijäämä	-96 027,78	-174 098,30
Oma pääoma yhteensä	689 775,55	785 803,33
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	7 500,00	67 500,00

Muut velat / Liittymismaksut	855 556,32	799 861,79
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	30 000,00	30 000,00
Ostovelat	59 598,40	23 894,57
Siirtovelat/lomapalkkajaksotus	36 015,66	14 526,32
Yhdystilivelka/korottomat velat kunn	574 919,19	619 262,27
	<hr/>	<hr/>
	1 563 589,57	1 555 044,95
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
	2 253 365,12	2 340 848,28

Talousarviovertailu (sisäiset mukana)

	TA 2024	TA-MUUTOS	TOTEUMA	POIKKEAMA	TOTEUMA %
LIIKEVAIHTO	642 903,00	0,00	750 429,97	107 526,97	116,7 %
Tuet ja avustukset	65 000,00	0,00	58 731,07	-6 268,93	90,4 %
Muut toimintatuotot	0,00	0,00	240,00	240,00	
	707 903,00	0,00	809 401,04	101 498,04	114,3 %
Materiaalit ja palvelut					
Ostot tilikauden aikana					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-146 063,00	0,00	-132 999,55	13 063,45	91,1 %
Palveluiden ostot	-281 800,00	0,00	-317 220,04	-35 420,04	112,6 %
	-427 863,00	0,00	-450 219,59	-22 356,59	105,2 %
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-149 535,00	0,00	-184 680,03	-35 145,03	123,5 %
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-34 130,00	0,00	-40 590,53	-6 460,53	118,9 %
Muut henkilösivukulut	-5 727,00	0,00	-4 614,78	1 112,22	80,6 %
	-189 392,00	0,00	-229 885,34	-40 493,34	121,4 %
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	0,00	0,00	-184 207,76	-184 207,76	
Liiketoiminnan muut kulut	-2 000,00	0,00	-9 987,27	-7 987,27	499,4 %
Liikelijäämä/ -alijäämä	88 648,00	0,00	-64 898,92	-153 546,92	-73,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muille maksetut korkokulut	0	0	0,00	0,00	
Vyörytyserät	0,00	0,00	-31 128,86	-31 128,86	
Tilikauden yli-/alijäämä	88 648,00	0,00	-96 027,78	-184 675,78	-108,3 %

11.2 Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

Tehtävän kuvaus

Vesihuoltolaitos huolehtii toiminta-alueellaan raakaveden hankinnasta, veden käsittelystä, talousveden johtamisesta kuluttajille sekä puhdistaa käyttäjiltä tulevat jätevedet määräysten mukaisesti. Talous hoidetaan vesihuoltolain 18 § mukaisesti asiakkailta perittävillä maksuilla.

Talousvettä käsitellään kahdella alkalointilaitoksella ja käytössä on kaksi varavedenottamo. Suurten korkeuserojen vuoksi ja jakelupaineen stabiloimiseksi vesijohtoverkostossa on kaksi paineenkorottamo. Jätevedet johdetaan kirkonkylän jätevedenpuhdistamolle myös Oloksen ja Särkijärven alueelta. Viemäriverkostossa on yhteensä 19 jätevesipumppaamo, joiden kautta jätevedet ohjataan puhdistamolle.

Palvelulupaus ja yleistavoitteet

Yleistavoitteena on mahdollistaa muoniolaisten sujuva ja onnellinen arki sekä elinvoiman kestävä vahvistuminen toimittamalla puhdasta laatuvaatimukset täyttävää vettä sekä huolehtia luonnon ekologisesta kestävydestä puhdistamalla jätevettä määräysten mukaisesti.

Vesihuollon sujuvaa toimintaa tuetaan kehittämällä ja huoltamalla vesihuoltoverkostoa sekä laitoksia systemaattisesti uutta teknologiaa hyödyntäen. Tavoitteena on vesihuoltoverkoston vuotovesimäärin pienentäminen lähemmäs valtakunnallista keskitasoa (n. 10 % lasku tavoitteena) ja näin vähentää "hävikkä".

Tehtävääaluevastaava: vesihuoltolaitoksen päällikkö

Toimintaympäristön muutokset ja painopisteet

Talousarviovuoden 2024 painopistealueena on vesihuollon kokonaiskehittäminen kunnan alueella. Vesihuoltolaitoksen toimintamuoto ja toiminta-alueen laajuus vaikuttaa pitkän tähtäimen investointisuunnitelmaan.

Etäluettavia mittareita on asennettu yli 500 kappaletta, joten n. 80 % kunnan vesihuoltolaitoksen kulutuspisteistä on varustettu etäluettavilla mittareilla. Etäluettavien vesimittareiden vaihtaminen jatkuu.

Vuoden 2024 aikana tehtiin vesihuoltoverkoston sähköinen vesihuoltoverkoston kartta. Kunnan vesihuoltolaitoksen kehittämissuunnitelma ja vesihuoltoalueen toiminta-aluekartta on laadittu. Viemäriverkoston putkistojen pesmistä ja -kuvauksia on jatkettu keskustan sekä Tornion tien alueella. Kirkonkylän alueen vesi- ja viemäriverkoston osalle on tehty saneeraussuunnitelma.

Painopisteitä ovat myös mm. juomavesidirektiivin jalkautus, jätevedenpuhdistamon lietteenkompostoinnin kehittäminen kestävän kehityksen mukaisesti ja sähköisen tiedonhallinnan kehittäminen

Kunnan strategiaa tukevat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024

Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit	Tot 31.12.2024
Ekologisen kestävyuden edistäminen; investointisuunnitelma	Pitkän tähtäimen investointisuunnitelma	Tehty K / E	K
Kestävä ja järkevä infran ylläpito/sopeuttaminen/rakentaminen: uusien teknologioiden käyttöönotto	Laitosten käyttöpäiväkirjan sähköistäminen kunnossapito-ohjelman alle.	Jätevedenpuhdistamon laitekortit tehty K / E Huolto-ohjelma jätevedenpuhdistamolle tehty K / E	E, valmistelussa E, valmistelussa

Taulukko taksoista ja liikevaihdosta

Kirkonkylän vesilaitos

Taulukko taksoista ja liikevaihdosta	
	Kirkonkylän
	vesilaitos
Alv 0 %	2024
Käyttömaksu vesi	2,32 /m ³
Käyttömaksu jätevesi	3,25 /m ³
Perusmaksu vesi, kk	49,71 €/vuosi
Perusmaksu jätevesi, kk	49,71 €/vuosi
Perusmaksu vesi, Särkijärvi	110,14 €/vuosi
Perusmaksu jätevesi Särkijärvi	110,14 €/vuosi
Liikevaihto €, kk v.2024	657 622,37
Liikevaihto €, kk v.2023	605 696,75
Liikevaihto €, Särkijärvi v. 2024	48 501,22
Liikevaihto €, Särkijärvi v. 2023	10 041,61

Oloksen vesilaitos

Taulukko taksoista ja liikevaihdosta	
	Oloksen
	vesilaitos

Alv 0 %	2024	
Käyttömaksu vesi		2,32 €/m ³
Käyttömaksu jätevesi		3,25 €/m ³
Perusmaksu vesi		100,08 €/vuosi
Perusmaksu jätevesi		100,08 €/vuosi
Liikevaihto €, v.2024		97 795,23
Liikevaihto €, v.2023		87 075,49

Vesilaitoksen maksuihin liittyvät korotukset:

- 1.1.2024 15%
- 1.5.2022 7,5 %
- 1.5.2021 10 %
- 1.5.2020 7 %
- 1.5.2019 15 %
- 1.1.2018 10 %

Käyttötalous (ulkoiset)

Tulot ja menot	ta+muutos	toteutuma	poikkeama	ta-muutos	poikkema %
Toimintatulot	707 903	809 401	101 498		114,3
Toimintamenot	-619 255	-690 092	-70 837		111,4
Toimintakate (sitova)	88 647	119 309	30 662		134,6
Poistot		-184 208			
Vyörytyserätulot		0			
Vyörytyserämenot		-31 129			
Kate yhteensä		-96 028			

Investoinnit

8470 Vesilaitos	Talousarvion määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio + muutokset	Toteuma 2024	Poikkeama	Aikaisemat kustannukset	Kustannukset yhteensä
-----------------	------------------------	-------------------	-------------------------	--------------	-----------	-------------------------	-----------------------

Hanke 803/Muonion ja Oloksen vesihuolto

Menot	-150 000	0	-150 000	-6 970,04	-143 030	-2 731,45	-9 701,49
Tulot							
Netto	-150 000	0	-150 000	-6 970,04	-143 030	-2 731,45	-9 701,49

Hanke 807/Kk vesi- ja viemäriinjat

Menot	0	0	0	-327,80	328		-327,80
Tulot							
Netto	0	0	0	-327,80	328		-327,80

8480 Viemäriulaitos	Talousarvion määräraha	Määrärahan muutos	Talousarvio + muutokset	Toteuma 2023	Poikkeama	Aikaisemat kustannukset	Kustannukset yhteensä
---------------------	------------------------	-------------------	-------------------------	--------------	-----------	-------------------------	-----------------------

Hanke 803/Muonion ja Oloksen vesihuolto

Menot	-150 000	0	-150 000	5 017,72	-144 982	-544,09	-5 561,81
-------	----------	---	----------	----------	----------	---------	-----------

Tulot							
Netto	-150 000	0	-150 000	5 017,72	-144 982	-544,09	-5 561,81

Hanke 807/Kk vesi- ja viemäriinjat

Menot	0	0	0	-538,18	538		-538,18
Tulot							
Netto	0	0	0	-538,18	538		-538,18

Vesilaitoksen liitetiedot

Muonion kunnan vesilaitoksen käsittely muutettiin 1.1.2015 lukien laskennallisesta taseyksiköstä kirjanpidolliseksi taseyksiköksi. Laskennallisen taseyksikön jäännöspääomasta muodostettiin kirjanpidollisen taseyksikön peruspääoma.

12 Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista

Kirjanpitokirjat:

- pääkirja sähköisenä
- päiväkirja sähköisenä
- osto- ja myyntireskontraraportit sekä saldolistat sähköisenä
- luettelo kunnan arvopapereista
- verotilitysten seurantakortit
- arvonlisäverotilitysten listat
- palkkakortisto sähköisenä
- talousarviolainojen kortisto
- käyttöomaisuus Kasperin käyttöomaisuusohjelma
- irtaimistoluettelot kortistona

Tositelajit:

Tositelaji	Nimi
1	Pankkitositteet
8	M2
9	Palkkositteet
10	KP Laskennalliset
11	KP Automaattikirjaukset
12	SL Laskennalliset
13	SL Automaattikirjaukset
14	Vyörytykset
15	Luottotappiot
20	Ostolaskujen maksut
21	Ostolaskut WF
22	Ostolaskut ostoreskontra
23	Ostolaskut / projektit
25	Ostolaskut Approval
30	Myyntireskontran suoritukset
31	MR/Yleislaskutus
32	MR/ProConsona
33	MR/Vesi- ja jätevesilaskutus
34	Sisäiset vesilaskut
35	Vesilaskut
40	Viitteettömät suoritukset
50	Toimeentulotuki
86	Hyvitysten kohdistus
87	Korkolaskut
88	Sopimuslaskutus
89	Sisäinen laskutus
90	Muistiot
96	Kirjanpidon tulos
97	Kirjanpidon tulos laskennall.
98	Sisäisen laskennan tulos
99	Sisäisen laskennan tulos lask.
100	Liitetietosite

Kirjanpitokirjat, luettelot ja selvitykset on säilytetty kunnan arkistoon kunnan arkistosuunnitelman mukaisesti.

13 Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkinnät

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti

Muoniossa 14.4.2025

Minna Back
kunnanhallituksen
puheenjohtaja

Pirkko Rauhala
kunnanhallituksen
1. varapuheenjohtaja

Manu Friman
kunnanhallituksen
2. varapuheenjohtaja

Matti Myllykangas
kunnanhallituksen
jäsen

Sakari Silén
kunnanhallituksen
varajäsen

Teemu Taulavuori
kunnanhallituksen
jäsen

Helena Varis
kunnanhallituksen
jäsen

Laura Enbuska-Mäki
kunnanjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Muoniossa ___/___ 2025

KPMG Oy Ab

Juha Väärälä
KHT, JHT

This documents contains 110 pages before this page

Dokumentet inneholder 110 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 110 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 110 sider før denne side

Detta dokument innehåller 110 sidor före denna sida

HANNU SAKARI SILÉN

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Muonion kunta

477f92dc-8726-43c4-b7dc-cf4d9a71038e - 2025-05-16 17:03:30 UTC +03:00

BankID / MobileID - 5cf0b944-2172-4f3d-9a34-b561745c55fe - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

MANU AUKUSTI FRIMAN

eab45905-dd9b-4f2e-a948-7c2edf550375 - 2025-05-16 18:47:17 UTC +03:00

BankID / MobileID - ac4c8f92-348d-4284-9537-d16bdba0b397 - FI

HELENA ANNELI VARIS

4bf4cd4e-ccde-4216-8fb4-763abd653677 - 2025-05-17 12:25:41 UTC +03:00

BankID / MobileID - 23a58c66-2600-48bb-abfb-e702e17c392c - FI

TEEMU JOHANNES TAULAVUORI

47ab140b-c4db-4118-b99b-b8aa7dc99416 - 2025-05-18 08:41:26 UTC +03:00

BankID / MobileID - e27d06de-4790-4e31-b5ac-373bd769b36d - FI

MATTI JOHANNES MYLLYKANGAS

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Muonion kunta Matti Myllykangas

395b4fa2-565f-41ae-8e76-db5ea455f41e - 2025-05-18 21:42:07 UTC +03:00

BankID / MobileID - 16b99147-95b8-48c1-bb4a-6b1b8b96f3d0 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

PIRKKO MARITTA RAUHALA

6c8830ef-10da-4f51-8e83-0b259bf96958 - 2025-05-19 12:13:07 UTC +03:00

BankID / MobileID - 739ccaa8-51d1-4b75-a584-796461dd89a3 - FI

Minna Elisabet Back

d9dd6525-3c08-459b-a71b-0ba3ccab0a5d - 2025-05-20 08:08:27 UTC +03:00

BankID / MobileID - a468428c-2662-494e-8cc0-6d0a81292309 - FI

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuutus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firimatekningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

This documents contains 111 pages before this page
Dokumentet inneholder 111 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 111 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 111 sider før denne side

Detta dokument innehåller 111 sidor före denna sida

Laura Karoliina Enbuska-Mäki

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Muonion kunta

0b7f2aee-a86d-4744-b90b-b84d14fbccec - 2025-05-22 15:40:45 UTC +03:00

BankID / MobileID - 3793b168-0cdb-48a7-8b6f-2affa58a28b0 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuutus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 112 pages before this page

Dokumentet inneholder 112 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 112 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 112 sider før denne side

Detta dokument innehåller 112 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende